

تدبیر

هفته نامه سراسری اقتصادی - اجتماعی
سال هفتم • شماره ۲۴۴ • صفحه قیمت: ۷۰۰۰ تومان
چهارشنبه ۲۴ آذرماه ۱۴۰۰ • ۱۰ جمادی الاول ۱۴۴۳ • ۱۵ دسامبر ۲۰۲۱

آخرین اخبار ایران و جهان را در پایگاه تحلیلی - خبری تدبیر تازه نیوز بخوانید

ایران: پیشرفت خوبی در مذاکرات محقق کردیم

طلوع «توافقی» در وین؟

۲

جلال خوش چهره

توافقی برای همگان

۱

احسان سلطانی

نکاتی پیرامون بودجه ۱۴۰۱

۲

حذف کامل ارز تزجیبی به جز دارو و کتدم

سکانس آخر دلار جهانگیری

۲

www.tadbiretazenews.ir

زیر پوست فعالیت های اقتصادی بهار و تابستان چه خبر بود؟

بوی تند نفت در رشد اقتصادی

۱

صدای شورای رقابت از افزایش ۱۸ درصدی قیمت خودرو درآمد

لابی گری در جاده مخصوص

هفته گذشته افزایش ۱۸ درصدی قیمت خودرو در دو شرکت ایران خودرو و سایپا اعلام شد. در شرایطی این اتفاق افتاد که طی چند سال گذشته شورای رقابت مسئول قیمت گذاری خودرو بوده است و شورا بعد از افزایش قیمت مرحله اول اعلام کرد که هیچ ابلاغیه‌ای درباره حذف از قیمت گذاری خودرو دریافت نکرده است. پیگیری جریان اخیر افزایش قیمت، از شورای رقابت و گفت‌وگویی با محسن بهرامی ارضی اقدس - عضو شورای رقابت در دور سوم - با اعلام توضیحاتی در این رابطه

به دنبال افزایش اخیر قیمت خودرو، شورای رقابت در واکنشی آن را اقدامی مهمم که با لابی گری خودروسازان بدون دخالت شورا انجام شده است، دانست و تاکید کرد که بر اساس تورم بخشی و دستورالعمل شورای رقابت، افزایش قیمت خودرو برای نیمه دوم سال کمتر از ۱۰ درصد خواهد بود، نه ۱۸ درصدی که اعلام شده است. بعد از آنکه حدود یک ماه پیش با دستور رئیس جمهوری، افزایش قیمت خودرو لغو و مقرر شد که در ستاد تنظیم بازار موضوع مورد بررسی قرار بگیرد، طی

در گفتگو با یک کارشناس بازار کار بررسی شد؛

اعلام «خزانه خالی»؛ گرا به دشمن یا خدمت؟!

۲

همراه بود. بهرامی با اشاره به این که به اذعان تمامی کارشناسان اقتصادی تولید و عرضه خودرو در کشور سال هاست که در انحصار کامل قرار دارد، گفت: طبق قانون، تشخیص انحصاری بودن کالا و خدمات با شورای رقابت است؛ بنابراین با توجه به مصوبه شورای رقابت تردیدی در انحصاری بودن خودرو وجود ندارد از سوی دیگر به موجب صراحت قانون اجرای سیاست کلی اصل ۴۴ قیمت گذاری کالا و خدمات انحصاری و تصویب شرایط دسترسی عادلانه مصرف کننده با قیمت مصوب...

۱۰

روایت «ریسی» از پشت پرده واردات واکسن در دولت روحانی؛

بدعهدی روس ها یا کم کاری مسوولان؟

۲

بودجه نهاد ریاست جمهوری ۲۰۷ برابر شد

ریخت و پاش در پاستور

۲

قانون هوای پاک در محاق

چرا هوای تهران همچنان آلوده است؟

۲

توافقی برای همگان

جلال خوش چهره
تحلیلگر سیاسی

حداکثری خود از مذاکرات و واداشتن طرف مقابل به عقب نشینی یا تعدیل مواضع آن، دنبال می کنند. در این میان، ارائه بازی «پلیس خوب و پلیس بد» از سوی مذاکره کنندگان مقابل تهران، جایگاه برجسته دارد. روس ها و چینی ها پلیس خوب شده اند که به وقت لازم، درباره خطی شکست مذاکرات، به تهران هشدار دوستانه می دهند. پلیس های بد نیز نمایندگان دولت های فرانسه، آلمان و بریتانیا هستند که با ابراز بدبینی و تردیدهای مداوم به مواضع تهران، می خواهند با شمشیر داموکلس شورای حکام آژانس هسته ای و احتمال بازگشت پرونده هسته ای ایران به شورای امنیت سازمان ملل متحد، تهران را به تصمیم سازی در قبول بازگشت به برجام در اسرع وقت، مجاب کنند. آنان با نمایش وجود یک جبهه متحد با ایالات متحده، بر این امر تاکید دارند که بر خلاف گذشته، اوضاع با دوران مخالفت های عمومی با سیاست های دولت «دونالد ترامپ» تفاوت کرده است. هر دو پلیس های خوب و بد، اگرچه در روزهای اخیر بر شمار هشدارهای خود به تهران افزوده و گاه با ابراز ناامیدی از روند مذاکرات به خطر شکست آن اشاره کرده اند، اما ادامه حضور آنان در وین به معنای امیدواری به کسب توافق است. روایت سوم، گزارش هایی است که «انریکه مورا» نماینده اتحادیه اروپا و هماهنگ کننده مذاکرات در وین ارائه می کند. این گزارش ها بر بستری از واقعیت ها قرار داشته و با پرهیز از افراط و تفریط در تفسیر و تحلیل اوضاع، همچنان امیدوارانه دستبازی به توافق در آینده نزدیک می گوید. هریک از سه روایت بالا، برخوردار از داده های واقعی است که به بیرون از هتل کوپورگ، محل برگزاری مذاکرات درز می کند. تفاوت اما تحریف هایی است که گاه در بیان واقعیات، نمک کار شده و در خدمت به نگرش صاحبان آن، منتشر می شود. واقعیت حاکم بر فضای هتل کوپورگ، تلاش مستترک همه مذاکره کنندگانی است که برای برون رفت برجام از بلاتکلیفی و تغییر فضای منجمد و کسالت بار کنونی، توافق را به عنوان «نیاز فوری» در دستور کار خود قرار داده اند. مشکل، حجم و شکل توافقی است که بتواند برای همه طرف ها قابل فروش به افکار عمومی خود باشد.

نیاید تسلیم گمان های بدبینانه شد. توافق، نتیجه محتوم مذاکرات وین خواهد بود. هیچ یک از طرف ها؛ چه ایرانی و چه دیگر مذاکره کنندگان به نتیجه دیگری جز این، تمایل ندارند.

مسئله اصلی، سطح توافقی است که بتواند برای همه طرف ها قابل فروش باشد. این توافق بی گمان جامع نخواهد بود، اما خواهد توانست تا پیش از پایان ماه جاری میلادی و برگزاری اجلاس شورای حکام آژانس بین المللی انرژی هسته ای، درجبهه های تعامل پیش برنده را بازنگذارد.

روایت ها از مذاکرات وین که حالا بیش از گذشته، چند و چون آن از نظرها پنهان شده و چنین می نماید که طرف ها توافق کرده اند، بیرون از جنجال های رسانه ای به چانه زنی های خود ادامه دهند، سه گانه است:

نخست؛ روایتی که به شکست مذاکرات اشاره داشته و می گوید به این ترتیب، نه تنها افکار عمومی جامعه جهانی، بلکه به ویژه مردم ایران را بیش از این دچار یأس و سرخوردگی کند. انتشار دهندگان این روایت چه در ایران و چه بیرون، با نگرش های مختلف و به ظاهر متضاد، از ابتدا با هرگونه مذاکره و تعامل سازنده میان تهران و جامعه جهانی مخالف بوده اند. آنان بر همین سیاق همچنان به تحلیل و تفسیر و یا رجزخوانی های سابقه دار، گزارش های مربوط به مذاکرات مشغولند. این گروه شامل طیفی از ناظران و لابی هایی هستند که می گویند بر درک افکار عمومی و ایجاد بدبینی ها نزد طرف های مذاکره کننده تأثیر بگذارند.

دوم؛ روایت های کج دار و مریز مذاکره کنندگان اعم از طرف ایرانی و دیگران از جمله بلوک غربی و شرقی و خاصه طرف امریکایی از روند مذاکرات است. رفتاری چنین، سبب نوعی سردرگمی در فهم آنچه به واقع در وین جریان دارد، شده است. این روش، ناشی از اهدافی است که طرف ها در تعقیب مطالبات

درمان و آموزش پزشکی و بانک مرکزی خواست در سریع ترین زمان ممکن از تقویت ذخایر دارویی کشور پشتیبانی کنند؛ چرا که صیانت از جان و تأمین نیازمندی های مردم همواره از دغدغه های دولت است.

■ در همه گروه های دارویی دچار مشکل هستیم

در همین راستا علی فاطمی - نایب رئیس انجمن داروسازان ایران، درباره علت کمبود دارو در دارخانه ها، گفت: کمبود دارو همواره وجود داشته و اقلام آن بین ۳۰ تا ۴۰ قلم دارو متغیر بوده است که عمدتاً هم مربوط به داروهای وارداتی بود که در مواقعی مشکلاتی در واردات شان ایجاد می شد و دچار کمبود می شدند، اما در ۲۰ سال اخیر سابقه نداشت که تا این حد کمبود داروهای داخلی داشته باشیم.

وی افزود: آنچه که اکنون مردم نگرانش هستند، این است که داروهای که دهها سال است در ایران ساخته می شوند، اعم از آنتی بیوتیک های بسیار ساده و ... که از اصلی ترین داروهای داروخانه ها بودند، در حال حاضر کم یاب و نایاب شدند. این موضوع مشکلات بسیاری ایجاد کرده است و شاید کمبود دارویی بالغ بر ۱۰۰ تا ۱۵۰ قلم باشد که اعم از وارداتی و تولید داخلی هستند. فاطمی با بیان اینکه در حال حاضر داروهای متعارف ایرانی به دلیل مشکلات موجود دچار کمبود شده اند، گفت: مواد اولیه مؤثره دارو با ارز ۴۲۰۰ تومانی وارد می شود. حال زمانیکه این ارز به اندازه کافی و در زمان مناسب تأمین نشود، واردات انجام نمی شود که مشکل جدی را برای مردم ایجاد کرده است.

وی تاکید کرد: در حال حاضر تقریباً در همه گروه های دارویی دچار کمبود هستیم؛ اعم از آنتی بیوتیک ها، داروهای اعصاب، برخی داروهای گوارشی و ... و در اغلب گروه های دارویی اکنون دچار کمبود شده ایم.

■ برای ارز دارو فکری اساسی شود

فاطمی با بیان اینکه باید برای بحث ارز ۴۲۰۰ تومانی یک فکر اساسی شود، گفت: علت اصلی کمبود دارو، این است که ارز به اندازه کافی در دسترس نیست و ارز موجود هم برای تأمین دارو به موقع تأمین نمی شود. باید توجه کرد که مردم می توانند تهیه پوشاک را عقب انداخته و حتی در تأمین مواد غذایی هم صرفه جویی کنند، اما دارو همان لحظه باید برای بیمار مصرف شود و ممکن است بیمار در صورت نبود دارو جانش را از دست بدهد. بنابراین بسیار مهم است.

وی ادامه داد: در حال حاضر بیشترین وقتی که در اداره کل داروی سازمان غذا و دارو صرف می شود، فقط دنبال ارز هستند که بتوانند ارز را تأمین کرده و در اختیار واردکنندگان قرار دهند. در نتیجه دیگر به کار اساسی شان نمی رسند که زنجیره تأمین دارو را کنترل کرده و اجازه ندهند کمبود ایجاد شود. فاطمی با بیان اینکه ما موافق حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی هستیم، گفت: البته حذف ارز دولتی، باید به پرونده الکترونیک سلامت، سوابق بیماران، سامانه تی تک و ... متصل شود تا پولی که صرفه جویی می شود به صورت مستقیم به بیمار نیازمند برسانند. در صورت حذف ارز دارو گران می شود، اما نباید اجازه دهیم که پرداخت از جیب بیماران افزایش یابد. وی گفت: در حال حاضر به اشتباه این یارانه به واردکننده و تولیدکننده داده می شود. در حالی که ممکن است این ارز در جای خودش مصرف نشود یا دارو به ویژه داروهای وارداتی که وارد می شوند و به دلیل اختلاف قیمت از مرز ما خارج شده و قاچاق معکوس می شوند، اما باید از طریق سازمان های

بیمه گر یارانه به خود مردم به صورت مستقیم پرداخت شود که در این صورت کاملاً قابل ردگیری است. در حال حاضر هرچقدر ارز گران تر می شود، کمبود دارویی مردم بیشتر می شود. ای کاش از سال ۱۳۹۷ ارز دولتی ایجاد نمی شد.

■ «کمبود» یا «گرانی» داروی بیماران خاص

فاطمی با بیانی اینکه در حوزه بیماران خاص و انسولین و ... هم کمبودهایی را داریم، گفت: سازمان غذا و دارو بعضاً اعلام می کند که برای بیماران خاص مشکلی نداریم و ارز ۴۲۰۰ تومانی برای آن ها تأمین می شود، اما اکنون داروی ام اس که دو میلیون تومان بود، به نام بتافرون هشت تا ۹ میلیون تومان شده است که مردم از پس آن بر نمی آیند و سازمان های خیریه باید به داد مردم برسند. البته این داروها تحت پوشش بیمه است، اما وقتی قیمت ها خیلی خیلی بالا می رود، عملاً پوشش بیمه ای هم دیگر پاسخگو نیست. بیمه ها بر اساس قیمت داروی تولید داخلی یا بر اساس قیمت قبلی که ارزان بوده، پوشش می دهند و اختلاف قیمت را پوشش نمی دهند. حال برخی بیماران خاص از داروی تولید داخلی پاسخ نمی گیرند و نیاز به مصرف داروی خارجی دارند.

■ بدهی شش ماهه بیمه ها به داروخانه ها

وی درباره بدهی بیمه ها به داروخانه ها نیز گفت: در حال حاضر بدهی بیمه ها به داروخانه ها تقریباً وضعیت باثباتی پیدا کرده و معمولاً حدود شش ماه تأخیر را دارند، اما بحث نسخ الکترونیک باعث شد که رسیدگی بیمه ها بیشتر شد.

وی درباره چالش های داروخانه ها برای نسخه الکترونیک نیز گفت: بیمه ها هزینه تبدیل نسخ کاغذی به نسخ الکترونیک را تقبل کرده بودند که به ازای هر نسخه ۴۰۰۰ تومان به داروخانه می پرداختند که تا ابتدای آذر انجام می شد، اما از ابتدای آذر این اقدام را قطع کردند. در این راستا در کمیسیون بهداشت و درمان مجلس جلسه ای با حضور نمایندگان داروسازان، نظام پزشکی، وزارت بهداشت و بیمه ها برگزار شد که قول دادند این موضوع حل شود و تأمین اعتبار انجام می شود.

■ درخواست بودجه ای داروسازان

فاطمی گفت: در بودجه ۱۴۰۱ باید برای جبران هزینه های نسخه الکترونیک در داروخانه ها فکر شود. ما دو هزینه داریم؛ یکی تولید نسخه الکترونیک و یکی نسخه پیچی الکترونیک است. این ۴۰۰۰ تومان بابت تولید نسخه الکترونیک پرداخت می شد، یعنی کار مطب را داروخانه انجام می داد و بیمه پولش را می پرداخت که باید در بودجه ۱۴۰۱ دیده شده و محل اعتبار آن هم پیش بینی شود.

وی افزود: در عین حال حذف دفترچه کاغذی منجر به چاپ اضافه کاغذ در داروخانه می شود. بیماران هم اغلب رسید برای بیمه تکمیلی می خواهند که باید به آنها ارائه دهیم. هزینه صرفه جویی سازمان های بیمه گر به داروخانه ها تحمیل می شود. امسال هیچ هزینه ای برای داروخانه ها پیش بینی نشد. وی افزود: برای نسخه پیچی الکترونیک برای سال ۱۴۰۰ هزینه ۵۱۹۰ تومان به ازای هر نسخه را پیش بینی کردیم که علیرغم تصویب مجلس، توسط هیات وزیران ابلاغ نشد. امسال امیدوارم که هم برای نسخه نویسی الکترونیک و هم نسخه پیچی الکترونیک تعرفه واقعی را در نظر بگیرند.

سرمقاله

نوع رویکرد
دولت سیزدهم

محمد مهاجری

هدف دولت ابراهیم ریسیسی از مذاکرات، بهبود وضع معیشتی نیست. نحوه ورود و شمارهایشان نشان می دهد که دل به مذاکرات برای رفع تحریم ها نیست. برداشتن این است که نگاه دولت به شش و شش است و تصورشان این است که با افزایش میزان صادرات نفت خام به چین بتوانند مشکل ارزی کشور را حل کنند. بنابراین آنها به دنبال این هستند که قیمت ارز و از آنجمله عمومی و قیمت بسیاری از کالاها را از طریق فروش نفت به چین حل کنند. دولت روی کاغذ قول های داده است که برای مردم به صورت تئوریک توضیح داده نشده است؛ مثلاً آقای رئیسی از آن ۷۰۰۰ صفحه ای که در انتخابات به عنوان مانیفست اقتصادی مطرح کردند حتی یک صفحه هم رونمایی نکردند و تا امروز دولت برنامه ای مطرح نکرده است ضمن اینکه افرادی که در مناصب اقتصادی هستند دیدگاه هایشان نه شفاف و نه منطبق بر هم است. از سوی دیگر ستاد اقتصادی دولت نه تنها تلاش چندانی را انجام نداده بلکه کارهایی هم که مطرح می کنند بیشتر شعار است، می گویند ما از بانک مرکزی استقراض کردیم که حرفشان هم غلط نیست...

۲

سیاست

هفته نامه سراسری اقتصادی، اجتماعی

تدبیر

www.tadbiretazenews.ir

چهارشنبه ۲۴ آذرماه ۱۴۰۰، سال هفتم، شماره ۲۴۴

تقدروز

پیامید مفروض غلط در مذاکرات برجام
اکبرمختاری
مدرس علوم سیاسی

با شکست دونالد ترامپ در انتخابات ۲۰۲۰ و پیروزی جوبایدن ذهنیت خاصی در ایران مبنی بر اینکه دیگر آمریکا از گزینه نظامی علیه ایران استفاده نخواهد کرد، شکل گرفت. خروج ضعیف و بدترکیب آمریکا از افغانستان این نگاه را که ایالات متحده دیگر علاقه‌ای به استفاده از گزینه نظامی در منطقه غرب آسیا ندارد را تشدید کرد و این خود باعث شد که نگرشی در میان کنشگران حکومتی و برخی تحلیلگران ایرانی شکل گیرد که آمریکا بدلیل خروج از منطقه و تمرکز روی چین، به هیچ وجه از گزینه نظامی برای رسیدن به اهداف خویش استفاده نخواهد کرد و همین موضوع به مفروض ذهنی مقامات در نحوه مدیریت مذاکرات دور هفتم و هشتم مربوط به احیای برجام تبدیل شده است. همانطورکه در «روش شناسی تحقیق» اشاره می‌شود که مفروض غلط فرض غلط را سبب می‌شود و فرض غلط سبب نتیجه گیری اشتباه می‌شود، مفروض دانستن عدم مداخله نظامی آمریکا در صورت شکست کامل مذاکرات و عبور کامل ایران از خط قرمزهای آژانس و ۴+۱ به‌مهراه آمریکا بسیار خطا می‌نماید. پرونده هسته‌ای ایران برای تمامی کشورهای ذینفع در آن اولویت امنیتی دارد و کشورها در مورد مسائل امنیتی حاضرند که بالاترین هزینه‌ها را بپردازند. در حوزه هسته‌ای نگرانی اروپا از دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای و موشکهای بالستیک با قابلیت حمل کلاهک اتمی است. اروپا از ایران آنچنان دور نیست و این موضوع بر نگرانی امنیتی اروپا می‌افزاید. نقل است که «یوشکافیشر» وزیر خارجه اسبق آلمان در اوایل دهه ۱۳۸۰ وقتی حسن روحانی رئیس تیم مذاکره کننده ایران بود بیان کرده بود که اروپا حاضرست یک زمستان بلرزد و به گاز دسترسی نیابد اما ایران به سلاح اتمی دست نیابد. از سوی دیگر مهم‌ترین دولت ذینفع منطقه در مورد روند برنامه هسته‌ای ایران، رژیم اسرائیل است. اسرائیل بالاترین نگرانی امنیتی را از احتمال دستیابی ایران به سلاح اتمی دارد و حاضرست دست به هر کاری بزند تااینکه ایران به سلاح هسته‌ای دست نیابد. عملیات‌های خرابکارانه اسرائیل در ایران کاملاً نشان دهنده عمق نگرانی این رژیم است. آمریکا در کنار اسرائیل نگرانی امنیتی مشترک دارد.در صورت دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای نظم منطقه‌ای و توازن قوا در منطقه کاملاً بهم می‌خورد و آمریکا بهیچ وجه اجازه چنین تحولی را نمی‌دهد و اگر درصدی هم بی تفاوتی کند اسرائیل با تحکراتش آمریکا را وارد بازی نهایی خواهد کرد. اینکه آمریکا دیگر علاقه مند به شروع یک درگیری نظامی نیست نظر درستی است، اما این تازمانی است که منافع حیاتی آمریکا و متحدانش در منطقه تهدید نشود این درحالی است که شکست مذاکرات و ادامه غنی سازی با درصد بالا توسط ایران می‌تواند درنهایت سبب عبور از خطوط قرمز آمریکا شود و ساختار در آمریکا در چنین زمانی اجازه اقدام نظامی هوشمند و محدود به آمریکا را خواهد داد. در تحلیل روابط بین الملل سخنان و سیاستهای اعلاتی تعیین کننده نهایی نیستند بلکه این سیاستهای اعمالی هستند که نتایج نهایی را می‌آفرینند. برای آمریکا و اسرائیل مهم نیست که ما بارها گفته‌ایم که قصد ساختن سلاح هسته‌ای را نداریم بلکه آنها هرگونه اعمال غنی سازی با درصد بالا را گامی جهت رسیدن ایران به سلاح اتمی تعبیر می‌کنند. کوشش کنسانی که در تحلیل‌های خویش می‌کوشند با مانور روی شکست آمریکا در افغانستان احتمال حمله آمریکا و اسرائیل به ایران را در حدصفر تقلیل دهند کوشش خطایی است؛ چراکه جنگ مطرح در سیاست اعلاتی غرب علیه برنامه هسته‌ای ایران جنگ فراگیر و گسترده نیست بلکه منظور جنگ محدود با هدف زدن تاسیسات هسته‌ای و فلج سازی ایران است؛ این همان دردناکترین و خطرناکترین اتفاقی است که می‌تواند علیه سرزمین ایران رخ دهد. دیپلمات‌های ایران در مذاکرات وین باید برای سناریوی شکست مذاکرات و رفتن دوباره و پیرونده ایران به شورای امنیت و زنده شدن دوباره گزینه نظامی برنامه داشته باشند؛ چراکه تنها در این صورت است که مذاکرات سرنوشست ساز وین را بیش از پیش جدی خواهند گرفت و پیامدهای هرگونه شکستی در مذاکرات را درک خواهند کرد.

مذاکرات ایران و ۴+۱ در حالی در وین ادامه دارد که در یکی دو روز گذشته حجم انتقادات طرف ایرانی نسبت به مواضع سه کشور اروپایی در روند مذاکرات و نیز از سوی مقامات ارشد این کشورها بیشتر شده است. به نظر می‌رسد سه کشور اروپایی با اتخاذ موضعی حتی زیاده‌خواهانه‌تر از طرف آمریکایی، تا حدی موجب کندی روند گفت‌وگوها شده‌اند. این رویکرد تا جایی غیرسازنده بوده است که علاوه بر انتقاد ایران موجب بروز اختلاف نظرهایی در داخل گروه ۴+۱ شده است و در همین راستا گروه ۴+۱ روز شنبه در جلسه‌ای داخلی بدون حضور ایران به رایزنی و هماهنگی میان اعضای خود پرداخت. این در حالی است که روز گذشته خبرهای خوبی از وین شنیده شد. علی باقری، مذاکره کننده ارشد ایران در پاسخ به این که سؤال اصلی این است که آیا درباره پیشنهادات جدید ایران مذاکره شروع شده است؟ گفت: در چند روز گذشته چندین جلسه در سطح کارشناسی و مقامات ارشد مذاکره کننده داشتیم که اصلاحات، دیدگاه‌ها و پیشنهادات طرف ایرانی که بر روی متن پیش‌نویس‌های وین ۶ اعمال شده بود گفت‌وگو کردند و این گفت‌وگوها مثبت و رو به جلو بوده است.

وی در گفت‌وگو با پرس تی وی خاطر نشان کرد: درباره لغو تحریم‌ها و اقدامات هسته‌ای در محورهای متعددی بین دو طرف اختلاف وجود داشته که در پیش نویس وین ۶ مشهود بوده و به ویژه در بحث هسته‌ای اختلافات متعدد هنوز مشخص نیست به توافق رسیدن مذاکرات برجامی به نام کلام دولت در تاریخ ایران ثبت خواهد شد و اصولاً آیا این اتفاق خواهد افتاد یا خیر؟ تیم مذاکره کننده دولت رئیسی گفت‌وگوها را آغاز کرده و باید منتظر بود که چه فرجامی رقم خواهد زد؟ اما این دور مذاکرات تفاوت بازری با دور پیشین دارد؛ آن هم نه خارج از مرزها بلکه در نحوه مواجهه جریان‌های سیاسی داخلی کشور با موضع گیری‌های روسای جمهوری مستقر در دو دوره مذاکرات است. تیم مذاکره کننده رئیسی خوش اقبال است که حالا جریان غالب سیاسی درون کشور با آنها همسو است و می‌تواند، تلاش خود را روی طرف‌های مذاکره متمرکز کند و از جانب فشارهای منتقدان داخلی، آسوده خاطر باشد. نمونه بارزی از تفاوت رویکرد جناح‌های داخلی به ایسن پرونده ملی، موضع گیری متفاوت

خبری که البته از سوی سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی رد شد.

به گفته عباس زاده مشکینی، گفت‌وگوهایی بین ایران و عربستان در حوزه کارشناسی و مقدماتی در حال انجام و پیشبرد است و این مقدمات باید طی شود و سپس وارد گفت‌وگوی رسمی بین دو کشور بشویم. این در حالی است که گفته شده بازگشایی دفتر نمایندگی ایران در عربستان در جلسه اخیر کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس مطرح شده و قرار است تا چند روز دیگر این بازگشایی صورت گیرد تا کارهای دیپلماتیک ایران را در عربستان پیگیری کند. سخنگوی کمیسیون امنیت ملی اما تأکید کرد که بازگشایی دفتر نمایندگی ایران باید در گفت‌وگوهای رسمی مطرح شود و سپس مورد توافق قرار بگیرد که ما هنوز به مرحله گفت‌وگوی رسمی نرسیده‌ایم.

■ **دیدارهای مهم سرلشکر باقری با مقامات کشورهای امارات و عربستان در عمان**

اما از سوی دیگر رییس ستادکل نیروهای مسلح با اشاره به سیاست تنش‌زدایی ایران در منطقه، گفت که در مسائل منطقه‌ای، دیدارهایی با مقامات کشورهای امارات و عربستان داشته‌ایم و تا حدودی سوءتفاهم‌ها نیز برطرف شده است؛ همچنین روابط خوبی با قطر و کویت داریم. سرلشکر پاسدار محمد باقری در دیدار سررتیب ستاد عبدالعزیز بن

ایران: پیشرفت خوبی در مذاکرات محقق کردیم

طلوع «توافق» در وین؟

و متنوع بوده است و در این زمینه هیچ ابتکاری از سوی طرف مقابل دریافت نکرده‌ایم اما خودمان در چارچوب اصلاحات و پیشنهادهاتی که به طرف مقابل دادیم، دیدگاهمان را درباره این اختلافات بیان کردیم.

■ **پیشرفت خوبی در مذاکرات محقق کردیم**

پیش از این معاون وزیر خارجه کشورمان در گفتگویی دیگر با بیان اینکه روند مذاکرات وین موفقیت آمیز بوده، تأکید کرد: همراهی روسیه و چین با موضع ایران روشن است و اختلاف با طرف غربی است.علی باقری در گفت‌وگو با شبکه المیادین تأکید کرد که روند ما در مذاکرات موفقیت آمیز بوده و پیشرفت خوبی را محقق کردیم و این پیشرفت می‌تواند زمینه سریمی برای مذاکرات جدی را فراهم کند.وی خاطر نشان کرد: مذاکرات روزهای اخیر درخصوص مسائل مورد اختلاف بود تا رسیدن به توافق را

وین در صفحه توئیترش نوشت: شرکای برجام و آمریکا (بدون ایران) نشستنی برای ارزیابی وضعیت مذاکرات وین و بحث درباره مسیر پیش رو تشکیل دادند. اولیانوف همچنین یکشنبه شب پیش از اعلام برگزاری این نشست، از دیدار و رایزنی سه جانبه مذاکره کنندگان ایران، چین و روسیه درباره روند مذاکرات وین خبر داده بود. اظهارات اولیانوف در پی این مطرح می‌شود که جلسه دوم دور هفتم مذاکرات احیای توافق هسته‌ای در وین پس از وقفه‌ای چند روزه، پنج شنبه هفته گذشته آغاز به کار کرد. در حال حاضر مذاکرات برجامی در سطح گروه‌های دوجانبه و چندجانبه طرفین توافق و کارگروه‌های کمیسیون مشترک برجام ادامه دارد. ایران اعلام کرده است تنها با هدف رسیدن به توافقی خوب برای لغو کلیه تحریم‌های غیرقانونی آمریکا به مشارکت در مذاکرات وین ادامه می‌دهد. فضای کلی مذاکرات تا کنون از سوی طرفین سازنده ارزیابی شده است.

■ **سکوت: احتمال حصول توافق در مذاکرات وین بیشتر شده است**

سرگئی ریابکوف معاون وزیر امورخارجه روسیه هم در گفت‌وگو با خبرگزاری نووستی بر حصول پیشرفت در مذاکرات وین برای احیای برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) تأکید کرد.

ریابکوف تصریح کرد: ما دلایلی داریم که انتظار پیشرفت در مذاکرات درخصوص احیای برجام داشته باشیم. اکنون احتمال حصول توافق در مقایسه با زمان پیش از ازسرگیری مذاکرات افزایش یافته است.

او (حسن روحانی) از وضعیت کشور و گرای «خزانه خالی» به دشمن در ابتدای آغاز به کار دولت تدبیر و امید بود و در ادامه وعده‌های که با فریبکاری برای بزک حرف‌ها زده شود دیگر پشت میز مذاکره چه می‌خواهیم بگوییم؟» همچنین حمید رسایی از اصولگرهای شناخته شده نیز آن زمان تأکید کرده بود «آقای روحانی یک بار در دانشگاه تهران و بار دیگر در مقر سازمان ملل و در گفت‌وگو با خبرنگاران گفتند خزانه خالی است و هیچ عقل سلیمی نمی‌پذیرد اگر این موضوع واقعیت هم داشت بروید و در خانه دشمن بگویند که خزانه خالی است.» و اما حسین شریعتمداری سردبیر روزنامه کیهان که میان خزانه خالی روحانی و رئیسی تفاوت قائل می‌شود در سال ۹۹ گفته بود: «آنچه موجب رضایت مردم به انجام مذاکره با آمریکا شد، ابتدا سیاه‌نمایی

و خود اتکا محسوب می‌شوند.

وی افزود: نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران آمادگی دارند تا در حوزه‌های آموزشی، صنعت دفاعی، بهداشت و درمان و مهندسی با کشور عمان همکاری داشته باشند و همچنین تجربیات خود را در نبردهای گوناگون با تروریسم در اختیار نیروهای مسلح عمان قرار دهند. رییس ستاد کل نیروهای مسلح گفت: نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران آمادگی توسعه زیرساخت‌های اقتصادی کشور، فعال هستند و آمادگی دارند که در حوزه ساخت پروژه‌های گوناگون در کشور عمان نیز مسئولیت بپذیرند. وی اضافه کرد: البته با کشور بحرین هنوز ارتباط چندانی برقرار نشده است که کشور عمان قطعاً در این زمینه هم می‌تواند نقش‌آفرینی کند. رییس ستاد کل نیروهای مسلح تأکید کرد: جمهوری اسلامی آمادگی کامل دارد تا با روی کار آمدن دولت جدید، روابط خود را با همسایگان توسعه دهد و سوءتفاهم را مرتفع کند. باقری اظهار کرد: امیدواریم کشورهای اسلامی روابط برادرانه و دوستانه‌ای داشته باشند و اختلافات قبلی موجب سوء استفاده بیگانگان نشود. وی با اشاره به آثار مخرب حضور بیگانگان در منطقه اسلامی ایران با کشور عمان گسترش روزافزون داشته باشد. باقری عنوان کرد: نیروهای مسلح جمهوری اسلامی در شرایطی که دوره طولانی‌مدتی تحت تحریم قرار داشته‌اند در زمینه‌های گوناگون نظامی، یک نیروی مستقل

اعلام «خزانه خالی»؛ گرا به دشمن یا خدمت؟!‌

شریعتمداری: روحانی با اعلام «خزانه خالی» به دشمن گرا داد
شده از سوی روحانی و رئیسی در بحبوحه مذاکرات است، جمله‌ای که سیل انتقادهای متهم کردن روحانی به دادن «پاس گل» به دشمن متهم می‌کردند اما الان، سخنان مشابه رئیسی درباره «خزانه مقروض» و مقامات دولت او پیرامون تحویل گرفتن «خزانه خالی و کلی بدهی» را با سکوت بدرقه می‌کنند.
■ **از تلباهلی در مذاکرات تا گرا! به دشمن**
۱۸ خرداد ۱۴۰۰ رئیسی در قامت نامزد انتخابات ریاست‌جمهوری شرکت کرده بود، گفته بود: «حتی یک دانشجوی ترم اول وزارت خارجه هم می‌داند کسی که در حال مذاکره است نباید بگوید خزانه کشور خالی است.» رئیسی در کتابه به روحانی تأکید کرده بود: «گر زبان مذاکره را بلد بودند نمی‌گفتند خزانه خالی است.» محمدباقر قالیباف، از دیگر اصولگرایانی

نوع رویکرد دولت سیزدهم

محمدمهاجری

فعال سیاسی اصولگرا

هدف دولت ابراهیم ریسیی از مذاکرات، بهبود وضع معیشتی نیست. نحوه ورود و شعارهایشان نشان می‌دهد که دل به مذاکرات برای رفع تحریم‌ها نیست‌اند. برداشتم این است که نگاه دولت به شرق است و تصورشان این است که با افزایش میزان صادرات نفت خام به چین بتوانند مشکل ارزی کشور را حل کنند. بنابراین آنها به دنبال این هستند که قیمت ارز و ارزاق عمومی و قیمت بسیاری از کالاها را از طریق فروش نفت به چین حل کنند.

دولت روی کاغذ قول‌هایی داده است که برای مردم به صورت تئوریک توضیح داده نشده است؛ مثلاً آقای رئیسی از آن ۷۰۰۰ صفحه‌ای که در انتخابات به عنوان مانیفست اقتصادی مطرح کردند حتی یک صفحه هم رونمایی نکردند و تا امروز دولت برنامه‌ای مطرح نکرده است ضمن اینکه افرادی که در مناصب اقتصادی هستند دیدگاه‌هایشان نه شفاف و نه منطبق بر هم است. از سوی دیگر ستاد اقتصادی دولت نه تنها تلاش چندانی را انجام نداده بلکه کارهایی هم که مطرح می‌کنند بیشتر شعار است، می‌گویند ما از بانک مرکزی استقراض نکردیم که حرفشان هم غلط نیست اما از بانک‌ها استقراض کردند که در نتیجه بانک‌ها هم بدهی‌های‌شان به بانک مرکزی افزایش یافته است، در واقع استقراض غیرمستقیم کردند.

از طرفی افزایش قیمت دلار و بسیاری از مواد غذایی و ارزاق و مواد اولیه نشان می‌دهد که دولت در ۱۰۰ روز اول می‌توانست یک دوره طلایی موقفی داشته باشد. به نظر دولت شجاعت کارهای سخت را ندارد. من با هر رفتار خسونت‌آمیزی مخالفم. تحلیل من این است تجمعاتی که در سال ۹۶ صورت گرفت توسط یک جناح سیاسی تدارک شده بود. در سال ۹۸ هم یک جناح سیاسی دیگر از آن بهره‌برداری کرد. امروز هم تجمعات مردمی در بساب اعتراض به موضاعات مختلف را مشاهده می‌کنیم که ربطی هم به اصفهان ندارد گاهی روبروی مجلس هم این اعتراضات صورت می‌گیرد به نظر من نباید جلوی اعتراضات مردمی را گرفت باید اجازه داد مردم حرف‌هایشان را بزنند. گرچه مطمئن نیستم همه مردم حوصله داشته باشند برای رسیدن به خواسته‌هایشان تجمع کنند. خدا کند روش‌هایی که برای خواسته‌هایشان بیان می‌کنند روش‌های مسالمت‌آمیزی چون، تجمع، حضور در فضای مجازی و مطرح شدن خواسته‌هایشان از فضای رسمی باشد.دولت بعد از مدتی به این نتیجه خواهد رسید که مملکت‌داری سخت است و آیا باز هم می‌توان شعار داد که دولت‌های قبل غرب‌گرا، غرب‌زده و وابسته بودند، بعد که سرها به سنگ بخورد مجدداً روش‌هایی که به دولت‌های قبل اجازه اجرا ندادند را در این دولت اجرا کنند.

مخالفت امارات با تحریم‌های اضافه علیه ایران

مشاور دیپلماتیک رئیس امارات در گفت و گو با مؤسسه کشورهای عربی حوزه خلیج فارس در واشنگتن، افزود: با اعمال تحریم‌های بیشتر علیه ایران در صورت شکست مذاکرات متخلفیم. وی در این خصوص اظهار داشت: من تحریم‌های بیشتر را راه‌حل نمی‌دانم. تحریم‌های کافی علیه ایران وجود دارد. قرقاش توضیح داد: ما روند برجام (مذاکرات) را دنبال می‌کنیم. می‌خواهیم شاهد موفقیت در این روند باشیم. امارات خواهان ادامه روند گفت و گوهای منطقه‌ای است. امیدواریم که این روند همچنین منجر به نوعی توافق بر سر گفت‌وگویی شود که کشورهای بیشتری را شامل می‌شود. انور قرقاش با درخواست از ایران برای انعطاف پذیری بیشتری در مذاکرات ادامه داد: دیپلماسی راه رو به جلو است. وی در عین حال با بیان اینکه ما زمان زیادی نداریم، درباره برنامه صلح آمیز هسته‌ای ایران مدعی شد نگرانی واقعی در مورد مساله هسته‌ای وجود دارد. این مقام ارشد اماراتی مدعی شد که تهران می‌تواند در مورد مسائل منطقه‌ای به ویژه در مورد آتش بس در یمن اقدامات بیشتری انجام دهد. او در این خصوص ادعا کرد: شنیده‌ها حاکی از این امر هستند که فشار بسیار کمی از سوی ایران بر حوثی‌ها (انصارالله) برای آتش بس وجود دارد. با فضای جدید گفت و گو در منطقه، ایران باید محیط جدید را بشناسد و در منطقه چه در یمن و چه در لبنان و عراق سازنده‌تر باشد. مشاور دیپلماتیک رئیس امارات تصریح کرد: ما هیچ علاقه‌ای به درگیر کردن آمریکا در یک جنگ دیگر مانند افغانستان و عراق نداریم. ما هیچ علاقه‌ای به یک جنگ طولانی دیگر در منطقه نداریم. در واقع، منافع ما ایجاب می‌کند که به هر قیمتی از آن اجتناب کنیم. ●

آنچه که از لایحه بودجه ۱۴۰۱ می‌بینیم این است که محل مصرف بودجه گنگ و نامشخص است اما قطعاً سقف بودجه سال آینده بالاتر از نرخ تورمی است که دولت اعلام کرده است. در حالی که حجم بودجه عمومی دولت حدود ۶۰۰ هزار میلیارد تومان افزایش یافته، می‌بینیم که دستمزدها فقط ۱۰ درصد بالا رفته است یعنی قرار نیست این ۶۰۰ هزار میلیارد تومان صرف واقعی سازی دستمزدها شود. در واقع با اینکه پمپاژ پول در اقتصاد تبعات بسیار سنگینی در تورم دارد اما می‌بینیم در مقابل افزایش بودجه عمومی دولت کمترین میزان افزایش حقوق و دستمزدها را داشتیم که قطعاً این می‌تواند باعث رشد نرخ تورم شود. اینکه دولت می‌خواهد بدون توافق برجام پرداخت پول داشته باشد و بدون ورود منابع حاصل از فروش نفت خام به بودجه، سقف بودجه را افزایش داده به این معناست که بودجه سال آینده تحقق پیدا نمی‌کند. از سوی دیگر می‌دانیم قرار نیست اقبال مرفه نسبت به درآمدی که دارند مالیات بپردازند و اقبال ضعیف و متوسط هم دیگر توان پرداخت مالیات بیشتر از این اعداد و ارقام را ندارد بنابراین تمام عوامل نشان می‌دهد این اعداد و ارقام قرار نیست محقق شود. موضوع بسیار مهم بودجه ۱۴۰۱ بحث دلار ۲۳ هزار تومانی است یعنی قرار بر این است که دولت درآمد حاصل از صادرات نفت خام را با قیمت ۲۳ هزار تومان به مردم و اقتصاد بفروشد این در حالی است که در پنج سال گذشته همواره رشد هزینه‌های مردم بالاتر از رشد دستمزدها بوده است از این رو سال آینده همه قدرت خرید مردم ترمیم نمی‌شود و هنوز افزایش دستمزدها از افزایش هزینه‌ها عقب می‌ماند. به هر حال بودجه سال ۱۴۰۱ نشان می‌دهد چشم انداز خوبی از اقتصاد سال آینده نداریم، البته بودجه سال آینده برای نهادهای وابسته به قدرت و دولت و خصوصت‌ها و دهک‌های پردرآمد بودجه خوبی خواهد بود چرا که این بودجه نشان می‌دهد روند رشد نرخ تورم ادامه دارد و این به نفع خصولتی‌ها، مرفه‌ها و نهادهای وابسته به قدرت است. در واقع دولت به افزایش شش برابری نرخ دلار نسبت به پیش از تحریم‌های سال ۹۶ رسمیت داده است. در بودجه سال آینده دلار ۲۳ هزار تومانی مینا قرار گرفته بنابراین با این قیمت قرار است پول پمپاژ شود اما این پمپاژ پول صرف واقعی سازی حقوق و دستمزد نمی‌شود. در حالی که قیمت پایه کالا و خدمات از سال آینده ۲۳ هزار تومان خواهد بود اما افزایش نرخ دستمزدها ۱۰ درصد پیش بینی شده است این به معنای ادامه روند کاهش قدرت خرید مردم است و در این شرایط تنها قدرت خرید ۱۰ درصد از جمعیت کشور حفظ می‌شود و یا بالاتر می‌رود. حذف ارز ترجیحی از بودجه سال آینده هم به معنای افزایش قیمت دارو و کالاهای اساسی است و در بخش نان دولت فقط دو گزینه تخصیص یارانه به گندم یا افزایش قیمت نان را پیش رو دارد. در حال حاضر مواد غذایی حاضر در سبد کالاهای اساسی افزایش قیمت چهار برابری نسبت به سال ۹۶ را دارند و در خوشبینانه‌ترین حالت با دلار ۱۷ هزار تومانی محاسبه می‌شوند حال این که این رقم به ۲۳ هزار تومان می‌رسد که به معنای افزایش قیمت ۴۰ درصدی بر روی انواع کالای اساسی و دارو است. بودجه ۱۴۰۱ نشان می‌دهد سال آینده ما با تورم ۴۰ درصدی مواجه هستیم و این میزان افزایش دستمزدها نمی‌تواند هزینه خانوار را پوشش دهد و قدرت خرید مردم بالا نمی‌رود.

جزئیات عیدی و پاداش اسمال کارگران

به موجب قانون، همه مجموعه‌ها، شرکتها و سازمانهای مشمول قانون کار باید حداقل دو ماه و حداکثر سه ماه پایه حقوق را به عنوان عیدی و پاداش به کارگران و نیروهای کار خود بپردازند. بر اساس قانون مربوط به تعیین عیدی و پاداش سالانه کارگران شاغل در کارگاه‌های مشمول قانون کار مصوب سال ۱۳۷۰، کلیه کارفرمایان کارگاه‌های مشمول قانون کار مکلفند به هر یک از کارگران خود به نسبت یک سال کار، معادل ۶۰ روز آخرین مزد به عنوان عیدی و پاداش بپردازند. مبلغ پرداختی از این باب به هر یک از کارگران نباید از معادل ۹۰ روز حداقل مزد روزانه قانونی تجاوز کند؛ البته پرداخت عیدی به کارگرانی که کمتر از یک سال در کارگاه‌ها مشغول به کار بوده اند هم الزامی است و به موجب تبصره یک ماده واحده مذکور، مبلغ پرداختی به کارگرانی که کمتر از یک سال در کارگاه کار کردند باید به مازد ۶۰ روز مزد و به نسبت ایام کارکرد در سال محاسبه شود. تمام کارکنان مشمول قانون کار که طبق تعریف این قانون، کارگر شناخته می‌شوند، مشمول دریافت عیدی و پاداش پایان سال هستند و عیدی آنها متفاوت از میزان عیدی کارکنان دستگاههای اجرایی و دولتی است.

شادی همایونی

روزنامه‌نگار

در بودجه سال ۱۴۰۱ بودجه نهاد ریاست جمهوری به ۱۴۸۳ میلیارد تومان افزایش یافته است که نسبت به بودجه سال ۱۴۰۰، ۱۷۰۰ درصد افزایش یافته یا ۲٫۷ برابر شده است.

این در حالی است که پیش از ارائه لایحه بودجه به مجلس، برخی مطلعین بر کاهش هزینه‌های جاری دولت و روش‌هایی برای کم کردن بودجه دستگاہ‌ها تاکید کرده بودند. طبق گفته آنها، «دولت بنا دارد بودجه دستگاہ‌ها را مطابق با عملکرد آنها پرداخت کند. به این ترتیب بودجه تعدادی از دستگاہ‌ها ممکن است کاهش یابد. از جمله بودجه بخش‌های فرهنگی که در سال‌های گذشته عقب ماندگی‌هایی از عملکرد داشته است. بر این اساس کارشناسان معتقدند بودجه سال آینده یک بودجه انقباضی خواهد بود.» اما با ارائه لایحه بودجه مشخص شد نه تنها دولت هزینه دستگاہ‌ها را کاهش نداده بلکه بر ریخت و پاش‌ها در برخی حوزه‌ها نیز با شیب تندی افزوده است. افزایش ۲٫۷ برابری بودجه نهاد ریاست جمهوری مربوط به ۲ بند به سرفصل بودجه نهاد است. یک بند با عنوان برنامه حکمرانی امور قوه مجریه وجود دارد که شامل تعهد به مصوبات سفرهای استانی است که در بودجه سال ۱۴۰۰ وجود نداشت ولی دولت سیزدهم مبلغ ۵۲۵ میلیارد تومان را برای مصوبات سفرهای استانی در نظر گرفت. بند دوم در لایحه پیشنهادی دولت مربوط به برنامه‌های راهبری فناوریانه و مقابله با قاچاق کالا و ارز و مواد مخدر و داروهای روان گردان است که دولت مبلغ ۴۶۲ میلیارد تومان را برای آن در نظر گرفته است. مسعود میرکاظمی رییس سازمان برنامه بودجه نیز در توضیح مساله افزایش چند برابری بودجه نهاد ریاست جمهوری گفت: «اولا این رقم که در لایحه بودجه سال

حمید بهزادی *

لایحه بودجه ۱۴۰۱ در احکام و تبصره‌ها، همان ساختار بودجه سال گذشته را حفظ کرده است. مهم‌ترین تغییرات بودجه ابتدا حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی به جز ارز گندم و دارو، و همچنین یکسان شدن نرخ تسعیر ارز است. دولت در بودجه ۱۴۰۰ نرخ تسعیر ارز را ۱۱ هزار تومان قرار داده بود. یعنی زمانی که اقدام به تبدیل درآمدهای ارزی مانند فروش نفت به ریال می‌کرد، آن درآمد را در ۱۱ هزار تومان ضرب می‌شد. در لایحه بودجه ۱۴۰۱ با فرض حذف ارز ۴۲۰۰، نرخ تسعیر ارز در حدود ۲۳ هزار تومان تخمین زده می‌شود. این اقدام موجب می‌شود که درآمدهای ارزی ما واقعی شود.

■ **حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی چگونه محقق می‌شود؟** در لایحه بودجه ۱۴۰۱ ارز ۴۲۰۰ تومانی برای تمام کالاها به جز گندم و دارو حذف شده است. به تبع این اقدام نیز دولت مکلف است برای حمایت از مردم، یارانه‌های نقدی را افزایش دهد. نکته اینجاست از آنجا که در بودجه منبع تأمین این یارانه‌ها دیده نشده است، برخی احتمال می‌دهند دولت قصد دارد یارانه را در مقطعی پرداخت و پس از مدتی آن را حذف کند. به عقیده بنده این اقدام دولت ناشیانه است؛ زیرا با حذف ارز ترجیحی معیشت مردم با افزایش نسبی

پلدای گران ۱۴۰۰

زهرامهوی

روزنامه‌نگار

قیمت میوه‌ها در بازار با نزدیک شدن به شب یلدا روند افزایشی در پیش گرفته به طوری که قیمت هر کیلوگرم انار به کیلویی ۲۷ هزار و ۹۰۰ تومان رسیده است. قیمت هر کیلوگرم انار در هفته‌های گذشته بین ۲۰ تا ۲۵ هزار تومان بود. بررسی‌های میدانی نشان می‌دهد که قیمت هر

بودجه نهاد ریاست جمهوری ۲٫۷ برابر شد

ریخت و پاش در پاستور

۱۴۰۱ درج شده، شامل تجمیع ردیف‌هایی مثل معاونت حقوقی، ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز، ستاد مبارزه با قاچاق مواد مخدر، معاونت امور زنان و ردیف‌های دیگر است. در حالی که در لایحه بودجه سال جاری و سال‌های قبل، این مجموعه‌ها در قالب ردیف‌های جداگانه می‌آمدند. ثانیاً اعتباری هم برای اجرای مصوبات سفرهای استانی در زیرمجموعه بودجه نهاد ریاست جمهوری دیده شده است.»

■ **از عزم جدی در اصلاح ساختار بود باند ریخت و پاش‌ها جمع می‌شد**
حمید میرمعینی کارشناس اقتصادی، گفت: اگر یک عزم جدی در اصلاح ساختار بودجه وجود داشت و اگر قرار بود اثرگذاری محسوس‌تری را در شاخص‌های کلان ملاحظه کنیم؛ حتماً باید کاهش هزینه‌ها را در لایحه بودجه می‌دیدم و ریخت و پاش‌های بودجه قاعداً باید جمع می‌شد. او اظهار کرد: البته در یک نگاه کلی با توجه به میانگین بالای تورم در کشور، در صورت احتساب تورم می‌توان گفت هزینه‌ها برای سال آینده کاهش پیش بینی شده و چیزی حدود ۱۵ درصد کاهش یافته است. اما قطعاً این میزان کاهش هزینه‌ها با در نظر گرفتن منابع درآمدی فعلی کافی نیست. کاهش هزینه‌ها یکی از مهمترین مسائل بودجه است که باید در سال‌های متوالی با کوچک

حذف کامل ارز ترجیحی به جز دارو و گندم در بودجه ۱۴۰۱

سكانس آخر دلار جهانگیری

قیمت‌ها به خطر می‌افتد. لذا دولت باید از منابعی را که حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی و به تبع واقعی شدن درآمدهای ارزی به دست آورده است، به مردم برگرداند. بنابراین اگر افزایش یارانه نقدی مردم مقطعی باشد، اقدامی منفی در لایحه بودجه به حساب می‌آید.

■ **میزان درآمد دولت در سال آینده چقدر است؟** تخمین زده می‌شود که درآمدهای دولت نظیر مالیات و گمرک و سایر درآمدها، بیش از ۶۶۰ هزار میلیارد تومان باشد که این رقم تا حدی قابل قبول است. چرا که با کاهش آثار کرونا تا حدودی رونق اقتصادی در پیش خواهیم داشت. بخش مهمی از این افزایش درآمد مربوط به درآمدهای گمرکی است.

سال آینده ردیف‌های مالیاتی جدیدی اضافه شده است مانند مالیات بر دارایی‌ها و عایدات نقل و انتقالات و خودروهای لوکس. ۴۰ هزار میلیارد تومان نیز بهره مالکانه دیده شده است. همچنین فروش اموال و دارایی‌های سرمایه‌ای ۲٫۵ برابر و فروش دارایی‌های مالی حدود سه برابر شده است. این‌ها هم جزو مواردی است که باید در تحقق آن تردید کرد چرا که این میزان درآمد پیش بینی شده به نظر می‌رسد در اقتصادهای پرونق‌تر از چیزی که امروز وجود دارد قابل تحقق خواهد بود. میرمعینی ادامه داد: در کل می‌توان گفت بودجه ارائه شده به مجلس از واقعیت‌ها دور نیست و می‌تواند تا حد زیادی محقق شود مشروط بر آنکه نظام سیاسی کشور نیز بتواند در راستای تحقق برنامه‌ها گام بردارد. او متذکر شد: با این حال بودجه‌ها هر سال متورم‌تر می‌شود و این اتفاق در صورتی که اصلاح ساختاری صحیحی صورت نگیرد می‌تواند بر شاخص‌های کلان کشور اثرات منفی داشته باشد. میرمعینی خاطرنشان کرد: بودجه بندی به طریقی که هر سال در حال رخ دادن است سبب می‌شود بودجه عمرانی به تناسب افزایش نیابد و نسبت سرمایه‌گذاری‌ها بالا نرود و نتیجه آن می‌شود که شخص فلاکت افزایش پیدا می‌کند. به طوری که از یک طرف با بیکاری‌های بیشتر مواجه شویم و از سوی دیگر رشد نقدینگی و تورم فشار بیشتری به مردم وارد کند.

او در خصوص تاکید رئیس‌جمهور بر هدفگذاری بودجه ۱۴۰۱ بر رشد ۸ درصدی اقتصاد نیز گفت: تحقق این هدفگذاری به نظرم بسیار بعید می‌رسد. هرچند اقتصاد ما در ۱۰ سال اخیر رشد منفی داشته و بسیار کوچک شده لذا نسبت به رشد پایه می‌توان یک رشد اندکی برای سال آینده پیش بینی کرد اما به نظر نمی‌رسد اگر تحریم‌ها برداشته نشود در حالت خوشبینانه بین ۲ تا سه درصد رشد اقتصاد اتفاق بیفتد.

عدد در حد گمانه زنی است. علت نیز این است که سابقاً اخذ حقوق ورودی گمرکی اینگونه بود هر کالایی که وارد می‌شود، چه با ارز ترجیحی و چه نیامی، ما حقوق گمرکی را با دلار ۴۲۰۰ تومانی حساب می‌کردیم. اما برای سال آینده دولت طبق مصوبه سال گذشته مجلس، حقوق گمرکی هر کالایی که وارد می‌شود را با آن دلاری که وارد شده محاسبه می‌کند.

■ **تخمین فروش ۱٫۲ میلیون بشکه نفت در روز**
دولت همچنین برای سال آینده تخمین زده است که ۱٫۲ میلیون بشکه در روز نفت بفروشد که این تخمین خیلی رؤیایی نیست. هرچند یک مقدار بیش از اظهاری دارد اما دور از دسترس نیست. قیمت نفت نیز ۶۰ دلار دیده شده که با توجه به قیمت روز نفت واقعی است. این به معنای آن است که سهم دولت از درآمد ارزی تا ۱۲ میلیارد دلار برسد. ■ **کاهش کسری تراز عملیاتی نسبت به سال ۱۴۰۰**
باتوجه به سیاست انقباضی دولت برای بودجه ۱۴۰۰، کسری تراز عملیاتی که اختلاف درآمدها و هزینه‌ها است، نسبت به پارسال کاهش پیدا کرده و ۲۵۰ هزار میلیارد تومان تخمین زده می‌شود. اگر با همین شیوه مدیریت کنند، می‌توان در سال‌های آتی کسری تراز عملیاتی را به صفر نزدیک کرد.

■ **قائم مقام اقتصادی اندیشکده سیاست‌گذاری ماهد**

اقتصادی خرید می‌کنند. این فعال بخش خصوصی قیمت هر کیلوگرم هندوانه خطی را در میدان مرکزی میوه و تره بار بین ۳۵۰۰ تا ۷۰۰۰ تومان اعلام کرده و گفته بود: هر کیلوگرم هندوانه ساکاتا نیز قیمتی در همین حدود دارد. وی قیمت انار و خرمالو را در میدان مرکزی میوه و تره بار به شرح زیر اعلام کرده بود: خرمالوی شمال بین ۸ تا ۱۴ هزار تومان، خرمالوی شهریار ۲۰ تا ۲۵ هزار تومان و خرمالوی کن بین ۲۲ تا ۳۲ هزار تومان و قیمت هر کیلوگرم انار دماوند بین ۲۰ تا ۳۳ هزار تومان، انار ساوه بین ۱۲ تا ۱۸ هزار تومان و انار شیراز ۱۸ تا ۲۶ هزار تومان.

بابک زنجانی کجاست؟

عاطفه حسینی

روزنامه‌نگار

پس از چند ماه سکوت خبری، بار دیگر اسم بابک زنجانی آن هم از یک تریبون رسمی اعلام شد؛ این بار از سوی رییس قوه قضاییه و آن هم در انتقاد از کارشناسی‌ها! حجت‌الاسلام محسنی اژه‌ای در دیدار با نمایندگان تشکل‌های دانشجویی با اشاره به کارشناسی‌های صورت‌گرفته در پرونده بابک زنجانی و اختلافات عجیب در اظهارنظرهای کارشناسی گفت: در کارشناسی اولیه در این پرونده ارزش زمینی که گودبرداری شده بود ۲۹۵ میلیارد تومان تخمین زده شد و در اعتراض‌های متعدد به کارشناسی‌ها، در نهایت کارشناسی ارزش زمین به ۸ هزار میلیارد تومان رسید. پیش از این آخرین اخبار مربوط به بابک زنجانی به شهرپور سال جاری بازمی‌گشت که شایعاتی مبنی بر اقامت وی در ویلای شخصی‌اش در لواسان منتشر شد. رسول کوهپایه‌زاده وکیل بابک زنجانی در واکنش به این خبرها گفته بود که موکلش در طول هشت سال گذشته و از ابتدا تاکنون به صورت انفرادی در بازداشت به سر می‌برد. همچنین «برخلاف برخی از آقا‌زده‌ها و زندانیان»، موکلش «حتی یک روز هم به مرخصی نیامده و با درخواست اعطای مرخصی‌اش موافقت نشده است». در حال حاضر نیز بر اساس پیگیری‌های تغییر یافته در پرونده بابک زنجانی صورت‌نگرفته و وی همچنان در زندان اوین به سر می‌برد. طبق کیفرخواست صادره از سوی دادسرای عمومی و انقلاب تهران، اتهامات بابک زنجانی عبارت بود از افساد فی‌الارض از طریق اخلاق در نظام اقتصادی کشور، کلاهبرداری از شرکت ملی نفت، بانک مسکن و تأمین اجتماعی، پولشویی، جعل ۲۴ فقره اسناد بانکی و صورت حساب‌های بانکی، جعل حواله‌های ارزی، جعل دستور انتقال بین بانکی‌ها، پس از برگزاری ۲۶ جلسه رسیدگی به پرونده متهمان نفتی در شعبه ۱۵ دادگاه انقلاب به ریاست قاضی صلواتی، حجت‌الاسلام محسنی اژه‌ای سنگینی پیشین دستگاه قضا و رییس فعلی قوه قضاییه در ۱۶ اسفند سال ۹۴ اعلام کرد که حکم بابک زنجانی و دو متهم دیگر این پرونده که در دادگاه بدوی محاکمه شدند، صادر شد. دادگاه بدوی این سه متهم را مفسد فی‌الارض تشخیص داده و به اعدام محکوم کرد و علاوه بر اعدام، متهمان را به رد مال شاک و شرکت ملی نفت ایران و جزای نقدی معادل یک‌چهارم پولشویی انجام‌شده محکوم کرده است. از این سه متهم نهایتاً حکم اعدام بابک زنجانی در دیوان عالی کشور قطعی شد. حجت‌الاسلام مرتضوی مقدم رییس دیوان عالی کشور ۲۵ تیرماه اعلام کرد که حکم اعدام بابک زنجانی قطعی است ولی ممکن است همکاری کند و مورد تخفیف قرار گیرد. بابک زنجانی در نهایت با اعدام می‌شود یا حبس ابد چون وضعیت او از این دو حالت خارج نیست؛ اگر همکاری کند و اموال و پول‌ها را بدهد، طبق وعده‌ای که داده شده ممکن است تخفیف بگیرد و به جای اعدام، حبس ابد شود. شاید هم به او تخفیفی ندهند و با وجود بازگرداندن اموال، اعدام شود. اگر هم همکاری نکند، انقدر در زندان می‌ماند که یا بالاخره اموال را بدهد، یا ندهد و تا آخر عمر در زندان باشد، یا با وجود عدم بازپرداخت اموال و بدهی‌ها اعدام شود.

مرغ یخ‌زده وارداتی دردی از بازار دوا نمی‌کند!

دبیر کانون سراسری مرغ گوشتی کشور با اشاره به عدم شارژ دانه ذرت در سامانه بازارگاه از وضعیت بسیار بد مرغداران خبر داد و گفت: مجبور به تهیه دان مرغ از بازار آزاد هستیم. پرویز فروغی قیمت دستوری را نیازمند دریافت نهاده با قیمت مصوب عنوان کرد و گفت: اینگونه نمی‌شود که ما جنس را از بازار آزاد تهیه کنیم ولی مرغ را به قیمت مصوب بفروشیم. وی افزود: حتی اگر همین امروز هم نهاده ذرت در سامانه بازارگاه شارژ شود، ۲۰ روز طول می‌کشد که به مرغداری‌ها برسد. در حالیکه این نهاده دیگر فایده‌ای به حال مرغداران ندارد. دبیر کانون سراسری مرغ گوشتی کشور همچنین از ورود مرغ منجمد به بازار گلایه کرد و در مصاحبه با برنامه رادیویی صبح و گفت‌وگو ادامه داد: وضعیت و ثبات نسبی بازار مرغ هم به دلیل واردات است؛ از دیگر سو مواعی بر سر راه تولید گذاشته و هزینه‌ها را بالا برده‌اند. این روند موجب شده مرغدار مجبور باشد محصول را با قیمتی کمتر از نرخ مصوب به فروش برسانند چون دولت به دلیل تزریق که در بازار کرده، حالتی از اشباع را پدید آورده است.

- یادداشت

شعار ناصواب کاهش فرزندآوری

علی‌سلیمانی

پژوهشگر و کارشناس خانواده

یکی از مهمترین حربه‌های دشمنان در سیر مبارزه با مسلمین، پایان بخشیدن به حیات فیزیکی انسان بوده است. فشار و شکنجه‌های سهمگین بر افراد تازه مسلمان در مکه توسط سران قریش، و همچنین تحمیل جنگ‌های بی‌دری در طول سال‌های پس از هجرت پیامبر (ص) به مدینه گواه صادقی بر این حقیقت است.

این حربه در طول قرن‌ها و سده‌ها، تا به امروز در دستور کار کفار و مشرکین ایشان بوده و هیچ‌گاه از اولویت نینتاده است و در کنار جنگ سخت، روش‌های نوینی هم به کمک این طرح آمده که در قالب مسائل پزشکی مانند شیوع بیماری‌ها، ویروس‌ها، خون‌های آلوده و … مسائل اجتماعی از قبیل ترغیب به عدم باروری و فرزندآوری با شعار «فرزند کمتر، زندگی بهتر» عملیاتی شدند؛ این در حالی است که نیاز به نسل در باور فردی و اجتماعی بسیار منطقی و روشن است. در بُعد اجتماعی، آینده هر نظام و حکومتی در گرو نیروی جوان، کارآمد و سالم است؛

این مهم در طول سالیان اخیر همواره مورد تأکید رهبر فرزانه انقلاب بوده و ایشان به مناسبت‌های گوناگون در مورد نرخ باروری و مسئله فرزندآوری در کشور هشدار داده‌اند. مقام معظم رهبری در بیانات خود در دیدار جمعی از فعالان و کارشناسان حوزه خانواده فرمودند: «مسئله دیگری که در مورد خانواده اولویت دارد، مسئله فرزندآوری است و خیلی مسئله مهمی است. چند سال ما این مسئله را مطرح کردیم و گفتیم؛ یک عده از دخترخانم‌های خوب، خانم‌های جوان قبول کردند و عمل کردند لکن در محیط عمومی جامعه اثری از این قضیه نیست. در حال حاضر آمار فرزندآوری ما به قدر جانشینی هم نیست، یعنی کمتر از جانشینی است، این معنایش این است که ما تا سی سال دیگر یک جاکم پیر داشته باشیم که خطر بزرگی است و احتیاج به تلاش و کار دارد، مسلماً راه‌هایی هم وجود دارد برای اینکه بشود این مسئله را حل کرد؛ باید بنشینید این راه‌ها را پیدا کنید.» به نظر می‌رسد یکی از مهم‌ترین راه‌های افزایش نرخ باروری و تشویق به فرزندآوری، تبیین عدم تناسب بین افزایش جمعیت و کاهش امکانات است؛ زیرا این یکی از مهم‌ترین دلایلی بود که دشمن با تکیه بر آن و ترس از فقر، باعث شد تا خانواده‌ها تصمیم به ترک فرزندآوری کنند؛ رابرت مالتوس کشیش انگلیسی معتقد بود اگر رشد جمعیت را کنترل نکنیم نسبت سرعت رشد جمعیت با نسبت توان تولید نیازمندی‌های اقتصادی آن، همخوانی نخواهد داشت. وی پس از این استدلال برای جلوگیری از رشد جمعیت سه‌راه حل در نظر گرفت: الف: عقب انداختن ازدواج جوانان

ب: کنترل جمعیت از طریق برنامه تنظیم خانواده

ج: فقر و گرسنگی

تصور اینکه با افزایش جمعیت امکانات کاهش می‌یابد و نسل‌های آینده دچار مشکل می‌شوند؛ یک پندار غلط است. دلیل این مدعا بسیار منطقی می‌نماید؛ زیرا نیروی انسانی توانمند و خلاق، می‌تواند امکانات بالقوه را به فعلیت تبدیل کند.در قرون معاصر، منابع جدید انرژی مانند سوخت‌های هیدروکربنی، نفت و مشتقات حاصل از آن، انرژی‌های طبیعی مانند خورشیدی و بادی، گرمای زمین و انرژی فوق‌العاده مهم هسته‌ای و راه‌های استفاده از آنها توسط همین نیروی انسانی خلاق و توانمند کشف شده است. بنابراین این سخن که «هر فرد اضافه مساوی با یک عامل مصرف اضافه است» از ذقت علمی برخوردار نبوده و بوی خُست از آن به مشام می‌رسد؛ زیرا هر فرد اضافه فقط یک دهان اضافه نیست، بلکه دو دست و یک فکر اضافه است؛ با این وجود در رابطه با کمی‌ها و کاستی‌ها می‌توان نتیجه گرفت که اشکال به ساختارها و تنظیمات اجتماعی و انتخاب‌های غلط برمی گردد و باید به جای کنترل جمعیت، الگوی تولید، توزیع و مصرف در بین آحاد جامعه اصلاح شود. علاوه بر این، ارزش سرمایه و ثروت خدادادی کشورمان را نیز نباید نادیده بگیریم. ایران در حال حاضر دومین دارنده منابع گاز و سوئیمین دارنده منابع نفت جهان است و از نظر منابع زیرزمینی و معادن حدود ۳ درصد کل منابع مدنی دنیا را در اختیار داریم؛ این در حالی است که ما تنها یک درصد از جمعیت جهان را تشکیل می‌دهیم پس با مدیریت بهتر و افزایش به‌رهوری می‌توان راندمان استفاده از ثروت‌های مان را افزایش دهیم و بدانیم که امروزه برای یک جامعه ۸۰ میلیونی در حد ظرفیتش نیروی کار، دانشمند، پزشک و … وجود دارد.

روایت «ریبسی» از پشت پرده واردات واکسن در دولت روحانی؛

بدعهدی روس‌ها یا کم کاری مسوولان؟

مظاهر گودرزی

روزنامه نگار

بهمن ۹۸ بود که پای کرونا به ایران باز شد. حالا ما هم مانند شرق و غرب گرفتار ویروسی بودیم که راهی برای درمان افراد مبتلا به آن وجود نداشت، هنوز هم وجود ندارد، اما مجامع علمی دنیا یک چیز را خوب می‌دانستند، اینکه قبل از درمان باید پیشگیری کرد. جدا از اقدامات بهداشتی مانند توصیه به استفاده از ماسک بسیاری از محققان و آزمایشگاه‌های تحقیقاتی سراغ واکسن رفتند. همان پناهگاهی که

سال‌ها انسان‌ها را در برابر فلج اطفال، کزاز، سرخک و بسیاری دیگر از بیماری‌ها پناه داد. واکسن‌سازها کار سختی داشتند اما خیلی سریعتر از چیزی که گمان می‌رفت موفق شدند. وقتی زرمه موفقیت آن‌ها شنیده شد گویی امید داشت به میان آدم‌ها برمی‌گشت، اما نظام توزیع واکسن در سراسر دنیا با مشکلات جدی همراه شد؛ اولیونی که کشورهای تولیدکننده برای شهروندان خودشان قائل بودند در کنار دعواهای سیاسی و تجاری سبب شد شرایط تأمین واکسن برای کشورهای متقاضی پیچیده شود. ایران هم از این پیچیدگی مستثنا نبود، عدم دسترسی به واکسن‌های غربی، بدعهدی شرقی‌ها و عدم موفقیت واکسن‌سازهای داخلی در فاز تولید انبوده سبب شد دست ایران مدت‌ها از رسیدن به واکسن کوتاه بماند. با این وجود «علیرضا ریسی» معاون بهداشت، در وزارت بهداشت و درمان دولت دوازده و سیزدهم تأکید می‌کند از همان ابتدای ورود کرونا به ایران دولت به‌فکر واردات واکسن بود. او در این گفت‌وگو از دلایل تأخیر و همچنین عوامل تسهیل واردات واکسن می‌گوید. متن این گفت‌وگو در ادامه آمده است.

■ آقای ریسی اقدامات تأمین واکسن علیه ویروس کرونا از چه زمانی آغاز شد؟
وقتی ویروس در بسیاری از کشورها شیوع پیدا کرد کشور ما هم در سال ۱۳۹۸ گرفتار این ویروس شد. در این وضعیت همه دنیا به‌دنبال یک راه حل بودند، همواره یکی از راه حل‌هایی که برای مقابله با بیماری‌های ویروسی در نظر گرفته می‌شود بحث تأمین واکسن است. اقدامی که می‌تواند تا حدود بسیار زیادی به کنترل و پیشگیری بیماری کمک کند. در ایران هم از همان اول چند کار انجام شد، یکی این‌که برخی شرکت‌ها پای کار آمدند و تولید داخلی واکسن را شروع کردند، خیلی از واکسن‌هایی که امروز به تولید رسیدند و یا تا حدودی زیادی پیشروی داشتند مانند برکت، فخرآ، رازی و پاستور از همان موقع شروع به کار کردند. دوم این‌که بحث واردات واکسن از همان دولت قبل در دستور کار قرار گرفت. از طرفی سازمان جهانی بهداشت به‌خاطر این‌که

پیش‌بینی می‌کرد کشورهای تولیدکننده واکسن عمدتاً کشورهای پولدار و ثروتمند هستند سازوکاری تعریف کرد تحت عنوان سید کوکس، فلسفه این اقدام این بود که

کشورهای تولیدکننده یا خریدار واکسن که به هر دلیلی واکسن به دست‌شان می‌رسد، سهمی از واکسن‌های خودشان را داخل سید کووکس بگذارند که برای کشورهای فقیرتر یا آن‌هایی که تولید واکسن ندارند دسترسی به واکسن را آسان کنند. کوکس اعلام کرد کشورهای مختلف می‌توانند واکسن را یکس‌خرید کنند، خیلی از کشورها در این سید سرمایه‌گذاری کردند از جمله کشور ما.

■ این اقدامات برای چه موقی است؟

این صحت برای سال ۹۸ است، یعنی همان روزهایی که کرونا وارد ایران شده بود، بعد که وارد سال ۹۹ شدیم این سازوکار اعلام کرد کشورهای متقاضی ثبت نام کنند، آن موقع هنوز واکسن در هیچ کشوری وارد نشده بود اما این صندوق شکل گرفت. این اولین اقدامی بود که آن موقع توسط دولت وقت انجام شد.

■ یعنی پولی که برای عضویت در این سید لازم بود توسط ایران منتقل شد؟

بله، البته مقداری مشکل جابه‌جایی پول وجود داشت اما بالاخره انجام شد.
■ خاطر تان هست چند دز واکسن سفارش دادید؟
موقی که سید کوکس شکل گرفت قرار بود بیش از دو میلیون واکسن به ما تحویل دهند.

■ سرنوشت این واکسن‌ها چه شد؟

دقیقاً اتفاق مهم این‌جاست، آن کشورهایی که قرار بود به کوکس واکسن بدهند بد

عهدی کردند، یعنی واکسن زیادی به این سید ندادند، آن روزها تنها جایی هم که می‌شد واکسن تهیه کرد همین سازوکار کووکس بود.

■ به غیر از سازوکار کوکس هیچ اقدامی برای تهیه واکسن به طور مستقیم از کشورهای سازنده واکسن انجام نشد؟

خیر این‌طور نیست، ما آن روزها سه کار را هم‌زمان انجام دادیم. همان‌طور که گفتیم یک تولید داخلی واکسن، دو خریدن واکسن از سید کوکس که یکی از تنها راه‌های خریدن واکسن بود، سه عقد قرارداد خریدن

جرا‌ه‌های تهران همچنان آلوده‌است؟

قانون هوای پاک در محاق

موفق دنیا برای مقابله با آلودگی هوا است، تا چندی پیش دهلئ نو آلوده ترین پایتخت جهان بود که با جایگزینی خودروهای هیبریدی به جای خودروهای سوخت فسیلی تا حد زیادی موفق به کاهش آلودگی هوا شد در واقع دولت به شرکت هایی که خودروی الکترونیکی تولید می کنند تسهیلات می دهد که در راستای آن گسترش ایستگاه های شارژ الکتریکی خودرو و پرداخت بخشی از هزینه‌های شارژ را نیز به عنوان برنامه های تشویقی انجام داد. فرانسه نیز برای مقابله با آلودگی شهر پاریس اقدام به ایجاد مسیرهای ویژه دوچرخه سواری کرد و بیش از ۱۰ هزار پارکینگ دوچرخه ساخت، همچنین پاریس با اجرائی طرح ممنوعیت تردد برای خودروهای مدل ۱۹۹۷ و ماقبل از آن برای کاهش گازهای گلخانه‌ای کام برداشت. یکی از شهرهایی که در سال ۱۹۹۲ سازمان ملل آن را آلوده ترین شهر اعلام کرد مکزیکوسیتی پایتخت مکزیک است، مشهور بود که این شهر به خاطر آلودگی هوا پرزنده‌ها هنگام پرواز می مردند و روی زمین می افتادند، در سال ۱۹۹۰ شاخص آلاینده ها در این شهر ۳۳۰ روز بالاتر از حد استاندارد بود اما امروز با اجرائی برنامه‌های منسجم مقابله با آلودگی نام این شهر حتی در میان ۱۰ شهر اول آلوده جهان هم نیست. راه اندازی پلایشگاه‌هایی برای تولید سوخت مناسب با گوگرد پایین، راه اندازی سیستم اتوبوسرانی سریع، جایگزینی اتوبوس های فرسوده با اتوبوس های نو، دور تر کردن کارخانه ها و مراکز صنعتی از حومه شهر و توسعه مترو برخی از اقدامات دولت مکزیک در راستای کاهش آلودگی هوا بود، علاوه بر این کشورهای چین و انگلستان هم جزو کشورهای موفق در کاهش آلودگی هوا هستند، این تجارب

توجه کنید این اتفاقات زمانی افتاد که زمان داشت به سرعت برای ما می گذشت.

■ چرا همان موقع از چین واکسن وارد نشد؟

کاری که ماه‌ها اخیر انجام شد.

ببینید، اول اینکه ما آن روزها گمان می‌کردیم قراردادی که با روسیه داریم آن‌ها می‌توانند به دستمان واکسن برسانند که با توضیحاتی که دادم نرسید. دوم این‌که چین هم همان موقع داشت برای جمعیت میلیاردی خودش واکسن تزریق می‌کرد و این میزان تولیدی که امروز دارد هم آن موقع نداشت، بنابراین خرید واکسن از آن‌ها هم سخت شده بود، اما انصافاً به شما بگویم علیرغم این‌که علیه

سینوفارم تبلیغ زیادی شد یکی از کشورهای که واقعاً به داد ما رسید همین کشور چین بود. ما واقعاً چه از شرکت‌های داخلی و چه از روسیه دنبال واکسن بودیم اما تنها جایی‌که کمک کرد همین کشور چین بود، ضمن این‌که همان‌طور که گفتم اوایل کمی واردات واکسن از این کشور هم کند بود چراکه خودشان فوق‌العاده به واکسن نیاز داشتند.

■ پس می‌شود پرسید خیلی از قراردادهای تأمین واکسن در دولت قبل بسته شد؟

ببینید، صرفاً بحث بستن قرارداد نبود، خیلی قراردادها بسته شد اما اجرایی نشد.

■ چرا قراردادهای اجرایی نمی‌شدند؟

این مسئله چند نکته دارد، مثلاً یکی از دلایل واردات آسان واکسن در شرایط کنونی این است که کشورهای بزرگ تولیدکننده واکسن، امروز درصد زیادی از جمعیت خودشان را واکسینه کرده‌اند، این مسئله خیلی مهم است. حتی این روزها برخی کشورهای ثروتمند دنیا دارند مجانی

به کشورهای فقیر واکسن می‌دهند، چراکه اگر همه کشورها واکسن نزنند ویروس جهش‌های جدیدی دارد و یقه خودشان را می‌گیرد، اما در آن روزهای اول کمبود واکسن وجود داشت. اجازه بدید من کمی به عقب برگردم، یک محموله یک میلیونی واکسن قرار بود از چین به ایران بیاید، همه چیز این حمل و نقل هم آماده شده بود، حتی ما آماده بودیم که فردای آن روز واکسن به دست‌مان برسد، اما ناگهان چینی‌ها آخرین لحظه خبر دادند که واکسن ارسال نمی‌شود، پرسوجو کردیم چرا، گفتند نمی‌آید.

■ یعنی متوجه نشدید چرا واکسن‌ها ارسال نشد؟

ما بررسی کردیم و متوجه شدیم آن‌ها در یکی از ایالت‌های چین چند مورد ابتلا به کووید شناسایی کرده‌اند، آن منطقه هم میزان واکسیناسیون خوبی نداشت، بنابراین مقامات چین اجبار کرده بودند همه اهالی آن شهر واکسن تزریق کنند، لذا گفته بودند واکسنی که قرار بود به ایران و چند کشور دیگر ارسال شود فعلاً متوقف شود، چراکه اولویت را به خودشان می‌دادند. بنابراین آن موقع ما این قبیل از اتفاقات هم داشتیم، اما در این اواخر کشورها درصد بالایی از شهروندان خودشان را واکسن تزریق کرده‌اند.

- یادداشت

پیشنهادی برای ثبت در تاریخ ....

فرزین پورمحبی

روزنامه نگار

همان‌طور که نمی‌دانید آمار مهاجرت نخبگان کشور عزیزمان حتی از آمار ماموریت‌های خارجی سیاسیون دلسوزمان هم بیشتر است. البته با این تفاوت که سیاسیون با پا (خصوصاً پای چپ‌شان) وارد دیار فرنگ می‌شوند و نخبگان با کله (خصوصاً با مغز‌شان) به آنجا فرار می‌کنند. در عین حال سیاسیون صرفاً برای کارهایی همچون: مردم شناسی؛ یافتن دلایل ظهور وندالیسم و بررسی تفاوت‌های فرهنگی ... و به آنجاها می‌روند و تازه بعد از مراجعت هم، نتایج تحقیقات‌شان را بدون هیچ چشم‌داشتی در کشور نشر می‌دهند. اما نخبگان وقتی جمع می‌کنند و می‌روند پشت سرشان را هم نگاه نمی‌کنند وعلم‌شان را تمام و کمال در اختیار بیگانگان می‌گذارند. حالا فرق بین تعهد و عدم تعهد را فهمیدید؟! اما در شرایط حساس کنونی سؤال و مسئله این است: با توجه به آنچه که گفته شد چرا باید جایی مانند دانشگاه شریف باشد تا به نوعی انکوباتوری برای پرورش استعداد‌های ناب جهت تقدیم به استعمارا این اوضاع خراب، به حساب آید؟ آیا بهتر نیست بجای صرف بودجه برای چنین مراکزی، دانشگاه‌هایی که فقط مسئول دلسوز تولید می‌کنند گسترش یابند؟! تازه وقتی هم که مسئولین به شکل زاید سرزده به دانشگاه‌های فوق قدم می‌گذارند، نه تنها چیز میزی بارشان نمی‌شود بلکه مانند مصاحبه‌های کاملاً خودجوش صدا و سیما با مسئولین، کلی هم قربان صدقه‌شان رفته می‌شود! این هم پیشنهادی بود برای ثبت در تاریخ ....

انتقال تنش‌های خانوادگی از

دوران جنینی به فرزند

حسین ابراهیمی‌مقدم

روانشناسی و استاد دانشگاه

ارتباطات خانوادگی و روابط پدر و مادر با یکدیگر، بر فرزندان (در همه گروه‌های سنی) تأثیرگذار است. به عنوان مثال، برخی از والدین تصور می‌کنند، فرزندان در سنین کودکی که اصطلاحاً «پان باز نکرده‌اند» مفهوم وژه‌ها، الفاظ رکیک و بی‌حترامی والدین به یکدیگر را درک نکرده و بنابراین تأثیر نمی‌پذیرند. اما در این دوران، کودک علیرغم عدم درک الفاظ رکیک و بی‌حترامی، احساسات و عواطف پدر و مادر، لحن صدا و زبان بدن را فهمیده و این احساسات میزان امنیت محیط پیرامونی را برای او تعیین می‌کند. در صورت احساس عدم امنیت، پایه‌های زندگی روانی او در سال‌های آتی به طور متعارف پایه‌ریزی نخواهد شد و امروز بخش اعظم مشکلات شماری از مراجعان مراکز مشاوره و روانشناسی، ناشی از تجارب تلخ دوران کودکی است. میزان یادگیری کودک در ۵ سال نخست زندگی معادل آموخته‌های او از ۵ سالگی به بعد است. جنین در رحم مادر هم این اختلافات را درک می‌کند. با بروز اختلافات خانوادگی و افزایش تنش و نگرانی در خانواده، طپش قلب مادر با افزایش یافته و سیستم سمپاتیک فعال می‌شود، این مسئله باعث ترشح آدرنالین شده و جنین از طریق بند ناف با دریافت مواد غذایی و خون مادر، با محرک‌های اضطرابی او هم دریاقت می‌کند. بنابراین کودک قبل از تولد، حالات اضطرابی را به همراه داشته و در دوران کودکی و نوجوانی با تداوم اختلافات پدر ومادر، برخی رفتارها همچون بی‌اختیاری ادراری، جویدن ناخن و گاه تیک‌های عصبی مانند تیک‌های چشمی را بروز می‌دهد. با آغاز دوران مدرسه و مشاهده این اختلافات،

ترسی درون فرزندان ایجاد می‌شود و این مساله بروز وابستگی کودکان به والدین را به دنبال خواهد داشت، این وابستگی که با آغاز دوران مدرسه باید کاهش یابد، در کودکان تشدید شده و در کلاس‌های آموزشی به طور مداوم ذهن کودک را به رویادهای احتمالی خانه سوق می‌دهد. در حقیقت مشاهده اختلافات پدر و مادر در این دوران باعث می‌شود، کودک به طور دائم در ترس و وحشت ناشی از فرضیه‌های احتمالی همچون درگیری والدین، تنک خوردن مادر، مرگ یکی از طرفین و... بوده و تمرکز کافی برای یادگیری دروس آموزشی را نداشته باشد. برخی از فرزندان در مدرسه به دلیل این ترس و وحشت روانی، مدام به فکر اتمام کلاس و خروج از مدرسه بوده و برخی از کودکان و نوجوانان نیز سعی در فرار از مدرسه خواهند داشت. در نتیجه این مسائل فرزندان به محیط خارج از منزل کشیده شده و این مساله می‌تواند آسیب‌های متعددی را به دنبال داشته باشد. اصطلاحاً پسران و دختران فراری که مورد تعدی و تجاوز و سوءاستفاده قرار می‌گیرند نیز می‌تواند ناشی از مشکلات خانوادگی باشد. این فرزندان همچنین برای جلب توجه گاه به مسائلی چون اعتیاد به سیگار و مواد مخدر روی آورده و احساس می‌کنند، باید یک بازنامه‌ای از زندگی پدر و مادر داشته باشند. این فرزندان باوجود اینکه اذعان داشته در یک محیط ناامن پرورش یافته و شاهد ناسازگاری و بی‌حترامی والدین به یکدیگر بوده‌اند، برای ازدواج و تشکیل زندگی مشترک، همسری با شرایط مشابه را انتخاب می‌کنند.

مرگ غم انگیز نوزاد عروس مرندي در بيمارستان

مرگ عروس جوان به علت گازگرفتگی در مرند اتفاق افتاد.

خبر رسیده است که عروس جوان ۳۲ ساله پس از دو روز نهایتاً در بیمارستانی در تبریز درگذشت.

گفته می‌شود این حادثه در شهر بناب مرند و در شب عروسی روی داده بود.

عصر روز جمعه گذشته وحید شادی نیا سخنگوی اورژانس آذربایجان شرقی از نجات جان عروس و داماد مرندي از چنگال قاتل خاموش خبر داده بود.

وی گفته بود: پس از اطلاع گزارش مسمومیت با گاز مونوکسید کربن در یکی از منازل شهر مرند، عوامل اورژانس بلافاصله به محل اعزام شدند.

در این حادثه، یک عروس و داماد حدوداً ۳۵ ساله دچار کاهش هوشیاری در اثر مسمومیت با گاز مونوکسید کربن شده بودند که با اقدام فوری عوامل اورژانس، جان هر دو نفر نجات یافته و به بیمارستان کوه کمري مرند و سپس به بیمارستان سینا تبریز انتقال یافتند.

شادی نیا عنوان کرده بود: بر اساس برآوردهای کارشناسی، علت وقوع این حادثه، عدم رعایت نکات ایمنی در استفاده از بخاری گازی و نشت مونوکسید کربن از آن اعلام شده است.

دستگیری سارق منازل شمال تهران

رئیس پلیس پیشگیری تهران بزرگ از دستگیری سارق منزلی در شمال تهران حین ارتکاب سرقت خبر داد و گفت: متهم به ۵ فقره سرقت از خانه‌های ویلايي شمال تهران با همکاری همدستانش معترف شد.

سرهنگ جلیل موقوفه‌ای گفت: عوامل عملیات کالنتری ۱۳۴ قلچک برای پیشگیری از وقوع سرقت در حال گشت زنی بودند، در یکی از خیابان‌ها به خودرویی که ۲ سرنشین داخل آن بود و فرد دیگری بیرون از خودرو در حال باز کردن درب منزلی بودند مشکوک می‌شوند.

این مقام پلیسی افزود: مأموران بلافاصله برای دستگیری متهمان وارد عمل شده و راننده و سرنشین خودرو به محض مشاهده مأموران با خودرو متواری و شخصی که در حال باز کردن درب منزل بود در حالی که با سلاح سرد به سمت مأموران حمله ور شده بود با درایت و شگردهای پلیسی دستگیر شد.

رئیس پلیس پیشگیری تهران تصریح کرد: متهم دستگیر شده به کالنتری منتقل و در بررسی‌های بیشتر از وی یک دسته شاه کلید کشف و متهم که چاره‌ای جز به اعتراف نداشت در تحقیقات پلیسی به جرم خود معترف و اظهار داشت با همکاری همدستان متواری‌اش قصد سرقت از منازل ویلايي را داشته است.

سرهنگ موقوفه‌ای با بیان اینکه متهم سابقه دار می‌باشد در پایان خاطر نشان کرد: متهم به ۵ فقره سرقت دیگر از منازل ویلايي با همکاری همدستانش اعتراف و تحقیقات پلیسی برای دستگیری همدستان متواری وی و کشف سایر جرائم احتمالی ادامه دارد.

انسان، عامل اصلی تلفات گوشتخواران بزرگ

بر اساس آمار اعلام‌شده از سوی سازمان محیط زیست بخش عمده تلفات و کاهش جمعیت گوشتخواران بزرگ‌چنه در ۴۰ سال گذشته ناشی از تعارضات میان بومیان و حیات وحش و همچنین تصادفات جاده‌ای است. با این حال سازمان محیط زیست در مدیریت این دو عامل موفقیتی حاصل نکرده: دامداران هنوز برای حفاظت از گله‌های دام، جان پلنگ و گرگ و کفتار را می‌گیرند، باغداران و کشاورزان، جان خرسه‌ها را و جاده‌هایی که قلب زیستگاه‌های حیات وحش را شکافته‌اند جان بسیاری از گونه‌های جانوری کشور را.

در ادامه یادداشت ایمان بهلولی، فعال محیط زیست را در خصوص عوامل کاهش جمعیت گوشت خواران بزرگ‌چنه ایران می‌خوانید:

تعارضات میان انسان و حیات وحش، عامل اصلی تلفات گوشتخواران بزرگ‌چنه در جهان به شمار رفته و اثراتی جبران‌ناپذیر بر جمعیت وحش به جا گذاشته است. بر اساس گزارش سازمان محیط زیست کشورمان از بهمن ماه ۱۳۵۸ تا بهمن ماه ۱۳۹۹ ۳۹۹ مورد درگیری و میان انسان و حیات وحش رخ داده که به مرگ ۴۳۳ گوشتخوار شامل ۳۰ خرس قهوه‌ای، ۲۴ پلنگ ایرانی و ۱۷ کفتار راه‌راه منجر شده است. تلفاتی که همگی از تعارضات میان دامداران، باغداران و کشاورزان نشأت گرفته‌اند.

در حال حاضر ۶ گوشتخوار بزرگ‌چنه در ایران زندگی می‌کنند: یوزپلنگ آسیایی، پلنگ ایرانی، کفتار راه‌راه، خرس قهوه‌ای،

آمار منتشرشده توسط کارشناسان، از ۲۰۰۴ تا ۲۰۱۶ هم ۱۴ یوزپلنگ بر اثر تصادفات جاده‌ای تلف شده‌اند. حالا سؤال اینجاست که متولیان حفاظت از حیات وحش برای این دو خطری که عامل اصلی تلفات وحش هستند چه چاره‌ای اندیشیده و چه تدابیری در دست اجرا دارد؟ آیا به منظور کاهش تعارضات و کشتار عامدانه حیات وحش برنامه‌ای برای آموزش جوامع محلی و یا راه‌کاری برای جبران خسارات ناشی از حیات وحش دارد؟ برای ایمن‌سازی جاده‌های حادثه‌خیز و جلوگیری از جاده‌سازی و معدن‌کاوی در زیستگاه‌های حیات وحش چطور؟

نکته‌ای که در خصوص تصادفات جاده‌ای بسیار حائز اهمیت است که بدانیم چرا گربه سانان در شب وسط جاده میخکوب می‌شوند، ساختار چشم گربه سانان از تعداد بسیار زیادی سلولهای استوانه‌ای تشکیل شده که شب‌ها فعال شده و نسبت به کمترین نور به شدت حساس هستند در نتیجه امکان دید بهتر در شب را به آنها می‌دهد. لذا پس از نگاه کردن به چراغ ماشین‌ها، گربه‌سانان موقتا دچار کوری شده و در وسط جاده میخکوب می‌شوند. به همین دلیل در چنین مواقعی، بهترین کار، خاموش کردن چراغ‌ها و کاهش سرعت است و البته توجه به تابلوهایی که تردد گربه‌سانان را هشدار می‌دهند. نجات حیات وحش بی مثال کشورمان امروز بیش از هر زمان دیگر نیازمند اولویت‌بندی عوامل آسیب به جمعیت‌های حیات وحش و برنامه‌ریزی و آموزش عمومی برای مدیریت آنهاست.

خرس سیاه آسیایی و گرگ که متأسفانه عامدانه توسط بومیان کشته می‌شوند؛ بومیانی که به قصد حفاظت از دام‌ها، در مقابل حمله گوشتخواران، به ویژه پلنگ و یا جلگیری از وارد آمدن خسارت به باغات و مزارع کشاورزی توسط خرس یا استفاده از اسلحه یا طعمه مسموم، این جانوران ارزشمند را از پای در می‌آورند. نکته قابل تأمل این است که ۷۵٪ از این تلفات گوشتخواران در ۴۰ سال گذشته مستقیماً توسط سلاح گرم دامداران، چوپانان، کشاورزان و باغداران و بدون بهره گرفتن از سگ‌های گله یا سگ‌های نگهبان مزارع رقم خورده است. تلفات حیات وحش در پی تصادفات جاده‌ای هم بخش دیگری از عوامل کاهش جمعیت گوشتخواران توسط انسان است.

نماینده پیشین مردم ارومیه در مجلس شورای اسلامی مطرح کرد:

مرزها را بستند «کولبران» را بدون ایجاد شغل، بیکار رها کردند

سعی دارند مثلاً دارند آن‌ها را بیمه کنند، به جای اینکه یک شغل مناسبی به آنها پیشنهاد شود، به آنها رسمیت می‌دهند. اگر عده‌ای از روی ناچاری مجبور به انجام این کار هستند هم باید برای آن یک ساختار تعیین کرد.

■ **کولبری باید به یک کار اصولی و تجاری تبدیل شود**

این نماینده سابق مجلس با اشاره به اینکه در کار کولبری یک سری نقص‌های قانونی وجود دارد که مثلاً نمی‌تواند از ساعت ۶ به بعد کولبری انجام داد و باید در طول روز کولبری کنند که باید این مشکل برطرف شود، گفت: این کار مناسب نیست و نیاز به اصلاح دارد. حمل و نقل اجناس در کشور یک نیاز است اما باید کولبری به یک کار اصولی و تجارت و بازرگانی تبدیل شود. دولت اگر به دنبال این است که کار درستی انجام دهد باید این کولبری را حذف و برای این افراد در شهرهای مرزی شغل ایجاد کند. بهادری با بیان اینکه در بحث تجارت بین‌المللی دولت آقای ریسی شعارهای خوبی می‌دهد و در ارتباط با همسایگان تأکید دارد، ادامه داد: در تمام شهرهای مرزی تعاونی‌های مرزنشینان وجود دارد. باید به این‌ها یک رسمیتی بدهند و آموزش بدهند تا آنها به جای کولبری به این سبک، تجارت‌های رسمی و بازرگانی انجام دهند. برخی از کولبرها کارت پیله‌وری دارند که باید برای همه شان کارت صادر کنند. باید برایشان سهمیه در نظر بگیرند و به آنها ماشین بدهند تا این کولبران با ماشین تردد و حمل و نقل کنند.

علا بیکار می‌شوند. برخی از این افراد برای اینکه بتوانند بیشتر کار کنند، بالاچاره به مصرف متادون روی آورده بودند که حال با بسته شدن مرزها و نبود شغل و ایجاد نکردن شغل برای این افراد در منطقه بیکار و با درگیری که با متادون پیدا کرده اند رها مانده اند. در واقع عده‌ای از کولبران متادون و در شرایط خاص بیکار هم هستند که این خودش یک آسیب اجتماعی است.

■ **کولبری شغل نیست**

سید هادی بهادری، نماینده پیشین مردم ارومیه در مجلس شورای اسلامی گفت: حدود دو هفته است که مرز ارومیه باز شده است و تا قبل از آن بسته بود. الان در حال حاضر کولبران برای کار خود به مشکل برمی‌خورند چون مرزها باز است اما در کل کولبری یک شغل کاذب است. دولت باید برای این افراد در شهرهای مرزی شغل ایجاد کند چون در شان یک انسان و مملکت نیست که افراد وسائل را بر روی کمر خود بگذارند و جا به جا کنند.

■ **کولبری به یک آسیب تبدیل شده است**

وی با بیان اینکه برخی به دنبال این هستند که کولبری را به رسمیت بشناسند، گفت: کولبری باید جمع شود چون این شغل به یک آسیب تبدیل شده است. در هیچ کجای دنیا چنین شغلی وجود ندارد و با این کار مورد تمسخر بسیاری قرار گرفته ایم. برخی نماینده‌های شهرهای مرزنشین هم به جای اینکه در برابر این قضیه یک برنامه جامع بدهند

نماینده پیشین مردم ارومیه در مجلس شورای اسلامی در خصوص مشکلات کولبران گفت: کولبری یک شغل کاذب و نامناسب است و نمایندگان استان‌های مرزنشین باید یک شغل جایگزین برای این افراد در نظر بگیرند و یا کارشان را سامان دهی کنند. کولبری اصلاً شغل است که توسط مردم محلی مناطق کردنشین به افرادی گفته می‌شوند که برای کسب درآمد زندگی خود به حمل اجناسی بین دو طرف خط مرزی مبادرت می‌ورزند. کولبرها بیشتر در استان‌های آذربایجان غربی، کردستان، کرمانشاه و سیستان و بلوچستان مشغول به کار هستند. کولبرها به خاطر بیکاری و از روی ناچاری و در قبال دستمزد ناچیز اقدام به عبور غیرقانونی از مرز و حمل و ورود کالای غیرقانونی خارجی می‌کنند. شغل کولبری در قانون کشور ما قاچاق محسوب می‌شود. کالاها معمولاً بر روی پشت کولبرها یا از طریق حمل با حیوان بارکش از مناطق صعب‌العبور مرزی به داخل شهرها و روستاهای مرزی انتقال داده می‌شود. بیشتر این اجناس تلویزیون، کولر، بخاری، سیگار، لاستیک خودرو، پوشاک و منسوجات است. کولبری در استان‌های مرزی بیشتر رواج دارد و جزو یکی از خطرناکترین کارها در ایران محسوب می‌شود. کولبران را هم جوانان و هم افراد میانسال تشکیل می‌دهند که فقط برای امرار معاش روزانه خود روی به این شغل خطرناک آورده‌اند. با این وجود در زمانهایی که به دلیل شرایط کرونایی یا به هر دلیلی مرزها بسته باشد این افراد از کار باز می‌مانند و

۵ | حوادث | هفته نامه سراسری اقتصادی - اجتماعی

تدبیر

www.tadbiretazene.com

چهارشنبه ۲۴ آذرماه ۱۴۰۰، سال هفتم، شماره ۲۴۴

مردم از دریافت مشاوره و درمان اینترنتی بپرهیزند

یک رفتارشناس و آسیب‌شناس اجتماعی با اشاره به توجه رسانه‌ها به اخبار منفی و ایجاد ناامیدی و افسردگی در کشور گفت: همه افرادی که مبتلا به اختلالات عصبی و رفتاری هستند، باید از خود درمانی و مشاوره و درمان‌های اینترنتی بپرهیزند، چراکه ماهیت این نوع از مشاوره‌ها مشخص نیست. مجید ابهری، رفتارشناس و آسیب‌شناس اجتماعی با تأکید بر اینکه مردم از دریافت مشاوره اینترنتی بپرهیزند، گفت: همه افرادی که مبتلا به اختلالات عصبی و رفتاری هستند، باید از خود درمانی و درمان‌های اینترنتی بپرهیزند. وی افزود: اخیراً مشاوره تلفنی و اینترنتی رواج یافته است و ماهیت این نوع از مشاوره‌ها مشخص نیست؛ چراکه مشاوران باید مورد تأیید سازمان نظام روانشناسی و مرکز مشاوره روان‌شناسی زیر نظر جهاد سازندگی باشند، در غیر این صورت هرکس مدعی به ارائه مشاوره شد را نمی‌توان مشاور قلمداد کرد. ابهری به رشد افسارگسیخته قیمت‌ها در جامعه اشاره و اظهار کرد: امواج قیمت‌ها بروز تنش‌های عصبی و فشارهای روحی را به دنبال دارد و افزایش آمار طلاق، قتل و جنایت‌های خانوادگی ناشی از این تنش‌ها و اخبار تلخ در جامعه است. این آسیب‌شناس اجتماعی در پایان خاطر نشان کرد: متأسفانه توجه رسانه‌ها به اخبار منفی است که این اخبار ناامیدکننده تلخ جزی کامی، افسردگی و اضطراب برای جامعه حاصلی نخواهد داشت.

دستگیری سوداگران مرگ

سرکلانترهفتم پلیس پیشگیری تهران بزرگ از دستگیری ۳ سوداگر مرگ و کشف مواد مخدر خیر داد. بنا بر اعلام پایگاه خبری پلیس، سرهنگ امیر هوشنگ امیری اظهار داشت: در پی اطلاع واصله مبنی بر فروش مواد مخدر با یک دستگاه خودرو سواری توسط ۳ مرد ۳۰ الی ۴۰ ساله در سطح حوزه استحفاظی کالنتری ۱۳۰ نازی آباد مراتب در دستور کار عملیات کالنتری ۱۳۰ نازی آباد قرار گرفت. وی افزود: مأموران کالنتری حین گشت زنی در سطح حوزه استحفاظی خودرو مذکور را ۲ سرنشین که نفر سوم به صورت پیاده در حال تبادل شتی بوده مشاهده که بلافاصله وارد عمل می‌شوند. سرکلانتر هفتم پلیس پیشگیری تهران تصریح کرد: متهمان که قصد فرار داشتند غافلگیر شده و با درایت مأموران دستگیر شدند و در بازرسی خودرو متهمان اقلامی از جمله یک عدد شمش مس یک کیلوگی و سلاح سرد و ۴۰۰ گرم مواد مخدر و مبلغ ۱۹ میلیون پول نقد که از فروش مواد مخدر کسب کرده بودند کشف شد.

یافت و ماده مربوطه اساسنامه اصلاح گردید . سازمان ثبت اسنادواملاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیر تجاری تهران (۱۲۴۲۱۱۸)

آگهی تغییرات شرکت تعاونی خدمات بهداشتی درمانی نور پزشکان شهپریار به شماره ثبت ۹۶۵ و شناسه ملی ۱۰۱۰۰۱۱۴۷۳۵ به استناد صورت‌جلسه مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۱۰ و مجوز شماره ۷۶۹۱۲/۱۱۱/۰۰۲ مورخه ۱۴۰۰/۰۵/۲۳ اداره تعاون و کار و رفاه اجتماعی شهرستان شهپریار تصمیمات ذیل اتخاذ شد: - سرمایه شرکت از مبلغ ۱۰۸/۰۰۰/۰۰۰ ریال به مبلغ ۴۸/۰۰۰/۰۰۰ ریال کاهش و ماده مربوطه در اساسنامه اصلاح گردید. حجت اله قلی تبار سرپرست اداره ثبت شرکت ها وموسسات غیر تجاری شهرستانهای استان تهران سازمان ثبت اسناد و املاک کشور اداره کل ثبت اسناد و املاک استان تهران مرجع ثبت شرکت ها و موسسات غیر تجاری تهران (۱۲۴۲۱۱۹)

تمام یا بعضی از امور و وظایف مزبور را براساس تصمیمات متخذه به اشخاص ثالث به موجب وکالت تفویض نماید همچنین هر یک از اعضای هیئت مدیره یا مدیرعامل می تواند انجام هر یک از وظایف یا اختیارات خویش از جمله امضای اسناد تعهد آور را به اشخاص ثالث از طریق اعطای وکالت با حق توکیل به غیر، تفویض نماید. به مدیر عامل با حق توکیل به غیر وکالت داده شد.

سازمان ثبت اسنادواملاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیر تجاری تهران (۱۲۴۲۱۱۷)

آگهی تغییرات شرکت توسعه فناوریان آگرن با مسئولیت محدود به شماره ثبت ۱۶۲۶۶۶ و شناسه ملی ۱۰۱۰۲۰۵۲۸۷۱ به استناد صورت‌جلسه مجمع عمومی فوق العاده مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۲۹ تصمیمات ذیل اتخاذ شد: محل شرکت به نشانی استان تهران، شهرستان تهران، بخش مرکزی، شهر تهران، محله یوسف آباد، بزرگراه کردستان، خیابان سی و نهم، پلاک ۴۰، طبقه دوم کدپستی ۱۴۳۶۶۱۵۳۷۳ تغییر

آگهی تغییرات شرکت ویستا مان ایده های نو با مسئولیت محدود به شماره ثبت ۴۰۷۶۶۷ و شناسه ملی ۱۰۳۲۰۵۸۹۹۲۳ به استناد صورت‌جلسه مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۰۱ تصمیمات ذیل اتخاذ شد: اعضا هیات مدیره به شرح زیر به مدت نامحدود انتخاب گردیدند: آقای پویان مسعودی‌فر - کد ملی ۲۶۷۹۱۶۱۰۷۶ - آقای محمدرضا مسعودی‌فر - کد ملی ۰۷۹۳۱۶۷۴۴۲

آگهی تغییرات شرکت پویندگان راه سلامت صدرا اسپوتا با مسئولیت محدود به شماره ثبت ۳۴۳۹۱۱ و شناسه ملی ۱۰۱۰۳۹۳۸۴۲۹ به استناد صورت‌جلسه مجمع عمومی فوق العاده مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۱۷ تصمیمات ذیل اتخاذ شد: - ماده ۱۹ اساسنامه به شرح زیر اصلاح شد: هیات مدیره در انجام امور و وظایف مشروحه در ماده ۱۶ اساسنامه می تواند تصمیمات لازم را اصالتاً یا وکالتاً اتخاذ و انجام

آگهی تغییرات موسسه آسیم محاسب آریا به شماره ثبت ۲۷۷۱۵ و شناسه ملی ۱۰۳۲۰۵۸۰۹۰۶ به استناد صورت‌جلسه مجمع عمومی فوق العاده مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۱۵ تصمیمات ذیل اتخاذ شد: ماده ۱۶ اساسنامه موسسه به شرح ذیل اصلاح شد، هیئت مدیره نماینده قانونی و تام‌الاختیار موسسه بوده و می تواند در کلیه امور مداخله و اقدام نماید. ب: ماده ۱۹ اساسنامه به شرح زیر اصلاح شد، هیات مدیره در انجام امور و وظایف مشروحه در ماده ۱۶ اساسنامه می تواند تصمیمات لازم را اصالتاً یا وکالتاً اتخاذ و انجام تمام یا بعضی از امور و وظایف مزبور را براساس تصمیمات متخذه به اشخاص ثالث به موجب وکالت تفویض نماید همچنین هر یک از اعضای هیئت مدیره یا مدیرعامل می تواند انجام هر یک از وظایف یا اختیارات خویش از جمله امضای اسناد تعهد آور را به اشخاص ثالث از طریق اعطای وکالت با حق توکیل به غیر، تفویض نماید. سازمان ثبت اسنادواملاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیر تجاری تهران (۱۲۴۲۱۱۵)

روشی کلیدی که عوارض کورتون را از بین می برد

اخیراً و همزمان با شیوع بیماری کرونا که عوارض جانبی زیادی را ایجاد می کند پزشکان داروهای کورتیزون را برای مدت زمان مشخص و تحت نظر خود تجویز می کنند. مشخص شده است که درمان مشکلات سلامتی با کورتیزون منجر به بیماری های دیگری می شود که برخی از آن ها مربوط به وزن و برخی دیگر به وضعیت سلامتی بیمار قبل از شروع این درمان مربوط می شود. بیمار مصرف کننده این دارو باید مراقب نوع تغذیه خود باشد. روان وزنی، متخصص تغذیه، با توجه به اهمیت این موضوع، به تأثیر داروهای کورتیزون بر بدن و نکاتی برای برخورد سالم با این دارو اشاره کرده است.

کورتیزون چیست؟
کورتیزون یک ماده هورمونی است که توسط بدن انسان به منظور تنظیم نمک و آب در بدن ترشح می شود. این هورمون نقش کلیدی در تنظیم فرآیندهای مهم بدن انسان مانند متابولیسم ایمنی دارد. این هورمون در درمان التهاب بدن استفاده می شود و در چندین جنبه پزشکی کاربرد دارد. با این حال، مصرف داروهای کورتیزون با برخی غذاها منجر به تداخلاتی می شود که از می تواند به صورت افزایش وزن در بدن ظاهر شود.

آیا داروهای کورتیزون واقعاً باعث افزایش وزن می شوند؟

بر اساس تحقیقات و آزمایش های علمی، داروهای کورتیزون منجر به افزایش وزن می شود، این مطالعات نشان داده است که ۷۰ درصد افرادی که این دارو را مصرف می کنند اضافه وزن پیدا می کنند. هر چه دوره مصرف کورتیزون و مقدار داده شده طولانی تر باشد، عوارض منفی بیشتر است که در بیشتر موارد به صورت احتباس مایعات با افزایش وزن ظاهر می شود. با وجود تمام این عوارض جانبی، با قطع مصرف داروهای کورتیزون، بدن به تدریج شروع به بازگشت به حالت عادی می کند. اضافه وزن ایجاد شده طی یک دوره زمانی از ۶ ماه تا یک سال کاهش می یابد.

توصیه های تغذیه ای هنگام مصرف کورتیزون
روان وزنی متخصص تغذیه، مجموعه ای از دستورالعمل ها را برای کاهش افزایش وزن در حین مصرف کورتیزون و سپس از قطع آن ارائه کرده است. این نکات بر موارد زیر تمرکز دارند:
۱- مقدار سدیم مصرفی در طول روز را کاهش دهید. به این دلیل که فراوانی سدیم در بدن باعث می شود مایعات بیشتری در بدن حفظ شود. توصیه می شود از مصرف کنسرو، سس سویا و اضافه کردن نمک زیاد به غذا پرهیز شود.
۲- بهتر است از مصرف شکر به دلیل افزایش احتیاس آب در بدن و افزایش وزن خودداری شود.
۳- پتاسیم بیشتری بخورید، پتاسیم در موز، آووکادو، سیب زمینی شیرین، زردآلو خشک، گوجه فرنگی، لوبیا، ماهی آزاد و ماست وجود دارد.

۴- سبزیجات و میوه های زیادی مصرف کنید، زیرا به دلیل فیبر موجود در آن ها مدت زمان بیشتری احساس سیری می کنید.

۵- برای رفع گرسنگی، وعده های غذایی را به ۶ وعده غذایی کوچک در طول روز تقسیم کنید.
۶- کربوهیدرات های پیچیده که حاوی فیبر هستند را انتخاب کنید.

۷- خوردن پروتئین در هر وعده غذایی، به منظور افزایش احساس سیری و کاهش اشتها
۸- انجام تمرین ورزشی که برای هر فرد مناسب است و از انجام آن لذت می برد.

بسیار این اساس، داروهای کورتیزون، علیرغم عوارضی که بر سلامت فرد دارند، در درمان انواع مشکلات سلامتی مهم هستند. پس می توان با مصرف صحیح این دارو و پیروی از رژیم غذایی سالم از عوارض ناشی از مصرف این دارو پیشگیری کرد.

معرفی خواصی از گندم که تابحال به گوشتان نخورده است!

گندم؛ مهم ترین عضو خانواده غلات

گندم با ویتامین هایی که دارد می تواند به راحتی از بروز آسم جلوگیری کند و آلرژی را بهبود بخشد.
سم زدایی کبد با مصرف گندم
جوانه گندم منبع عالی آنتی اکسیدان ها و فیبر فراوان است که به سم زدایی کبد کمک می کنند.
کبد یکی از بزرگ ترین اندام های داخلی در بدن است و سالم نگه داشتن کبد کمک می کند تا سموم به طور منظم از بدن حذف شوند.
جلوگیری از بروز حمله قلبی پس از مصرف گندم
گندم با منیزیم، ویتامین ها، کلسیم و سولفور از بروز حمله قلبی جلوگیری می کند و کلسترول های بد را از بدن خارج می کند و کلسترول های خوب و مفید را به بدن می آورد.
بهبود سلامت روده با مصرف گندم
گندم می تواند با میکروبیات روده بجنگد و میکروب ها را کشته تا سلامت روده را بهبود بخشد.
دیگر خواص گندم
گندم از سرطان سینه و ریه ی جلوگیری می کند.
برای درخشان و سالم ماندن پوست و مو گندم مصرف کنید.
گندم ۲ نوع دیابت را بهبود می بخشد.
گندم سلامت چشم را تضمین می کند.

است.
گندم غنی شده از نمک های معدنی، کلسیم، منیزیم، سدیم، پتاسیم، کرب، سولفور، سیلیکون، روی، منگنز، کوبالت، مس، ید، آرسنیک، ویتامین های آ، ب، ای، ک، دی، PP، و مخمر است.
خواص و فواید طلایی گندم
افزایش سطح انرژی به کمک گندم
گندم با وجود دارا بودن ویتامین های ضروری می تواند سبب افزایش انرژی در فرد شود.
جلوگیری اختلالات متابولیک با مصرف گندم
گندم می تواند به راحتی از بروز اختلالات متابولیک در افراد جلوگیری کند.
کاهش التهابات مزمن پس از مصرف

۶ نشانه خون آشام های انرژی و راه های مقابله با این افراد

حساس است؛ افرادی که قلبی پرهم دارند و به مشکلات آن ها گوش می دهند، ممکن است متوجه شوید که این افراد می خواهند اکثر زمانشان را با شما بگذرانند. اما آن ها از زمان شما به طور انحصاری برای خودشان استفاده خواهند کرد. کاری که باید کرد: بین خودتان و آن ها مرز تعیین کنید. شاید گفتن اش راحت تر از انجامش باشد اما ضروری است که ناحیه هایی از زندگی تان را از ورود خون آشام های انرژی مصون نگه دارید. از کوچک شروع کنید. همراه آن ها در دره می های اجتماعی - نظیر خوردن شام در رستوران - حضور نیابید و بعدتر آن ناحیه را گسترش دهید.

۵- آن ها همیشه نیاز عاطفی دارند.
اگر به او محل نگذارم، خودش اول معذرت خواهی خواهد کرد.

خون آشام انرژی همیشه وابسته است و همیشه در رابطه های این چنینی است. با این حال اغلب خودش هم متوجه نیست در چنین رابطه ای قرار دارد. او اغلب از این رابطه استفاده می کند تا نیاز عاطفی بیشتری بیافریند.
کاری که باید کرد: اگر مقدر است آن ها را از زندگی خود حذف کنید. اگر چنین کاری ممکن نیست، سعی کنید تا جای ممکن ارتباطتان را محدود کنید. سعی کنید به جای صحبت مستقیم با آن ها بهشان پیام متنی بفرستید.

۶- آن ها سعی می کنند طعمه شان را تهدید کنند.
بیخوشید دیر آمد. خوش نذارم مدام حرفم را تکرار کنم!!

علاوه بر انتقاد، خون آشام انرژی ممکن است شما را تهدید کند به خصوص اگر در صدد آغاز ماجرای عاطفی باشد. در این صورت، ترس دست آویزش می شود و انرژی شما را تخلیه می کند و هنگامی که شما ناراحت می شوید یا می ترسید، عزت نفس او بالا می رود.

کاری که باید کرد: جوری وانمود کنید که انگار برایتان اهمیتی ندارد. هر اتفاقی افتاد بهشان جواب ندهید.

تبخال چطور سرایت می کند؟

تبخال یا هرپس سیمپلکس نوعی بیماری ویروسی شناخته شده است که معمولاً مسری بوده و در صورت ابتلا به آن فرد باید مواردی را رعایت کند تا نه تنها این ویروس را به سایرین انتقال ندهد بلکه بار دیگر خودش را نیز درگیر آن نشوند. اما چطور؟

تعریف تبخال یا هرپس سیمپلکس

تبخال یا هرپس سیمپلکس (Herpes simplex) در واقع نوعی بیماری ویروسی است که توسط ویروس به همین نام ایجاد می شود و بطور معمول در موضع درگیر به صورت التهاب و مجموعه تاول های ریز ظاهر می شود. باید بدانید که؛ ویروس هرپس سیمپلکس عامل بیماری تبخال در صورت، آلات تناسلی هر دو جنس، مغز، چشم و گاهی حتی فلج بل نیز هست و از آن بدتر اینکه تاکنون برای تبخال درمان قطعی کشف نشده است.

توجه به این نکته ضروری است که اگر ویروس وارد بدن شود تا پایان عمر همراه شخص خواهد ماند و در زمان ضعف دفاعی بدن خودنمایی می کند.

اگرچه در برخی بیماران و پس از چندین سال عود بیماری، به ناگهان تظاهر مجدد تبخال از بین می رود، اما همچنان ناقل ویروس به دیگران خواهند بود.

علائم بروز تبخال

علائم این بیماری پوستی، بسته به محل ایجاد آن متفاوت است.

باید بدانید که، در تبخال لب، علائم بطور معمول چند ساعت تا یک روز قبل از ظاهر شدن تبخال بروز پیدا می کند.

این علائم عبارتند از:

سوزن سوزن شدن، خارش و سوزش

سوزش

قرمز شدن پوست

باید بدانید که شدت این علائم اولیه می تواند بسیار متفاوت باشد و از سوی دیگر برخی مواقع اصلاً این علائم به وجود نخواهد آمد.

علاوه بر این موضوع، برخی اوقات به خصوص در مورد عفونت های اولیه علائم مشخصی از بیماری که به اصطلاح به آن ها علائم پیشرونده گفته می شود، رخ نمی دهند.

ویروس های تبخال در سلول های پوست تکثیر می شوند و بدین ترتیب آن ها را از بین می برند. این اتفاق سبب آسیب دیدن بافت و تبدیل آن به زخم ها و تاول های کوچک می شود که می توانند به سرعت در تماس با هم باز شوند.

مایع تاول حاوی مقدار زیادی از ویروس های تبخال است و بنابراین بسیار عفونی است. اگر تاول ها بعد از گذشت یک یا دو روز به خودی خود باز نشوند، زخم های کوچک تری ایجاد می شود که پس از گذشت چند روز مجدداً بسته و پوسته مانند می شود. بعد از گذشت حدوداً یک هفته، پوسته ها به تدریج از بین می روند و پوست جدید و سالم جایگزین می شود. بعد از گذشت حدود ده روز، تبخال لب معمولاً بهبود می یابد.

سرایت تبخال به چه صورت است؟

نکته بدی درباره تبخال باید بدانید این است که این بیماری ویروسی به شدت مسری و واگیردار است و باید توجه داشته باشید که تبخال، به ویژه زمانی که بر روی قسمت های آشکار بدن همچون لب، پوست دست و صورت یا بینی ظاهر شود به شدت واگیردار است بنابراین اگر با فردی در تماس هستید که روی لبش تبخال دارد بهتر است او را نبوسید و مطمئن شوید که قاشق و چنگال و ظرف غذایی کاملاً از شما جدا باشند.

علاوه بر این وسایلی که با تبخال لب خودتان تماس داشته اند را بهتر است دیگر استفاده نکنید

بعنوان مثال بانوان باید رژ لب یا پمادی که به لب خود زده اند را دور انداخته و یا با حول های که استفاده کرده اید دیگر صورتتان را خشک نکنید

ماندگاری هرپس سیمپلکس در بدن

همانطور که پیش از این نیز گفتیم، زمانی که هرپس سیمپلکس وارد بدن می شود دیگر بیرون نخواهد آمد و از این رو این ویروس از دهان به سیستم عصبی مرکزی می رود و همان جا می ماند تا با حمله بعدی دوباره خودی را نشان بدهد.

به همین دلیل بسیاری از افرادی که به کل سابقه ابتلا به تبخال را ندارند و بطور مثال تا سن سی سالگی هیچ تبخالی نزناده اند، پس از اولین تجربه خود مدام تبخال های دیگری را در لب یا بینی تجربه می کنند.

جریمه واکسینه نشده ها در ایران به زودی اجرا می شود!

شهرهای نارنجی و قرمز اعمال می شود اما کسانی که به کرونا مبتلا هستند، حتی برای درون شهری با خودروهای شخصی خودشان هم مجاز نخواهند بود. به طور کلی می توان گفت که پروتکل های سختگیرانه تری برای افرادی که تست کرونایشان مثبت شده وجود دارد. این افراد باید قرنطینه شوند و از سفرهای درون شهری و برون شهری بپرهیزند. در غیر این صورت جریمه خواهند شد.

وضعیت رنگبندی کروناوی در شهرهای مختلف چگونه است؟

طبق گزارشات، رنگبندی کروناوی شهرهای مختلف کشور از تاریخ ۱۳ آبان تغییر کرده است. وضعیت شهر تهران و ۱۴ مرکز استان دیگر آبی شده و خوشبختانه با عبور کشور از خیز پنجم کرونا، ۲۸۴ شهرستان در وضعیت آبی و ۱۵۳ شهرستان در وضعیت زرد قرار دارند. اما در همین راستا قرار است برای واکسینه نشده ها جریمه هایی لحاظ شود. اما باید به این نکته توجه شود که وضعیت آبی شهرها و استان های مختلف، به معنای پایان کرونا نیست و حتی افرادی که فرآیند واکسیناسیون خود را تکمیل کرده اند همچنان باید به مراقبت ها و رعایت پروتکل ها ادامه دهند. در صورتی دوباره دوره می ها، مهمانی، برگزاری مراسم و تجمع افراد

جریمه واکسینه نشده ها در ایران خبری ست که به تازگی ترند شده است. واکسینه نشده ها در هر کشوری ممکن است سلامت بقیه افراد جامعه را به خطر بیندازند و به همین دلیل، دولت ها تصمیم گرفتند که برای تشویق مردم به واکسن زدن از راهکارهای مختلفی استفاده کنند تا با این روش از سلامت جامعه حفاظت کنند. متأسفانه در ایران نیز بسیاری از افراد هنوز واکسینه نشده اند و مستعد دریافت ویروس کرونا و انتقال آن به دیگر افراد جامعه هستند. دولت ایران نیز تصمیم دارد تا جریمه هایی را برای کسانی که واکسن نزده اند در نظر بگیرد. زیرا حضور این افراد در مکان های عمومی و یا سفرهای درون شهر می تواند خطرات جدی را برای خود و دیگران در پی داشته باشد. اگر می خواهید بدانید که جریمه واکسینه نشده ها در ایران چیست؟ به رئیس مرکز تدوین مقررات ایمنی حمل و نقل پدافند غیرعامل و مدیریت بحران وزارت راه و شهرسازی، سیستم کنترل هوشمند کرونا از نیمه آذر ماه یعنی روز دوشنبه ۱۵ آذر اجرایی خواهد شد. طبق این قانون تمام واکسینه نشده ها، به محض ورود به شهرها و استان های نارنجی و قرمز جریمه می شوند. محدودیت و جریمه های نقدی برای آن دسته از افرادی که واکسینه نشده اند در

چرا سمورهای دریایی در آب‌های سرد گرم می‌مانند؟

مطالعهٔ سمورهای دریایی نشان می‌دهد ماهیچه‌ها کاری بیش از حرکت انجام می‌دهند و به گرم شدن جانوران نیز کمک می‌کنند. زندگی در سرما می‌تواند برای حیوانات دشوار باشد. وقتی بدن سرد می‌شود، اندام‌ها از جمله مغز و عضلات کند می‌شوند. دامی بدن حیواناتی مانند خزندگان و دوزیستان بیشتر به دامی محیط آن‌ها بستگی دارد، اما پستانداران می‌توانند متابولیسم خود را افزایش دهند و از انرژی بیشتری برای گرم کردن بدن خود استفاده کنند. این کار به آن‌ها اجازه می‌دهد که در مناطق سردتر زندگی کنند و هنگام افت دما در شب یا ماه‌های زمستان فعال بمانند. اگرچه دانشمندان می‌دانند که پستانداران می‌توانند متابولیسم خود را در سرما افزایش دهند، مشخص نبوده است که کدام اعضا یا بافت‌ها از این انرژی اضافی برای تولید گرمای بیشتر استفاده می‌کنند. گرم ماندن خصوصاً برای پستانداران آبی کوچکی مانند سمورهای دریایی چالش‌برانگیز است. بنابراین، پژوهشگران می‌خواستند بدانند که آن‌ها چگونه برای زنده ماندن در سرما سازگار شده‌اند. برای انجام مطالعه جدید، کارشناسان متعددی درزمینه متابولیسم انسان و پستانداران دریایی با هم همکاری کردند. هایدی پیروسن از دانشگاه جنوب شرقی آلاسکا و مایک مورای از آکوابیوم خلیج مونته‌ری در این گروه حضور داشتند. درک مصرف انرژی در حیواناتی که به زندگی در شرایط سرد سازگار شده است، ممکن است سرنخ‌هایی درمورد دستکاری متابولیسم انسان نیز فراهم کند. گرم ماندن خصوصاً برای پستاندارانی که در آب زندگی می‌کنند سخت است، زیرا آب بسیار سریع‌تر از هوا گرما را از بدن دور می‌کند. بیشتر پستانداران دریایی بدن بزرگ و لایه ضخیمی از چربی دارند که به‌عنوان عایق عمل می‌کند. سمورهای دریایی کوچک‌ترین پستانداران دریایی هستند و این لایه ضخیم چربی را ندارند. درعوض، آن‌ها توسط خزی عایق می‌شوند که در میان پستانداران بیشترین تراکم را دارد (یک میلیون مو در هر ۵/۶ سانتی‌متر مربع). اگرچه، خز نیاز نگهداری بالایی دارد و باید به‌طور منظم تمیز شود. حدود ۱۰ درصد از فعالیت روزانه سمورهای دریایی صرف حفاظت از لایه عایق هوایی می‌شود که در خز آن‌ها به دام افتاده است. خز متراکم به‌تنهایی برای گرم نگه داشتن سمورهای دریایی کافی نیست. برای تولید گرمای کافی بدن، میزان متابولیسم آن‌ها در حالت استراحت حدود سه برابر بیشتر از میزان متابولیسم بیشتر پستانداران با اندازه مشابه است. اگرچه، این نرخ متابولیسم بالا هزینه‌ای دارد. سمورهای دریایی برای به دست آوردن انرژی کافی برای تأمین نیاز بالایی خود، باید هر روز به اندازه بیش از ۲۰ درصد جرم بدن خود غذا بخورند. درمقابل، انسان‌ها حدود دو درصد جرم بدن خود غذا می‌خورند. (حدود ۲/۱ کیلوگرم غذا در روز برای یک فرد تقریباً ۷۰ کیلوگرمی). وقتی حیوانات غذا می‌خورند، سلول‌های موجود در بدن نمی‌توانند برای انجام وظایف خود مستقیماً از انرژی موجود در غذا استفاده کنند. درعوض، غذا به مواد مغذی ساده‌ای مانند چربی‌ها و قندها شکسته می‌شود. این مواد مغذی سپس توسط خون جابه‌جا می‌شوند و توسط سلول‌های بدن جذب می‌شوند. در درون سلول‌ها، اجزایی به نام میتوکندری وجود دارد که در آن مواد مغذی به ATP تبدیل می‌شود که نوعی مولکول پرانرژی است که به‌عنوان منبع انرژی استفاده می‌شود. فرایند تبدیل مواد مغذی به ATP شبیه کاری است که طی آن یک سد آب ذخیره‌شده را به برق تبدیل می‌کند. وقتی آب از سد جریان پیدا می‌کند، با چرخاندن تپه‌های متصل به ژنراتور برق تولید می‌کند. اگر سد نشتی داشته باشد، مقداری آب (یا انرژی ذخیره‌شده) از دست می‌رود و نمی‌توان از آن برای تولید برق استفاده کرد. به‌طور مشابه، میتوکندری‌های دارای نشتی در ایجاد ATP از مواد مغذی کارایی کمتری دارند. اگرچه انرژی نشت‌شده در میتوکندری نمی‌تواند برای انجام کار استفاده شود، گرمایی تولید می‌کند که بدن سمور دریایی را گرم می‌کند. تمام بافت‌های بدن انرژی مصرف می‌کنند و گرما تولید می‌کنند، اما برخی بافت‌ها بزرگ‌تر و فعال‌تر از بقیه هستند. عضلات ۳۰ درصد از توده بدن بیشتر پستانداران را تشکیل می‌دهند. عضلات هنگام فعالیت انرژی زیادی مصرف می‌کنند و گرمای زیادی تولید می‌کنند. بدون شک این وضعیت را هنگام گرم شدن در جریان ورزش و نیز هنگام لرزیدن در سرما تجربه کرده‌اید. پژوهشگران برای پی بردن به این موضوع که آیا متابولیسم عضلات به گرم نگه داشتن سمورهای دریایی کمک می‌کند، نمونه‌های کوچکی از عضلات سمورهای دریایی با اندازه‌ها و سنین مختلف (از توله‌های تازه متولدشده تا سمورهای بالغ) را مطالعه کردند. آن‌ها نمونه‌های عضلات را در اتاقک‌های کوچکی قرار دادند که برای نظارت بر مصرف اکسیژن طراحی شده بود که معیاری از میزان مصرف انرژی است. پژوهشگران با افزودن محلول‌های مختلفی که فرایندهای متابولیکی مختلف را تحریک یا مهار می‌کرد، تعیین کردند که میتوکندری از چه مقدار انرژی برای تولید ATP استفاده می‌کند و چه مقدار انرژی می‌تواند به گرما تبدیل شود. پژوهشگران کشف کردند که میتوکندری‌های موجود در عضلات سمورهای دریایی می‌توانند نشتی زیادی داشته باشند و به سمورها اجازه دهند تا بدون فعالیت بدنی یا لرزش گرمای درون عضلات خود را افزایش دهند.

مریم صفدری روزنامه‌نگار

جنوبگان امروزه سرزمینی یخ‌زده است؛ اما زمانی این قاره از خشکی‌های دیگر جدا نبود و شرایط اقلیمی متفاوتی داشت. جنوبگان که از نظر اندازه پنجمین قاره روی زمین است، معمولاً به‌دلیل پنگوئن‌ها و سکوهای یخی عظیم در حال شکستن و سفرهای اکتشافی ناموفق معروف است؛ اما این سرزمین یخ‌زده در انتهای زمین همیشه این قدر جدا نبود و زمانی بخشی از ابرقاره‌ای بزرگ بود. بنابراین، جنوبگان چه زمانی به قاره مستقلی تبدیل شد؟ امروزه، جنوبگان بزرگ‌ترین قطعه یخی روی زمین است که بیش از ۱۴ میلیون کیلومترمربع را می‌پوشاند. صخره‌های جنوبگان که زیر یخ پنهان شده‌اند، تاریخ پویای این قاره را آشکار می‌کنند. لیبی آیسوز، کاندیدای دکتری علوم زمین در دانشگاه ویسکانسین در میلواکی گفت: جنوبگان قاره‌ای مانند قاره‌های دیگر است و مناظر متنوعی دارد (رشته‌کوه‌ها و دره‌ها و دشت‌ها) که همگی به‌واسطه تاریخچه زمین‌شناسی آن شکل گرفته‌اند. بخش زیادی از این تاریخ زمین‌شناسی ناشناخته مانده است؛ زیرا کمتر از یک درصد قاره سنگ‌های برهنه‌ای دارد که می‌تواند به ما کمک کند تا داستان آن را کشف کنیم. بسیاری از صخره‌های آشکار در جنوبگان بخشی از کوهستان سراسری جنوبگان هستند که ارتفاع آن‌ها به حدود ۴۰۰۰ متر یا بلندتر از کوه‌های راکی آمریکای شمالی می‌رسد. این قاره پهناور به دو بخش شرقی و غربی تقسیم می‌شود. براساس نتیجه‌گیری زمین‌شناسان، جنوبگان شرقی یک کراتون (پوسته پایا) است؛ یعنی بلوک قاره‌ای باستانی از پوسته زمین و بالاترین بخش گوشته که از سنگ‌های آذرین و رسوبی و دگرگون تشکیل شده است که قدمت برخی از آن‌ها به بیش از ۳ میلیارد سال می‌رسد.

بزرگ‌ترین عقاب روی زمین، مانند کرسک غذایی خورد

براساس مطالعه جدیدی، عقاب‌هاست، بزرگ‌ترین عقاب زمین، سرش را درون طعمه مرده فرو می‌برد تا اعضای بدن آن را بخورد.

پژوهش جدیدی نشان می‌دهد بزرگ‌ترین عقایی که تا به حال روی زمین زندگی کرده است، مانند خویشاوندان امروزی خود شکار می‌کرد اما مانند کرسک طعمه‌اش را می‌خورد. این غول منقرض‌شده معروف به «عقاب‌هاست»، طعمه زنده را با چنگل‌ها و منقار تیزش می‌گرفت و سوراخ می‌کرد، اما آن را مانند کرسک می‌خورد و لاشه را می‌شکافت و سرش را در اعماق حفره بدن طعمه فرو می‌کرد تا اندام‌های داخلی را بیلعد.

درمقابل، جنوبگان غربی نسبتاً جوان است و بیشتر از سنگ‌های آتشفشانی تشکیل شده که در حلقه آتش درحدود زمانی‌ای تشکیل شد که ابرقاره گندوانا در دوره ژوراسیک (۲/۲۰۱ میلیون تا ۱۴۵ میلیون سال پیش) شروع به شکستن کرد. گندوانا ریشه‌های باستانی دارد. این ابرقاره حدود ۶۰۰ میلیون سال پیش در اواخر دوره ادیاکاران پیش از اینکه پانگه‌ا (کهن قاره) حتی وجود داشته باشد، ایجاد شد. پانگه‌ا از حدود ۲۰۰ میلیون سال پیش شروع به شکستن به دو قطعه بزرگ کرد و ابرقاره لوراسیا در شمال و گندوانا در جنوب تشکیل شد. حدود ۱۸۰ میلیون سال پیش، گندوانا که شامل بخش‌هایی از جنوبگان، آفریقا، استرالیا، هند و آمریکای جنوبی امروزی می‌شد، شروع به تقسیم‌شدن کرد و قطعات قاره‌ای را ایجاد کرد که امروزه برای ما آشانتار هستند. به‌گزارش Discover Antarctica، سنگ‌های بازالتی که در حاشیه شرقی جنوبگان دو بخش شرقی و غربی تقسیم می‌شود. براساس نتایج‌گیری زمین‌شناسان، جنوبگان شرقی یک کراتون (پوسته پایا) است؛ یعنی بلوک قاره‌ای باستانی از پوسته زمین و بالاترین بخش گوشته که از سنگ‌های آذرین و رسوبی و دگرگون تشکیل شده است که قدمت برخی از آن‌ها به بیش از ۳ میلیارد سال می‌رسد.

دانشمندان مدت‌ها سر این موضوع بحث می‌کردند که آیا عقاب‌هاست (Hieraetus moorei) شکارچی مانند عقاب‌های امروزی یا لاشخوری شبیه کرسک بود. پاها و چنگال‌های این پرنده مانند عقاب‌ها بود، اما ویژگی‌های جمجمه کرسک مانند او نشان می‌داد که شاید به تغذیه از جانورانی سازگار بوده که قبلاً مرده بودند. پژوهشگران اخیراً این سؤال را با استفاده از شبیه‌سازی و مدل‌های دیجیتالی برای مقایسه این غول منقرض‌شده با پرندگان زنده حل کرده‌اند.

تجزیه‌وتحلیل جمجمه و چنگال‌های پرنده نشان داد که کدام رفتارهای تغذیه این شکارچی منقرض‌شده شبیه رفتارهای عقاب بوده است و کدام رفتارهای او شبیه عادات کرسک‌ها بوده است. عقاب‌های هاست در نیوزیلند زندگی می‌کردند و وزن آن‌ها به ۱۵ کیلوگرم می‌رسید و چنگال‌هایی به طول ۹ سانتی‌متر داشتند و پهنای بال‌های آن‌ها به سه متر می‌رسید. این عقاب‌های غول‌پیکر عمدتاً از موها تغذیه کردند. موها پرندگان بزرگ و بدون بالی که اکنون منقرض شده‌اند، تا حدود ۸۰۰ سال پیش در نیوزیلند فراوان بودند. گروه دیگری از پژوهشگران در سال ۲۰۱۴ گزارش کردند که در حدود همان زمان، مردم مائوری به این جزیره رسیدند و شروع به شکار موها و تخریب زیستگاه‌های این پرندگان جنگلی کردند. مردم مائوری عقاب‌هاست را pouākai یا te hōkioi می‌نامیدند که به‌معنای «شکم‌پرست پیر» است. اما این اشت‌های انسان‌ها برای موها بود که عقاب‌ها را نابود کرد. با کاهش موها در سرزمین نیوزیلند، عقاب‌ها نیز ناپدید شدند. استخوان‌های حفظ‌شده مو‌ا که توسط منقار و چنگال‌های عقاب خراشیده شده بود، نشان می‌دهد که عقاب‌های هاست موها را می‌خوردند. اما آیا عقاب‌ها موهای زنده را شکار می‌کردند که وزن آن‌ها می‌توانست به ۲۰۰ کیلوگرم برسد؟ مطالعات گذشته که شکل کلی بدن و ساختار چنگال‌های عقاب‌هاست را تجزیه‌وتحلیل کرده بودند، نشان‌دهنده شباهت‌هایی با استخوان‌ها و چنگال‌های عقاب‌ها بود که بیانگر

جنوبگان چه زمانی به قاره تبدیل شد؟

تغییرات اقلیمی بر کل سیاره

دایناسور و حیات‌های باستانی دیگر داشت (۱۴۵ میلیون تا ۶۶ میلیون سال پیش). این منطقه به‌عنوان گذرگاه جنوبی کلیدی عمل می‌کرد و برای ده‌ها میلیون سال، آمریکای‌جنوبی و جنوبگان و استرالیا همچنان به‌هم متصل ماندند و به گیاهان و جانوران اجازه دادند تا در کل منطقه پراکنده شوند. به‌عنوان مثال، شواهد فسیلی نشان می‌دهد کیسه‌داران که حداقل ۱۲۵ میلیون سال پیش از آمریکای‌شمالی نشت گرفتند و پیش از رسیدن به استرالیا در حداقل ۵۵ میلیون سال پیش، به‌سمت جنوب به‌سوی آمریکای‌جنوبی و به‌سمت شرق در سراسر جنوبگان حرکت کردند. دانشمندان از این موضوع مطمئن نیستند که جنوبگان چه زمانی از قاره‌های دیگر جدا شد و ارتباطات زمینی خود با استرالیا و آمریکای‌جنوبی را از دست داد. مت لامانا، دیرینه‌شناس مهره‌داران در موزه تاریخ طبیعی کارنگی در پیتسبورگ گفت:

پاسخ به این موضوع بستگی دارد که منظور شما از جداشدن قاره‌ای چیست. آیا منظور اولین‌باری است که آب دریا بین توده خشکی که قبلاً به‌هم متصل بودند، جریان یافت؛ حتی اگر گونه‌های خشکی هنوز می‌توانستند به‌راحتی بین آن مناطق پراکنده شوند یا منظور زمانی است که اقیانوس یا دریا چنان گسترده و عمیق شد

که پراکنش گونه‌ها بسیار دشوار شد؟ بیشتر پژوهش‌های اخیر نشان می‌دهد که گذرگاه دریک (بین جنوبگان و آمریکای‌جنوبی) و گذرگاه تاسمان (بین جنوبگان و استرالیا) زمانی ایجاد شد که دوره انوسن به‌پایان رسید و الیگوسن درحدود ۲۴ میلیون سال پیش آغاز شد. پس از شکستگی نهایی، استرالیا به‌سمت شمال رفت؛ درحالی‌که جنوبگان شروع به حرکت به‌سمت جنوب کرد. با بازشدن گذرگاه دریک و گذرگاه تاسمان بین این قاره‌ها، آب سرد در اطراف جنوبگان جریان پیدا کرد و این قاره را از جریان‌های اقیانوسی گرم جدا کرد. در انتهای زمین، جنوبگان شروع به یخ‌زدن کرد. آیوز به لایوساینس گفت: «بازشدن گذرگاه دریک و گذرگاه تاسمانی به ایجاد جریان پیراقطبی جنوبگان کمک کرد. این‌ها آخرین رویدادها در تجزیه گندوانا بودند.» امروزه، جنوبگان نقش اساسی در سیستم اقلیم زمین ایفا می‌کند. صفحات یخی عظیمی که این قاره را پوشانده‌اند، نورخورشید را منعکس می‌کنند و قاره را سرد نگه می‌دارند. البته با گرم‌شدن زمین به‌دلیل تغییرات اقلیمی، صفحه یخی ذوب می‌شود و صخره‌های بیشتری برای مطالعه آشکار می‌شوند؛ اما همچنین نورخورشید کمتری منعکس می‌شود و گرمایش زمین را تقویت می‌کند.

همچنین، صفحات یخی روی خشکی روی آب‌های مجاور مانند اقیانوس جنوبی و دریای ودل و دریای رأس گسترش یافته و سکوهای یخی را تشکیل می‌دهند که گهگاه فرو می‌ریزند. با آزادشدن یخ و سپس ذوب‌شدن آن، حجم عظیمی از آب به اقیانوس‌های زمین اضافه می‌شود. امروزه، دانشمندان یخ‌های جنوبگان و رسوبات دریاها و اقیانوس‌های مجاور را مطالعه می‌کنند تا نوسانات اقلیمی گذشته را درک کنند و توضیح دهند که چگونه تغییرات اقلیمی می‌تواند بر کل سیاره اثر بگذارد.

چنگال، مقدار کرنش برای عقاب‌های هاست شبیه عقاب‌های دیگر بود. منقار عقاب‌هاست با پتانسیل کشتن طعمه، خیلی شبیه عقاب بود، اما نورو کرانیوم که جایی است که همه عضلات گردن به آن متصل می‌شوند، بیشتر شبیه کرسک بود. این موضوع نشان می‌دهد که درحالی‌که عقاب‌هاست طعمه عظیم خود یعنی مو‌ا را می‌کشت، آن را به همان شیوه‌ای می‌خورد که کرسک‌های لاشخور لاشه را می‌خورند، یعنی با وارد کردن سرش درون لاشه و سپس کندن و قورت دادن اعضا و تکه‌های عضلات. ون هتسرن می‌گوید موها نهنپا برآئر پیری می‌مردند و سپس خورده می‌شدند، بلکه همچنین، به‌شدت شکار می‌شدند. اما این شکار این مو‌اهای غول‌پیکری بود که بسیار بزرگ‌تر از خود عقاب بودند که این پرنده را مجبور می‌کرد که مانند کرسکی که از لاشه قیل تغذیه می‌کند، از لاشه مو‌ا تغذیه کنند. در نمایش‌های هنری از این پرنده منقرض‌شده، اغلب سر و گردن دارای پر برای آن به تصویر کشیده می‌شود. اگرچه، در نقاشی غاری از مردمان مائوری که تصور می‌شود عقاب‌هاست باشد، بدن پرنده رنگی است درحالی‌که سر آن بدون رنگ است که به‌گفته ون هترن، آن را طاس می‌کنید، جمجمه کمی تغییر شکل می‌دهد، بنابراین می‌توانید نحوه خم شدن آن را در جریان شکار یا تغذیه ببینید.» پژوهشگران سطوح کرنش را در چندین نقطه از جمجمه اندازه‌گیری کردند و سپس آن اندازه‌گیری‌ها را با نقاطی در همان مکان‌ها در جمجمه پرندگان دیگر مقایسه کردند. طبق نتایج، طی برخی رفتارها مانند گرفتن طعمه در

۷

خواندنی|

هفته نامه سراسری اقتصادی-اجتماعی

تدبیر

www.tadbiretazene.ws.ir

چهارشنبه ۲۴ آذرماه ۱۴۰۰، سال هفتم، شماره ۲۴۴

خبرخوان

ریاضیدانی که معمای ۱۵۰ ساله شطرنج را حل کرد

مسئلهٔ n وزیر دربارهٔ یافتن روش‌های مختلفی برای جایگذاری وزیرهای مختلف روی یک صفحه شطرنج است؛ به‌طوری‌که هیچ‌کدام به یکدیگر حمله نکنند. ریاضیدانی به نام مایکل سیمکین توانست پس از ۱۵۰ سال این مسئله را حل کند. اگر در خانه خود صفحهٔ شطرنج دارید سعی کنید این تمرین را انجام دهید: هشت وزیر را روی صفحه به‌گونه‌ای قرار دهید که هیچ‌کدام به یکدیگر حمله نکنند. اگر برای بار اول موفق شدید آیا می‌توانید ترکیب دوم را پیدا کنید؟ چه تعداد ترکیب وجود دارد؟ چالش فوق بیش از ۱۵۰ سال قدمت دارد. قدیمی‌ترین نسخه این مسئله، مسئلهٔ ریاضی n وزیر نامیده می‌شود که مایکل سیمکین، پژوهشگر فوق دکتری ای مرکز کاربردها و علوم ریاضی دانشگاه هاروارد، در ماه جولای راه‌حل آن را در مقاله‌ای منتشر کرد. در اینجا به جای جایگذاری هشت وزیر روی یک صفحهٔ شطرنج استاندارد، هشت در هشت (که در آن ۹۲ ترکیب‌بندی مؤثر متفاوت وجود دارد)، مسئله می‌پرسد چه تعداد روش برای جایگذاری n وزیر روی یک تختهٔ n در n وجود دارد. n می‌تواند ۲۳ وزیر روی تختهٔ ۲۳ در ۲۳ یا ۱۰۰۰ وزیر روی تختهٔ ۱۰۰۰ در ۱۰۰۰ یا هر عدد دلخواه دیگری متناظر با صفحهٔ شطرنج باشد. سیمکین ثابت کرد برای صفحات شطرنج بزرگ با تعداد بالای وزیر، تقریباً (۰٫۱۴۳n)، به توان n ترکیب وجود دارد. در نتیجه روی صفحه‌ای به ابعاد یک میلیون در یک میلیون، تعداد روش‌های ترکیب‌بندی یک میلیون وزیر غیرتهدیدکننده برابر است با عدد ۱ همراه با پنج میلیون صفر. مسئله اصلی با صفحه شطرنج ۸ در ۸ برای اولین بار در یک مجلهٔ شطرنج آلمانی در سال ۱۸۴۸ مطرح شد. در سال ۱۸۶۹ مسئله به n وزیر تعمیم پیدا کرد. از آن زمان ریاضیدان‌ها به نتایج متعددی دربارهٔ مسئله n وزیر رسیدند. اگرچه پژوهشگران قبلی توانستند با شبیه‌سازی‌های کامپیوتری نتیجه را حدس بزنند، اما این سیمکین بود که توانست مسئله را اثبات کند. به گفته شان ایبرهارد، پژوهشگر فوق دکتری دانشگاه کمبریج، سیمکین اثبات مسئله را به شیوه‌ای دقیق‌تر از افراد قبلی ارائه داد. یکی از موانع حل مسئله n وزیر نبود راه‌های واضح برای ساده‌سازی آن است. حتی در تخته‌ای نسبتاً ساده، تعداد ترکیب‌های احتمالی وزیر بسیار بالا است. در تخته‌های بزرگ‌تر مقدار محاسبات بسیار پیچیده و عظیم خواهد شد. در چنین موقعیتی ریاضی‌دان‌ها امیدوار هستند به الگو یا ساختاری اساسی دست پیدا کند که امکان تجزیهٔ محاسبات به بخش‌های کوچک‌تر را بدهد؛ اما مسئلهٔ n وزیر هیچ‌کدام از این راه‌ها را پیش روی پژوهشگران نگذاشت. این پیچیدگی از این حقیقت سرچشمه می‌گیرد که کل فضاهای روی یک صفحه به صورت برابر ایجاد نمی‌شوند. برای پی بردن به دلیل این مسئله، ساخت آرایش هشت وزیری را در نظر بگیرید. اگر اولین وزیر را نزدیک به مرکز قرار دهید، می‌تواند به هر فضای در سطر، ستون خود یا در راستای قطره‌ای صفحه حمله کند. به این ترتیب، ۲۷ فضای خارج از محدوده برای وزیر بعدی باقی می‌ماند؛ اما اگر وزیر اول را در گوشه تخته قرار دهید تنها می‌تواند ۲۱ فضا را تهدید کند؛ زیرا قطره‌ای مرتبط کوتاه‌تر می‌شوند. به بیان دیگر، مربع‌های گوشه و مرکز متمایز هستند و در نتیجه صفحه فاقد ساختار متقارنی است که باعث ساده شدن مسئله شود. به دلیل پیچیدگی‌های یادشده سیمکین حدود چهار سال قبل، همکاری خود را با ریاضی‌دانی به نام زور لوریا از مؤسسهٔ فناوری زوریخ سوییس آغاز کرد؛ آن‌ها در نهایت مسئله متقارن و چنبره‌ای n وزیر را ارائه کردند. در نسخهٔ تغییریافته، تخته شطرنج مانند یک چنبره نورتادور خود می‌پیچد. اگر به سمت راست حرکت کنید، مجدداً در سمت چپ ظاهر خواهید شد. مسئله چنبره‌ای به دلیل وجود تقارن ساده‌تر به‌نظر می‌رسد. بر خلاف تخته کلاسیک، تمام قطرها طول یکسانی دارند و هر وزیر می‌تواند به تعداد یکسانی از فضاها (۲۷ فضا) حمله کند.

ابزار مالی

هفته نامه سراسری اقتصادی، اجتماعی

تدبیر

www.tadbiretazene.ws.ir

چهارشنبه ۲۴ آذرماه ۱۴۰۰، سال هفتم، شماره ۲۴۴

یادداشت

بورس بی توجه به مذاکره وین

سارا فرح

کارشناس بازار سرمایه

بورس در هفته‌ای که گذشت مجدداً در رکودی سنگین گرفتار بود و ارزش معاملات در کمتر از سه هزار میلیارد تومان ثبت شد. در چنین شرایطی بسیاری از کارشناسان معتقدند تا برطرف نشدن ابهامات، اوضاع بهبود نخواهد یافت.

این هفته بازار یکی از کم رمق ترین هفته خود را به ثبت رساند، در بیشتر روزهای هفته ارزش معاملات خرد سهام زیر ۳ هزار میلیارد تومان بود. این نشان میدهد بازار همانطور که خریدار جدی نداشته فروشنده جدی هم ندارد. فعالان بازار به نقطه ایی رسیده اند که میدانند قیمت ها جذاب است میدانند بازار ارززنده است اما منتظر یک جرقه هستند تا دست به ماشه شوند و خرید ها را انجام دهند. این جرقه شاید خبر خوب خودرویی ها باشد که در روز چهار شنبه در اواسط بازار مخابره شد. افزایش قیمت خودرو بین ۱۵ تا ۳۰ درصد که هم خودرو و هم خسارپا هر دو در این زمینه اطلاعیه دادند. به نظر می آید که این افزایش نرخ بصورت پلکانی در ماه های آینده تکرار شود بطوریکه قیمت کارخانه و بازار آزاد بهم نزدیک شود و به این ترتیب دست واسطه گران و دلالان کوتاه شده و سود واقعی به تولید کنندگان و سهامداران آن شرکت ها برسد. این خبر بسیار خوب و اولین قدم در راه برداشته شدن قیمت ها دستوری بود که بازار هم واکنش مثبت به آن نشان داد و در روز چهارشنبه هم ارزش معاملات خرد سهام به بالای ۳ همت رفت و هم نسبت سرانه خرید به فروش حقیقی بعد از چندین روز متوالی به بالای یک رفت که هر دو بارقه های امید برای بازار است هرچند به اصطلاح با یک گل بهار نمیشد!

در هفته گذشته اشاره کردم که مذاکرات یک مسیر پر چالش است و در آینده کوتاه امیدی به توافق نیست و همین طور هم شد. خوشبینی بسیار کوتاه مدت بود و با چالش های جدی ایی که درمسیر مذاکرات بوجود آمد دلار آزاد روند افزایشی به خود گرفت البته کسانی که در دور تجربه این مسیر پرچالش و تاثیر آن را در بلار میثانسد.

نکته قابل تامل آن است که رشد دلار در این هفته همگام با رشد شاخص کل نبود یعنی در واقع شاهد یک واگرایی بین شاخص کل و قیمت دلار آزاد بودیم. همبستگی مثبت بین شاخص کل و دلار بر هیچ کس پوشیده نیست و نیاز به اثبات ندارد. همه ما فعالان بازار معتقد هستیم که با رشد قیمت دلار بازار سهام هم باید رشد کند.

در علم روانشناسی پدیده وجود دارد به نام سازگاری محرک – پاسخ stimulus-response compatibility. یعنی بنابر تجربیات، ما به برخی محرک ها پاسخ های از پیش تعیین شدهایی داریم. زمانی که پاسخ متناسب با محرک نباشد فرد دچار هیجان منفی و سردرگمی میشود.

بازار هم گویی این هفته دچار چنین سردرگمی ایی شده بود. چرا که متناسب با رشد قیمت دلار بازار سهام رشد نکرد و همین امر باعث فلج تحلیلی فعالان بازار شد که نتیجه اش کاهش چشمگیر ارزش معاملات خرد سهام بود. به نظر می آید که به لحاظ دلاری بازار منتظر افزایش نرخ دلار نیمایی است. دلار نیمایی در حال حاضر ۳۳۷۰۰ تومان است در حالیکه نرخ دلار در بازار آزاد به بالای ۳۱ هزار تومان رسیده و اختلاف معناداری بین این دو نرخ وجود دارد پیش بینی میشود که در بزودی شاهد افزایش نرخ دلار نیمایی باشیم و همین میتواند سیگنال مثبت و محرک قوی برای بازار سرمایه باشد.

عضو هیات مدیره بورس کالای ایران با اشاره به ظرفیت‌های این بازار برای پذیرش کالاهای مختلف، همکاری بورس‌های کالایی ایران و سوریه را فرصتی در دل تحریم عنوان کرد. محمودرضا الهی فرد با بیان اینکه با توجه به شرایط تحریم، همکاری کالایی که می‌تواند از طریق معاملات پایاپای و تهارتی و یا سایر سازوکارهایی که طرفین این همکاری در نظر گرفته‌اند، اهداف سیاست‌گذاران را محقق کند، اظهار کرد:

قطعا در صورت گشایش در روابط بین‌الملل و امکان انجام مبادلات پولی بین‌المللی، بورس کالای ایران پتانسیل بالایی برای همکاری با بورس‌های کالایی دنیا خواهد داشت. وی به برنامه همکاری بورس کالای ایران با بورس کالای سوریه اشاره کرد و گفت: اقداماتی از جنس همکاری‌های مشترک بین بورس کالای ما و بورس‌های کالایی خارجی، رویکردی مثبت و در راستای توسعه مراودات تجاری است که می‌تواند آثار مثبتی هم بر روند بازارها و هم برای اقتصاد کشور به همراه داشته باشد. البته در حال حاضر در شرایط

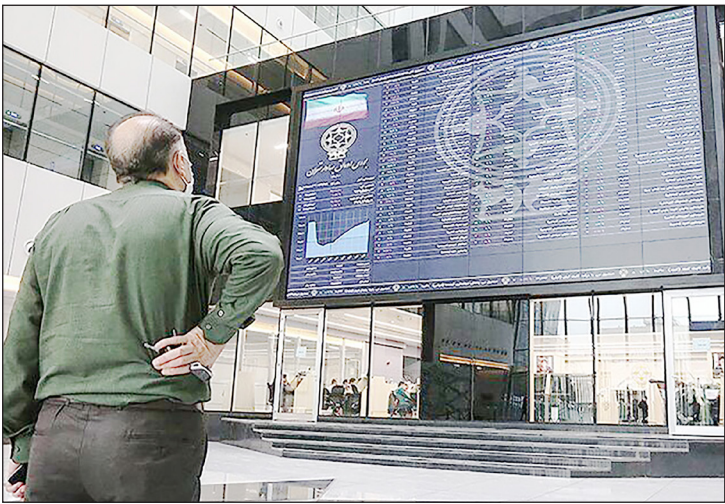
تحریم به سر می‌بریم و با توجه به تحریم‌ها و محدودیت‌های ناشی از عدم پذیرش مقررات FATF، امکان مبادلات پولی از طریق سیستم بانکی امکان‌پذیر نیست. عضو هیات مدیره بورس کالای ایران ادامه داد: بنابراین، شاید در گام نخست نیاید انتظار ارتباطات بین‌المللی گسترده‌ای از بورس کالای کشور داشت اما همکاری بورس کالای ایران با بورس کالای سوریه از موارد خاصی است که شاید در شرایط کنونی بتواند از طریق معاملات پایاپای و تهارتی و یا سایر

سازوکارهایی که طرفین این همکاری در نظر گرفته‌اند، تا اهداف سیاست‌گذار را محقق کند. اما قطعاً در صورت رفع تحریم‌ها و گشایش در روابط بین‌الملل و امکان انجام مبادلات پولی بین‌المللی، بورس کالای ایران پتانسیل بالایی برای همکاری با بورس‌های کالایی دنیا را خواهد داشت.

■ **ظرفیتی برای آرامش بازار خودرو**
الهی فرد در ادامه با اشاره به امکان عرضه خودرو از طریق بورس کالای، اظهار کرد: از پتانسیل‌های بورس کالای، می‌توان برای ایجاد ثبات و آرامش در بازار خودرو هم استفاده کرد، به‌شرط آنکه خودروسازان برای مثال کل یک یا چند محصول تولیدی خود را از طریق بورس عرضه کنند. اما اگر قرار باشد عرضه خودرو در بورس کالا به‌صورت ناقص انجام شود و خودروسازان فقط بخشی از تولید محصول خود را از طریق بورس کالا عرضه کنند و مابقی تولیدات خود را در روش‌های

همکاری بورس کالای ایران با سوریه؛

فرصتی در دل تحریم

دیگری راهی بازار کنند، عرضه خودرو در بورس کالا کارایی حداکثری نخواهد داشت.

■ **مزایای ورود کالاهای کشاورزی به بورس**
این کارشناس بازار سرمایه در ادامه به امکان عرضه محصولات کشاورزی در بورس کالا نیز اشاره کرد و گفت: بدون شک امکان عرضه محصولات کشاورزی از طریق بورس کالا همانند سال‌های قبل وجود دارد. در این زمینه مشکل اینجاست که برخی محصولات کشاورزی مشمول شرایطی از جمله حمایت‌های دولتی و تخصیص یارانه هستند و یا نوسان قیمت آن‌ها در بازار، مطلوب سیاست‌گذاران نیست و سیاست‌گذاران در چنین شرایطی به‌محض هرگونه نوسان قیمتی ممکن است با توقف عرضه آن محصول در بورس کالا، اقدام به کنترل بازار برای ثابت نگه‌داشتن قیمت‌ها کنند.

وی افزود: عرضه کالاهای ایرانی‌ها در بورس کالا با چنین مشکلاتی مواجه است

برای مثال با وجود تلاش چندساله جهت عرضه شکر در بورس کالا، این موضوع با وجود نمایان شدن شرایط مطلوب در این بازار اما به دلیل کنار رفتن دخالت‌ها در روند قیمت گذاری، عرضه‌ها متوقف شد، بنابراین در خصوص این کالاهای یارانه‌ای ملاحظات زیادی در میان سیاست‌گذاران وجود دارد. اما در هر صورت معتقدم می‌توان برخی کالاهای وارداتی یا محصولات استراتژیک همچون گندم یا شکر را از طریق بورس کالا عرضه کرد تا نتایج مطلوب این امر در رشد تولید، حمایت واقعی از تولیدکننده و مصرف‌کننده و شفافیت در بازارها مشاهده کرد.

■ **تجربه‌موفق سیمان**

الهی فرد در ادامه به فواید بورس کالا برای اقتصاد اشاره کرد و گفت: از خاصیت‌های مهم بورس کالا، ایجاد بازاری شفاف و بدون واسطه است و این خاصیت مهم بعد از ورود سیمان به بورس کالا، به‌خوبی برای مسوولان یادآوری شد. ماه‌هاست که سیمانی‌ها، کل سیمان تولیدی خود را از طریق بورس کالا عرضه می‌کنند و این فرآیند، هم رضایت خاطر تولیدکنندگان را به همراه داشته و هم منجر به خرید بدون واسطه خریداران شده است‌وی تأکید کرد: می‌توان از ظرفیت‌های بورس کالا برای برقراری ثبات و تعادل در بازارها استفاده کرد؛ مشروط بر آنکه کل محصول تولیدی در صنعت در بورس کالا عرضه نشود تا شاهد شکل‌گیری نرخ‌های مختلف در بازار نباشیم. کما اینکه با ورود سیمان به بورس کالا هم شرکت‌های سیمانی کل محصول خود را از طریق این بازار عرضه کردند و بدین ترتیب انحصار و سوءاستفاده در بازار صورت نگرفت.

مقامات در بحث ارز‌های دیجیتال کوتاه‌ی کرده‌اند؟

نگاهی به وضعیت مبادلات رمزارزها در ایران

اشتباهی بگیرد، ناخودآگاه نام برخی از کسب و کارهای ما (موردی که مجوز دارند) برجسته می‌شود، در نتیجه هم صاحبان

این کسب و کارها در معرض خطر تحریم قرار می‌گیرند، هم آدرس کیف پول آن کسب و کارها در معرض شناسایی و خطر تحریم نوع دارایی دیجیتال قرار می‌گیرد. تحریمی که پذیرنده را از پذیرش دارایی دیجیتال برچسب خورده منع می‌کند. پس اشتباه حاکمیتی می‌تواند منجر به این موضوع شود. اگر روش تنظیم‌گری این حوزه مجوزمحورانه باشد، این خطر در زمینه تحریم وجود دارد. مدیرعامل انجمن بلاکچین ایران در پاسخ به این سؤال که آیا رمزارز ملی و بر پایه ریال راهکار درستی است و آینده روشنی می‌توان برای آن متصور شد یا خیر؟ گفت: در ابتدا لازم است تعریفی از رمزارز ملی داشته باشیم. این‌ها موجودیت‌هایی هستند که رمزنگاری شده‌اند. اگر این‌ها معادل سهام شرکی باشند، رمزسهم می‌شوند. اگر معادل کالایی مثل طلا باشند، رمزکالا نامیده می‌شوند. اگر ارزش مستقلی مانند بیت‌کوین خلق کرده باشند، به رمزدارایی تبدیل می‌شوند. اگر معادل واحد پولی کشور باشند، رمزارز هستند. از این رو، ما امروزه دلار تتر یا دای و همچنین بونین چین داریم. رمزارز ملی بر پایه ریال، یک موجودیت جدید است که نمایانگر خود ریال قبلی خواهد بود. لذا ارزش جدیدی از لحاظ اقتصادی ممکن است خلق نکند و تابع تمام قوانین سیاست‌های پولی و مالی کشور خواهد بود. از این رو، به نمود جدیدی از ریال تبدیل می‌شود. وی ادامه داد: همانطور که امروزه شما در کیف خود یک اسکناص صد هزار ریالی دارید، در کارت بانکی خود هم ممکن است صد هزار ریال اعتبار داشته باشید و همچنین امکان دارد ۲۰ سکه ۵۰۰۰ ریالی داشته باشید که معادل همان صد هزار ریال یا همان ۱۰ هزار تومان است. هر کدام از این اشکال ریال، نمایانگر ریال هستند. رمزارز ملی، شکل دیگری از همان ریال خواهد بود. پس طبیعتاً، همانطور که چاپ اسکناص یا سکه یا اعتبار داخل کارت بانکی، نمودهای مختلفی از ریال هستند، رمزارز ریال هم نمود چهارمی از خود ریال خواهد بود و ابعاد اقتصادی این قضیه در حقیقت تابع سیاست‌های پولی و مالی

بازار سهام‌نیازمندوهفته‌متوالی‌سیز

دولت یک ماه هیچ تصمیمی برای بورس نگیرد

چشم‌سهمدار به مثبتی بورس عادت کند نمی‌بینیم. الیاس کردی تصریح کرد: در حال حاضر هر تصمیم جدیدی ولو مثبت بر بی‌اعتمادی سهامداران دامن می‌زند. دولت باید یک ماه هیچ تصمیمی برای بازار نگیرد و هیچ قانونی را اضافه یا عوض نکند. بازار در حال حاضر صرفاً به حمایت نیاز دارد. حمایتی که روی تابلو انجام شود و در حد شعار نباشد. البته اگر بورس واقعا طبق شعارها مهم است و برای دولت جایگاه دارد.

این کارشناس بازار سهام گفت: برخی

به بازار سهام، بورس به یک روند مثبت ادامه‌دار نیازمند است.

پیام الیاس کردی، کارشناس بازار سهام گفت: علاوه بر ابهامات موجود در بحث لایحه بودجه ۱۴۰۱ و برجام، بازار هنوز ابهامات بزرگی دارد. تصمیمات اقتصادی دولت همچنان مشخص نیست.

وی ادامه داد: تا در بازار سهام شرایط مشخص نشود و روند مثبت شکل نگیرد اتفاق خاصی نمی‌افتد. هنوز هم بی‌اعتمادی در بازار موج می‌زند و راهی به جز اینکه حداقل دو هفته بازار سبزی باشد و دوباره

گزارش

دلار روند کاهشی در پیش گرفت

نگاه فردوسی به وین

فاطمه اکبرخانی

روزنامه‌نگار

دور هشتم مذاکرات نسبت به نشست قبلی با رویکرد متفاوتی برگزار شده و بعد از گذشت سه روز، همچنان اخبار امیدوارکننده‌ای از وین منتشر می‌شود. از همین رو دلار هم برخلاف دور قبلی، روند نزولی را متوقف نکرد و تا صبح دیروز به ۳۰۱۵۰ تومان کاهش یافت؛ تا اینکه با انتشار توییت الجزیره عاجل که ادعا کرده توافق اولیه حاصل شد، دلار در مرز ۳۰ هزار تومان ایستاد. از طرفی پیش‌نویس ایران که در دور قبلی منجر به بروز اختلاف میان طرفین شده بود و رد آن از سوی اروپایی‌ها، انتظارات منفی را تشدید کرده بود، حالا روزنامه سعودی الشرق الاوسط از افزایش جلسات در وین میان هیات‌های اروپایی و

ایرانی طی دو روز گذشته و پذیرش متون ارائه شده ایران از سوی طرف‌های اروپایی خبر داده است. حالا با تداوم انتشار اخبار مثبت، انتظارات هم تغییر کرده و برخلاف تصور برخی معامله‌گران که بر این باور بودند این دور از مذاکرات هم بی‌نتیجه به اتمام خواهد رسید، دور هشتم مذاکرات تاکنون روند روبه‌پیشرفتی داشته است؛ بر همین اساس حجم خریدها از هفته گذشته و با شروع مذاکرات کاهش یافت و حالا با خبر توافق اولیه، پیش‌بینی می‌شود که بازار ارز میزبان فروشندگان شود. به این ترتیب از آنجا که با افزایش حجم فروش‌ها شدت روند نزولی دلار بیشتر خواهد شد، انتظار می‌رود در این صورت کانال ۳۰ هزار تومان شکسته نشود و دلار به قیمت ۱۰ روز پیش یعنی محدوده ۲۹ هزار تومان بازگردد؛ از طرفی روند درهم نیز نزولی شده و این عامل هم به فروکش کردن انتظارات و کاهش بیشتر قیمت دلار دامن خواهد زد. البته هنوز ادعای الجزیره به صورت رسمی از سوی مقامات داخلی تأیید نشده و دلار صرفاً به جوی که این رسانه ایجاد کرده واکنش نشان داده؛ لذا چنانچه این خبر رسماً تأیید شود، شاهد افت بیشتر قیمت دلار خواهیم بود. علاوه بر اخبار مذاکرات و روند نزولی درهم، خبر آزادسازی دلارهای بلو که شده کشور از سوی رییس کل بانک مرکزی هم در افت قیمت دلار نقش داشته؛ صالح آبادی اظهار کرده که در خصوص آزادسازی منابع ارزی کشور، اقدامات خوبی انجام شده که توان بانک مرکزی را برای مدیریت بازار ارز افزایش داده است. در این بین به گفته برخی فعالان بازار ارز، تقدیم لایحه بودجه ۱۴۰۱ به مجلس هم در کنار عوامل گفته شده، تأثیر جزئی بر توقف خریدها و کاهش قیمت دلار داشته است؛ حالا چنانچه ورود سیگنال‌های مثبت به بازار ارز ادامه داشته باشد، دلار از کانال ۳۰ هزار تومان به قیمت‌های پایین‌تر سقوط خواهد کرد و بالعکس، با تغییر مسیر مذاکرات و انتشار اخبار غیرمنتظره روند نزولی دلار متوقف خواهد شد.

ماینرهای بورسی متعلق به شخص خاصی نیست

سلب صلاحیت اعضای

هیات مدیره؛ در صورت نیاز

سارامحسینی

روزنامه‌نگار

رییس سازمان بورس و اوراق بهادار، در نشست خبری دیروز خود در اهالی رسانه، آخرین وضعیت پرونده ماینرهای کشف‌شده در شرکت بورس تهران را تشریح کرد. مجید عشقی، رییس سازمان بورس و اوراق بهادار در اولین نشست خبری خود درباره آخرین وضعیت پرونده ماینرهای کشف‌شده در شرکت بورس تهران گفت: ماینرهای کشف‌شده متعلق به شرکت بورس تهران بوده که پس از دو یا سه ماه فعالیت، در انبار نگهداری شده و راکد بوده‌اند. این ماینرها متعلق به شخص خاصی نیست‌وی افزود: این موضوع در کمیته تخلفات بررسی شده، اما رأی نهایی هنوز صادر نشده است. به طور حتم پس از صدور رأی، اجرائی خواهد شد. ما از طریق کمیته تخلفات سازمان بورس و اوراق بهادار و دیگر دست‌انگام‌های مرتبط، در حال پیگیری موضوع هستیم. عشقی در پاسخ به این موضوع که چرا برخی از اعضای هیات مدیره شرکت بورس تهران همچنان در سمت خود باقی مانده‌اند و پاسخگوی سؤالات در‌مورد این پرونده نیستند، اظهار داشت: ابعاد این ماجرا به اندازه‌ای گسترده نیست که به صورت مستمر در‌مورد آن صحبت شود. با این وجود، اگر نیاز به سلب صلاحیت این افراد احساس شود، قطعاً انجام خواهد شد. در حالی حدود دو ماه از کشف ۸۲ دستگاه ماینر در ساختمان شرکت بورس تهران می‌گذرد که هنوز هم زوایای مهم زیادی در این پرونده باقی مانده و تاکنون هیچ یک از مراجع ذیصلاح، به این پرونده ورود پیدا نکرده‌اند و شفاف‌سازی صورت نگرفته است. براساس مستندات موجود، این موضوع به ماه‌های پایانی سال ۹۸ برمی‌گردد که کمیته‌ای شامل دو نفر از اعضای هیات مدیره شرکت بورس تهران به همراه مدیرعامل و چند تن از مدیران شرکت بورس، تصمیم به خرید تعدادی دستگاه ماینر و بهره‌برداری از آنها می‌گیرند.

رفع تنش آبی با «آب کارستی»

علیرضا شهیدی
معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت

با توجه به وجود پتانسیل آب کارستی در بیش از ۳۰ درصد وسعت کشور، می‌تواند منبع بسیار خوبی برای رفع مشکل تنش آبی به‌ویژه در شهرها و مناطق زاگرس‌نشین باشد.

«کارست» پدیده‌ای در پوسته زمین است که آثار آن به صورت حفره و غار در سطح زمین و هم در زیر سطح زمین دیده می‌شود و به علت شکستگی و انحلال سنگ‌ها به‌ویژه سنگ‌های کربناته شکل می‌گیرد.

در همه جای جهان پتانسیل آب کارستی وجود دارد، به‌طوری که نزدیک به ۲۵ درصد جمعیت جهان و بیش از نیمی از کشورهای اروپایی تأمین آب خود را از آب کارستی انجام می‌دهند.

شهر شیراز از دریاها و برخی دیگر از نقاط کشور نیز سابقه استفاده از این نوع آب وجود دارد. اکنون سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی نقشه سنگ‌های کربناته کشور که می‌تواند پتانسیلی برای وجود آب کارستی باشد را تهیه کرده که وجود آب کارستی در ۳۰ تا ۳۵ درصد از مساحت کشور را نشان می‌دهد.

بین ۱۰ تا ۱۵ میلیارد مترمکعب پتانسیل آب کارستی در کشور وجود دارد که تاکنون استفاده مناسبی از آنها نشده است، به همین دلیل روانه رودخانه‌ها و دریاها شده یا در دشت‌ها تخییر می‌شوند.

آب کارستی کیفیت بالایی دارد و برای آشامیدن بسیار مناسب است.

سازمان زمین‌شناسی در دهه ۸۰ بر شناسایی آب کارستی در منطقه «کبه‌داغ» در نزدیکی مرز ترکمنستان و ایران به‌منظور تأمین آب شرب مشهد اقدام کرد، اما با وجود کار خوب انجام شده، این پروژه نهایی نشد.

با وجودی که قرار بود از منابع آب کارستی استفاده شود، اما سازمان آب اجازه حفر چاه در منطقه را نداد، این در حالی است که شاهد خروج این آب‌ها از ایران هستیم و ترکمن‌ها با استفاده از همین آب‌ها در عشق‌آباد (پایتخت این کشور) تفرجگاه‌های آبی متعدد بنا کرده‌اند.

از شهر سراوان واقع در استان سیستان و بلوچستان نیز چاه‌های متعدد موجود در کشور پاکستان که در حال استفاده از آب‌های کارستی هستند قابل رویت است، زیرا شیب سنگ‌های کربناته ایران به سمت این کشور است.

باید یادآور شد وجود چشمه‌های آب شیرین در خلیج‌فارس به دلیل زک‌ش شدن آب‌های کارستی توسط گسل‌ها است و به‌راحتی وارد آب‌های خلیج‌فارس می‌شود.

با توجه به شرایط فعلی آبی کشور که برخی از آن به‌عنوان «ورشکستگی آبی» یاد می‌کنند، سازمان‌های مسوول باید به تصمیم‌گیری پرداخته و سیاست‌های دقیقی درخصوص منابع آب کارستی و میزان آب موجود در آنها داشته باشند. در همه شهرهای منطقه زاگرس به‌ویژه در استان خوزستان که با چالش آبی مواجه هستند، پتانسیل استفاده از آب کارستی وجود دارد.

سالانه بین ۱۰۰ تا ۱۱۰ میلیارد مترمکعب آب در کشور مصرف می‌شود که بیش از ۹۰ درصد آن در بخش کشاورزی، چهار تا پنج درصد آن در بخش صنعت و به همین میزان در بخش شرب استفاده می‌شود و پتانسیل بیش از ۱۰ میلیارد مترمکعبی آب کارستی می‌تواند کل مصرف آب شرب کشور به‌ویژه در مناطق دارای تنش آبی را پوشش دهد. به‌رحال وقتی چاه در آبرفت حفر می‌شود، به‌تدریج کاهش سطح آب و در نهایت فرونشست خاک را به دنبال خواهد داشت، اما در آب کارستی این‌طور نیست.

در آب کارستی، باران وارد خلل و فرج سنگ‌ها می‌شود و همه ساله با بروز بارندگی، مخازن آب کارستی شارژ می‌شود و مانند آبرفت نیست که با برداشت آب شاهد کاهش سطح آب باشیم. در مصوبه شورایی عالی آب کشور، مطالعات آب کارستی به سازمان زمین‌شناسی سپرده شده، اما مسوول بهره‌برداری از این آب‌ها وزارت نیرو است. وجود آب‌های ژرف در کشور هم در اعماق پایین‌تر از سه کیلومتری زمین شکل می‌گیرند و ممکن است سال‌ها و بلکه میلیون‌ها سال برای تشکیل آنها زمان برده باشد.

اکثر این دسته از آب‌ها غیر تجدیدپذیر هستند لذا توصیه ما کارشناسان، استفاده از منابع آب ژرف در زمانی است که به عنوان آخرین راهکار مطرح باشند.

بازندگان بودجه ۱۴۰۱ کدام صنایع هستند؟

فولاد و معدن در معرض خطر

انتظار رشد بیشتر نیز وجود دارد. در حالی که اعتراض به نحوه قیمت‌گذاری خوراک پتروشیمی‌ها وجود داشت، دولت همین قیمت را مبنای محاسبه قیمت گاز طبیعی به عنوان سوخت صنایع قرار داده است.

از این محل حدود ۹۴ هزار میلیارد تومان درآمد اضافی برای دولت شناسایی شده است. این درآمد نیز در سرفصل یارانه‌ها قرار گرفته تا شاید به نحوی امکان عقب‌گرد از این سیاست وجود نداشته باشد. برای مثال نرخ گاز سوخت واحدهای فولادی در سال آینده با این قانون جدید می‌تواند نسبت به نیمه نخست سال جاری ۷ برابر شود. این منفی بر قیمت سهام این شرکت‌ها می‌تواند در لایحه بودجه ۱۴۰۱ سرنوشت ضربه اساسی از سمت دولت به صنایع وارد شد. به این ترتیب دولت اعلام کرده که قصد گرانی انرژی تا سطوح نرخ خوراک پتروشیمی را دارد. حالا نگرانی از آن‌جاست که قیمت خوراک پتروشیمی‌ها سر به فلک کشیده است، قیمت خوراک پتروشیمی از حدود ۱۰ سنت به بیش از ۲۰ سنت رسیده است و صنایع نیز مشاهده خواهیم کرد. علاوه بر

این اثری از افزایش قیمت برق نیز مشاهده نمی‌شود. با این تفاسیر باید گفت به ازای هر تن حدود یک میلیون تومان به هزینه انرژی شرکت‌های فولادی افزوده خواهد شد.

دولت سهم بیشتری از معدن می‌خواهد

یکی دیگر از مواردی که بورس در بودجه ۱۴۰۱ از آن هراس داشت حق انتفاع دولت در معادن و بهره مالکانه بود. دولت پیشینی درآمد حدود ۴۰ هزار میلیارد تومانی را از معادن برای سال آینده داشته است. این در حالی است که در بودجه ۱۴۰۰ این عدد ۱۰ هزار میلیارد تومان بود. با این حال کارشناسان مطرح می‌کنند که درآمد دولت از این ناحیه در نیمه نخست سال جاری ۱۰ هزار میلیارد تومان بوده و برای اسامال احتمالاً ۲۰ هزار میلیارد تومان خواهد بود؛ این بخش نیاز به بررسی دقیق‌تر دارد و صرفاً برای بررسی سریع از سایر منابع استفاده شده است. در نتیجه پیش‌بینی درآمد ۴۰ هزار میلیارد تومانی و انتظار در برابر شدن درآمد دولت از معادن در شرایطی که قیمت دلار به

جو و ذرت بازار آزاد از کجا می‌آید؟

مدیرعامل اتحادیه مرکزی دام سبک در پاسخ به اینکه گفته می‌شود نهاده وجود دارد ولی به دلیل مشکلات حمل و نقلی دیر به دست تولیدکنندگان می‌رسد، افزود: همه مشکلات مربوط به حمل و نقل نیست. بحث تأمین هم مطرح است. یعنی تأمین نهاده با مشکل مواجه شده است. مگر می‌شود دوماه بخاطر نبود کامیون و تریلی ارسال نهاده به تأخیر بیفتد؟ مگر قحطی کامیون آمده است؟

سیاست‌های تأمین و توزیع نهاده گاوشت را از سفره‌های مردم حذف کرد

وی در ادامه گفت: تأمین نهاده دام سبک از روز اول مشکل داشت. آنچه که وارد سامانه می‌شود برای طیور و دام صنعتی مورد استفاده قرار می‌گیرد. ما معتقدیم که یکی از عوامل اصلی گرانی گوشت و حذف آن از سفره‌های مردم همین سامانه بازارگاه و سیاست‌های تأمین و توزیع نهاده‌های دام‌های سنتی، غیر صنعتی و پرواری است.

این همه ذرت و جو در بازار آزاد از کجا می‌آید؟

صدر دادرس در واکنش به اینکه برخی معتقدند اگر سامانه بازارگاه از نبود بی‌نظمی بیشتری در این بخش پیش می‌آمد، گفت: دامداران دام‌های مولد خود را به کشتارگاه می‌فرستند از طرفی دام‌های پرواری سهمیه‌ای ندارند.

زیر پوست فعالیت‌های اقتصادی بهار و تابستان چه خبر بود؟

بوی تند نفت در رشد اقتصادی

۴,۳ درصد کاسته شده است. در مقابل گروه صنایع و معادن با ۹,۵ درصد بالاترین میزان رشد در مقایسه با سایر گروه‌ها را دارد. گروه خدمات هم کرونا را پشت سر گذاشته و با رشد ۴,۸ درصدی مسیر افزایشی خود را طی می‌کند.

بوی تند نفت در رشد اقتصادی

در گزارش مرکز آمار، اعداد و ارقام نشان می‌دهد بخش نفت با ۱۸,۳ درصد یکی از آونگ‌رشدترین بخش‌ها در اقتصاد ایران است. این رشد گرچه در مقایسه با بهار اسامال سرعت کمتری دارد اما برای سومین فصل پیاپی مثبت است و در میان بخش‌های دیگر کماکان بالاترین میزان افزایش را دارد. رشد این بخش پس از تغییر دولت

۳۰ هزار تومان رسیده است فشار چندانی ایجاد نمی‌کند. اما نگرانی‌های بیشتری در این خصوص مطرح است. موضوع این است که اگر مبنای فرمول به صورت کلی تغییر کند احتمال دارد که دولت فراتر از تصورات موجود روی صنایع معدنی حساب کرده باشد. همچنان باید در انتظار جزئیات بیشتری در این خصوص بود و این ریسک در رابطه با صنایع معدنی و فلزی مانند سنگ آهنی‌ها یا ملی مس باید لحاظ شود.

مالیات بر صادرات

یکی از بندهای بودجه به‌مه مالیات بر صادرات مواد خام و نیمه‌خام اختصاص دارد. سال گذشته نیز این بند مطرح بود؛ اما مشخص نشد که منظور از مواد خام و نیمه‌خام چیست. اگر کالایی که در کشور زنجیره پایین‌دست آن وجود دارد صادر شود همچنان شامل این مالیات می‌شود یا این‌که همچنان از معافیت مالیاتی بر صادرات بهره خواهد برد؟ این موضوع برای شرکت‌های پتروشیمی و همچنین فلزی سازمان مالیات مرتبط می‌شود بعید نیست که در آینده این شرکت‌ها را مجبور به اخذ ذخیره بابت مالیات بر صادرات مواد خام کنند. این بند نیز از جمله نکاتی است که باید مورد توجه قرار گیرد. موارد بالا صرفاً بر ریسک‌های بودجه برای صنایع تأکید داشت. بررسی‌های اولیه صرفاً این موارد را نشان می‌دهد. ممکن است موارد دیگری نیز مطرح باشد که نیاز به بررسی دقیق‌تر بودجه خواهد داشت. همچنین باید توجه داشت در کنار ریسک‌های موجود فرصت‌هایی مانند احتمال افزایش قیمت دلار، نیما و کاهش نرخ مؤثر مالیات شرکت‌های تولیدی نیز وجود دارد.

انرژی

هفته نامه سراسری اقتصادی - اجتماعی

www.tadbiretazene.com

چهارشنبه ۲۴ آذرماه ۱۴۰۰، سال هفتم، شماره ۲۴۴

خبرخوان

نحوه محاسبه قبوض آب در فصل زمستان اعلام شد

معاون درآمد آب و فاضلاب تهران گفت: محاسبه تعرفه آب مشترکان جهت شرب خانگی پله‌های مختلفی دارد، به نحوی که در حوزه آب بها ۱۰ پله وجود دارد که نرخ آب بهای مشتریان با توجه به این پلکان تعیین می‌شود. سید رسول باقری ادامه داد: به عنوان مثال اگر شهروندی تا ۱۸ مترمکعب مصرف آب داشته باشد، آب بهای آن یک تعرفه دارد و اگر از ۱۸ تا ۲۵ متر مکعب مصرف داشته باشد، آب بهای او با تعرفه‌های دیگر محاسبه می‌شود. وی گفت: بر این اساس اگر مشتری بیش از حد مجاز آب مصرف کند، مشمول پرداخت جریمه می‌شود. اسامال افزایش قیمت ۷ درصدی در زمینه آب داشتیم، اما اعلام شد برای مشترکان پر مصرف ۱۶ درصد به ۷ درصد اضافه خواهد شد؛ بنابراین محاسبه آب به صورت پلکانی محاسبه می‌شود. باقری ادامه داد: قبوض آب در نرم‌افزارهایی که طراحی شده محاسبه و قیمت نهایی آن به مشترکان اعلام می‌شود. به طوری که صرفاً تا پنج مترمکعب مصرف آب یک قیمت و پنج تا ۱۰ مترمکعب تعرفه‌های دیگر دارد و همین روال تا پله آخر قیمت‌گذاری ادامه دارد. او ادامه داد: مشترک در هر پله از آب بها قرار بگیرد، ۷۰ درصد آن، بهای فاضلاب محاسبه می‌شود و بنابراین تعرفه فاضلاب مستقل نیست و مرتبط به آب بها است. به گفته این مقام مسئول در قبوض آب، هزینه دفع فاضلاب درج شده است، کارمزد دفع فاضلاب برای تمامی مشترکانی که به تأسیسات انتقال فاضلاب متصل هستند، محاسبه می‌شود که این رقم ۷۰ درصد از میزان آب‌بها است.

افزایش ۱۸.۳ درصدی استخراج نفت و گاز

استخراج نفت و گاز طبیعی در سه ماهه نخست اسامال ۲۷,۵ و در ۶ ماهه ۱۸,۳ درصد افزایش یافته است. در گزارش نتایج حساب‌های ملی فصلی مرکز آمار، نرخ رشد تولید ناخالص داخلی بخش‌های مختلف اعلام شده که بر اساس آن استخراج نفت و گاز طبیعی افزایش قابل توجهی نشان می‌دهد. این در شرایطی است که سه ماهه نخست سال ۹۹ رشد این بخش ۱۴,۵- درصد و ۶ ماهه سال ۹۹ استخراج نفت و گاز ۶- درصد بوده است. در ۶ ماهه اسامال ۲۵ هزار و ۶۴۵ میلیارد تومان استخراج نفت و گاز طبیعی صورت گرفته است. این عدد در ۶ ماهه اول سال ۱۳۹۹، حدود ۲۳ هزار و ۲۰۵ میلیارد تومان بوده است. نتایج این گزارش حاکی از آن است که در شش ماهه اول سال ۱۴۰۰ رسته فعالیت‌های گروه کشاورزی رشد منفی ۴,۴ گروه صنایع و معادن ۹,۵ درصد (شامل: استخراج نفت خام و گاز طبیعی ۱,۸۳، سایر معادن ۱,۹- صنعت ۳,۸، انرژی ۸,۲ و ساختمان ۷,۰ درصد) و گروه خدمات ۴,۸ درصد نسبت به شش ماهه اول سال ۱۳۹۹، رشد داشته است.

تأیید صید ترال با وجود ممنوع بودن آن

معاون صید و بنادر ماهیگیری شیلات استان بوشهر خاطر نشان کرد: طبق قانون صید ترال در کشور ممنوع است اما از آنجایی که سازمان شیلات امکانات لازم در برخورد با این متخلفان را ندارد شاهد انجام این نوع صید هستیم. گوفه‌کنشی یا ترالینگ نوعی روش ماهیگیری است در این روش تور ماهیگیری بزرگی که به شکل قیف است و از دو طرف به تخته‌هایی متصل است در دریا انداخته می‌شود و این تور به دنبال شناور در بستر دریا کشیده می‌شود در این روش صید هم نوع ماهیان از جمله دلفین، ماهیان ریز و ... در تور می‌روند. این ماهیان قابلیت مصرف انسانی ندارند و عموماً دور ریخته می‌شوند. این چنین علاوه بر بهم زدن اکوسیستم دریا معیشت صیادان دیگر که تور انتظاری دارند را دشوار کرده است. به همین دلیل صید ترال از سوی قوه قضاییه و سازمان محیط زیست ممنوع شده است چراکه زیست بوم دریایی را برهم می‌زند.

در آمریکا و افزایش توان صادراتی ایران آغاز شد. تحلیل گران اعتقاد دارند با شکست ترامپ سفارش خرید نفت از ایران بیشتر شد و این اتفاق موجب افزایش تولید نفت در ایران و بالاتر رفتن سهم آن در رشد اقتصادی ایران شده است. تنها بخشی که در ۶ ماه اول اولیه از بخش نفت رشد بیشتری داشته بخش سایر خدمات عمومی در بخش خدمات است. این بخش گرچه ۲۳ درصد رشد کرده اما سهم نازلی در رشد اقتصادی دارد. به همین دلیل می‌توان گفت نفت لیدر اقتصاد ایران در نیمه اول سال بوده است.

رشد اقتصادی دو

در زیر بخش‌های صنعت و معدن افت سرعت رشد صنعت و منفی بودن ارزش افزوده معدن دو نکته هشدار دهنده نیمه اول سال ۱۴۰۰ است. زیرا وضعیت ثبت شده برای این دو گروه پایداری رونق را با اما و اگر روبرو می‌کند. بخش ساختمان هم کماکان در مقایسه با سایر بخش‌ها رشد به نسبت بالایی دارد. رشد ۷ درصدی در این بخش می‌تواند نمادی از فعالیت‌های عمرانی دولت و سرمایه گذاری خصوصی در زیرساخت‌ها و ساخت و سازها باشد. آمارهای این مرکز در سمت هزینه‌های بیاتر این است که خصوصاً بهای بیش از دولت در تحریک تقاضا نقش داشته‌اند.

- خبرخوان

انتقاد ذوب آهن از توقف ۸۰۰ واگن باری در شبکه ریلی

شرکت ذوب آهن در نامه‌ای به مدیرعامل شرکت راه آهن گفت: در حالی که ذوب آهن با کمبود مواد اولیه تولید روبه روست، حدود ۸۰۰ واگن باری این شرکت متوقف نگه داشته شده است.منصور بزدی زاده مدیرعامل شرکت ذوب آهن اصفهان در نامه‌ای به سید میعاد صالحی معاون وزیر راه و مدیرعامل شرکت راه آهن نسبت به رسوب واگن‌های باری حمل مواد اولیه برای تولیدات این شرکت، انتقاد کرد.مدیرعامل ذوب آهن در این نامه با درخواست تسریع در عملیات سیر واگن‌های حامل مواد اولیه از مدیرعامل شرکت راه آهن، از وجود ۶۹۰ دستگاه واگن باری حامل مواد اولیه شامل گندله، سنگ آهن و زغال سنگ متوقف در ناحیه شرق راه آهن و همچنین ۱۰۰ واگن حامل زغال سنگ متوقف در ناحیه شمال شرق راه آهن خبر داده است. به گفته مدیرعامل ذوب آهن، این توقف واگن‌های حامل مواد اولیه تولید محصولات فلزی در حالی است که به شدت با کمبود مواد اولیه مواجه است. مدیرعامل ذوب آهن با اشاره به کندی سیر واگن‌های باری در شبکه ریلی، از کمبود واگن برای انتقال کالاهای ریل پذیر انتقاد و آن را عاملی برای انتقال کالاهای معدنی به جاده عنوان کرده است.

«امیکرون» پروازهای خارجی را محدود می‌کند؟

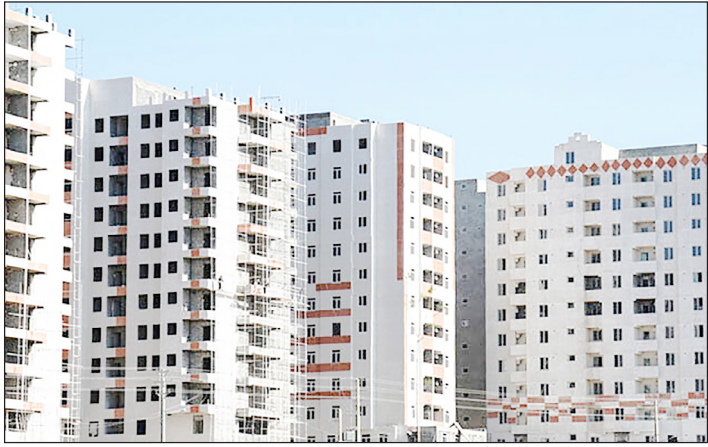
در شرایطی که سویه جدید ویروس کرونا به اسم امیکرون همسایگان ایران را یکی پس از دیگری درگیر می‌کند، رئیس سازمان هواپیمایی کشوری اعلام کرد: در صورت تصویب ستاد ملی مقابله با کرونا آمادگی کامل برای ایجاد محدودیت و یا ممنوعیت پرواز به این کشورها را داریم. طی هفته‌های گذشته سویه جدید ویروس کرونا به اسم امیکرون نگرانی‌های بسیاری در بین مقامات بهداشتی کشورهای مختلف ایجاد کرده است و گسترش این سویه جدید سبب بازگشت به محدودیت‌ها و ممنوعیت‌های کرونایی در کشورهای مختلف به ویژه در حوزه سفرهای خارجی شده است. اخیراً این سویه جدید ویروس کرونا در کشورهای همسایه مانند امارات شناسایی شده و وزیر بهداشت ترکیه نیز اعلام کرد که امیکرون در این کشور نیز مشاهده شده است. محمد محمدی‌بخش رئیس سازمان هواپیمایی کشوری– در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه شناسایی و شیوع سویه جدید ویروس کرونا در کشورهای همسایه آیا سبب کاهش یا محدودیت پروازهای خارجی به این مقاصد خواهد شد یا خیر، اظهار کرد: سازمان هواپیمایی کشوری تابع مصوبات و پروتکل‌های ابلاغی ستاد مقابله با کرونا است و هر زمان محدودیت، ممنوعیت یا پروتکل بهداشتی جدیدی در حوزه پروازهای مسافری خارجی یا داخلی به ما ابلاغ شود، آن را به سرعت اجرایی خواهیم کرد.

دریافت وجه نقد توسط رانندگان اتوبوس اکیداً ممنوع

مدیرعامل شرکت واحد اتوبوسرانی تهران با تأکید بر اینکه دریافت وجه نقد توسط رانندگان بخش عمومی در ناوگان اتوبوسرانی اکیداً ممنوع است، گفت: رانندگان به هیچ وجه نباید کرایه اتوبوس را به صورت نقدی دریافت کنند. محمود ترغف با اعلام اینکه دریافت کرایه نقدی توسط رانندگان بخش عمومی – چه در خطوط روزانه و چه در خطوط شبانه تندر – تحت هر عنوان ممنوع است، افزود: بخش‌های اجرایی، بهره‌برداری و نظارتی شرکت واحد، موظف شدند تا به این موضوع با جدیت ورود کرده و با رانندگان متخلف برخورد کنند. مدیرعامل شرکت واحد اتوبوسرانی تهران با اشاره به اینکه پرداخت کرایه اتوبوس‌های عمومی در ناوگان اتوبوسرانی تهران، صرفاً می‌بایست با کارت بلیت صورت گیرد، اظهار کرد: دریافت وجه نقد از سوی راننده به هر دلیل مجاز نیست و حوزه بازرسی شرکت واحد مأمور شده تا به صورت ویژه و به طور شبانه‌روزی بر این موضوع نظارت کرده و با متخلفان برخورد کند.

صدای شورای رقابت از افزایش ۱۸ درصدی قیمت خودرو در آمد

لابی‌گری در جاده مخصوص

عادلانه مصرف‌کننده یا قیمت مصوب به این‌گونه کالاها، الزاما از وظایف شـورای رقابت است. وی ادامه داد: بر این اساس تا زمانی که قانون اصلاح نشده یا مصوبه سران سه‌قوا که ادعا می‌شود در مورد تغییر مسیر قیمت گذاری از شورا به ستاد تنظیم بازار بوده است به تأیید مقام معظم رهبری نرسد که البته تاکنون هم ابلاغی به شورا نشده است، هرگونه تصمیم‌گیری در رابطه با قیمت خودرو خارج از شـورای رقابت فاقد وجاهت قانونی خواهد بود.

■ افزایش قیمت شورا ۱۸۱درصد نیست
نماینده اتاق بازرگانی در دور سوم شورای رقابت گفت: متأسفانه ادعاهای مطرح شده مبنی بر اینکه قیمت‌گذاری اخیر بر اساس دستورالعمل شورای رقابت صورت گرفته خلاف واقع است، این سوال مطرح می‌شود که اگر قرار است قیمت‌گذاری طبق فرمول شورا باشد چرا آن را به خود شورای رقابت واگذار نمی‌کنند؟ بهرامی با بیان اینکه میزبان افزایش قیمتی که اخیرا برای خودروسازان اعمال شده به هیچ‌عنوان با دستورالعمل شورای رقابت مطابقت ندارد افزود: بر اساس تورم بخشی که از بانک مرکزی دریافت کرده‌ایم و بررسی‌های صورت گرفته با لحاظ ضریب منفی بهره‌وری و افزایش تیراژ تولید، حداکثر کمتر از ۱۰ درصد امکان افزایش

قیمت برای شش ماه دوم سال وجود دارد در حالی‌که ظاهراً قیمت جدید برخی خودروها بیش از ۲۰ درصد افزایش یافته است. وی یادآور شد: همچنین ادعا می‌شود افزایش قیمت اخیر بر اساس مصوبه ستاد تنظیم بازار است که آن هم تاکنون به شورای رقابت ابلاغ نشده است.

■ لابی‌گسترده خودرو سازان برای قیمت گذاری خارج از شورا

عضو شورای رقابت در ادامه با انتقاد از اینکه دور دوم شورای رقابت از مهرماه به پایان رسیده و هنوز ترکیب اعضای جدید مشخص نیست، گفت: متأسفانه با این‌که دولت سرعت عمل خوبی در اعمال تغییرات در سایر دستگاه‌ها داشته اما هنوز در مورد شورای رقابت نمایندگان خود برای تشکیل دور سوم شورا معرفی نکرده است و در حال حاضر شورای رقابت تشکیل نشده و مرکز ملی رقابت که رئیس آن همان رئیس شورای رقابت است، فاقد رئیس است. به نظر می‌رسد در این بین لابی‌گسترده خودروسازان مانع از تشکیل سریع‌تر دور سوم شورای رقابت شده تا در فاصله بین دو دوره چنین اقدامات مهمی در مورد افزایش قیمت اعمال شود.

■ پراید ۱۸۵ میلیونی مسافر ۳۰۰۰ تومانی سوار نمی‌کند

بهرامی با اشاره به این‌که به نظر

صدای شورای رقابت از افزایش ۱۸ درصدی قیمت خودرو در آمد

لابی‌گری در جاده مخصوص

می‌رسد تنها موضوع مغفول مانده در قیمت‌گذاری‌ها حمایت از حقوق مصرف‌کننده و میلیون‌ها نفری است که دارای خودروهای فرسوده بوده و به تعویض آن امیدوار هستند، افزود: باید به این موضوع هم توجه کرد که قیمت خودرو به خصوص برخی از آنها نقش لیدری در بازار دارد و می‌تواند تبعات تورمی به همراه داشته باشد؛ به طوری که دیگر صاحب پراید ۱۸۵ میلیونی مسافر ۳۰۰۰ تومانی سوار نمی‌کند و حتما این جریان افزایش قیمت به تورم حمل و نقل و سایر بخش‌ها نیز دامن خواهد زد و به دنبال آن رشد تورم را که مغایر سیاست اقتصادی دولت سیزدهم است، به همراه دارد. ظاهراً مسئولان به آثار تورم انتظاری توجهی نداشته و فکر می‌کنند با این روش می‌توانند زیان‌ناشناخته ناشی از ناکارآمدی و سرمایه‌گذاری‌های غیراصولی خودروسازان و هزینه‌های سربار آنها را از جیب مصرف‌کننده پرداخت کنند.

■ تهمت نزنند، زیان خودروسازان به مردم ربطی ندارد

وی افزود: به شورای رقابت تهمت می‌زنند که موجب زیان خودروسازان شده است، در حالی که شورای رقابت از مجموعه کارشناسی تشکیل شده که با لحاظ شرایط اقتصادی و منافع تولیدکننده و مصرف‌کننده بر اساس اطلاعاتی که خودروسازان به شورا می‌دهند با نظر کارشناسی، قیمت‌ها به نحوی تعیین می‌شود که ضمن در نظر گرفتن بهای تمام شده و سود هفت تا ۱۰ درصدی برای آنها حتی تا هفت درصد پوشش هزینه‌های مالی را هم ضوابط در نظر می‌گیرد آن هم برای خودروسازانی که بخش زیادی از خودروهای خود را با دریافت پیش پرداخت به خریداران پیش فروش می‌کنند، بنابراین قیمت گذاری دستورالعمل شورای رقابت عامل زیان ده شدن خودروسازی‌های کشور نیست.

تقویت هویت بصری و کیفیت خدمات رسانی به شهروندان و مسافران با احیای هنرها و آیین‌های سنتی

بصری و مخدوش شدن ذائقه مردم از هنر اصیل ایرانی گرددوی افزود: عدم سنخیت عناصر دیداری در شهر و به ویژه مترو به عنوان نمادی از هویت پایتخت، به هم ریختگی بصری و آشفتنگی دیداری را برای شهر و شهروندان رقم زده است.مدیرعامل شرکت بهره برداری متروی تهران و حومه تصریح کرد: به یقین احیای هنرها و آیین‌های سنتی می‌تواند منجر به بهبود کیفیت خدمت رسانی به شهروندان و تقویت هویت بصری شهر گردد. وی از هنرمندان که دوستدار مردم و بهتر شدن حال شهر و افزایش نشاط اجتماعی هستند، خواست هنر و توانمندی خود را برای تحقق این مهم عرضه کنند.شایسته خاطر نشان کرد: رویکرد جدید شهردار تهران و خدمتگزاران آنها در متروی پایتخت، از این به بعد در راستای بسترسازی و ایجاد فضای، بروز و ظهور دستاوردهای نخبگان هنری و فرهنگی خواهد بود.

خودروسازان تنها نیمی از تقاضای بازار را پاسخ می‌دهند

مخالفت مجلس با افزایش قیمت خودرو

با جایگزینی واژه «اصلاح نرخ» به جای «افزایش قیمت»، اندکی از بار روانی موضوع بکاهد، اما دقیقاً بعد، فعالان بازار خودروی کشور اشاره کردند که تبعات این افزایش نرخ در بازار آزاد به مراتب بیشتر از ۱۸ درصد است و باید منتظر تکانه‌های نوساناتی تازه‌ای (چول و حوش ۲۵ تا ۳۰ درصد) در نرخ خودروهای داخلی باشیم. در همین خصوص عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس در واکنش به افزایش اخیر قیمت خودرو گفت: افزایش ۱۸ درصدی قیمت خودرو که اخیراً اعلام شده، بدون اطلاع نمایندگان صورت گرفته است. این افزایش قیمت در شرایطی که نه بهبودی در سطح کیفیت خودروهای داخلی صورت گرفته و نه سطح ایمنی آنان افزایش پیدا کرده، اجحاف به مردم است. کمیسیون صنایع و معادن قرار است رو شنبه در این زمینه تشکیل جلسه دهد و ابعاد گوناگون این موضوع را بررسی کند. سياهکلی با اشاره به اینکه، ناچاریم بی‌پرده با مردم و رسانه‌ها سخن بگوئیم، گفت: خودروسازان توانایی اصلاح ساختار، رشد تولید و کاهش هزینه‌ها را ندارند و در یک چنین شرایطی، ساده‌ترین راه را انتخاب می‌کنند و بار سنگین سوءمدیریت خود را به دوش مردم می‌اندازند. این روش نه عقلانی است، نه می‌توان آن را ادامه داد و نه منصفانه است که مردمی را که بیش از نیم قرن با سرمایه‌هاشان، خودروسازی کشور را حمایت کرده‌اند، تحت ظلم و ستم قرار داد.

نماینده مردم قزوین ادامه داد: نباید فراموش کرد، سرمایه

- نگاه روز

توسعه ایران‌ایر نیازمند حمایت ویژه کشور ترسیم برنامه بلندمدت برای صنعت هوایی

سرپرست شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران گفت: خدمات هما به کشور در همه مقاطع از جمله دفاع مقدس و تحریم‌ها مثال‌زدنی است و برای تداوم این خدمات باید حاکمیت توجه خاص به ایران‌ایر داشته باشد. صبح دیزور، جلسه تودیع کاپیتان علیرضا برخور و معارفه کاپیتان محمد محمدی‌بخش در ایران‌ایسر با حضور معاونان و مدیران کل هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران در سالن اجتماعات هما برگزار شد. در این جلسه کاپیتان محمدی‌بخش، ضمن تقدیر از تلاش‌های کاپیتان برخور با اشاره به مشکلات هما در شرایط حاضر گفت: هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران با ۶۰ سال پشتوانه، به عنوان ایرلاین مادر در صنعت هوانوردی محسوب می‌شود و این شرکت با برخورداری از کارکنان پرتلاش، مدیران قوی، توانمندی، تخصص و دانش بالای کارکنان در بسیاری از رویدادهای کشور حضور قوی داشته است. محمدی‌بخش گفت: چشم‌انداز آینده کشور در حوزه هوایی بسیار روشن و مشخص است؛ کارهای بزرگی در حوزه زیرساخت‌ها انجام شده است و برنامه‌های بلندمدتی برای صنعت حمل و نقل هوایی کشور ترسیم شده است که هما در این چشم‌انداز جایگاه ویژه‌ای دارد. سرپرست هما با اشاره به چالش‌های پیش‌روی این شرکت، گفت: وجود توانمندی، تخصص و دانش مجموعه هما چالش‌های پیش‌روی حال حاضر هما را کم‌رنگ می‌کند. این در حالی است که چالش‌ها و توانمندی‌های هما را رصد کرده و می‌شناسیم و بر این باور هستیم این توانمندی کارکنان و مدیران هما است که می‌تواند چالش‌ها را از میان بردارد. وی در ادامه افزود: هما باید بتواند به نظام کمک کند و در این مسیر قطعاً توان و قدرت حاکمیت را در کنار خود خواهد داشت. محمدی‌بخش گفت: فرهنگ هما فرهنگ غالب صنعت هوانوردی است که این فرهنگ یک پشتوانه برای ایرلاین ملی است و این فرهنگ در برابر با چالش‌های آن پرنرگ است. سرپرست هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران یادآور شد: خدمات هما به کشور در همه مقاطع از جمله دفاع مقدس، تحریم و سایر رخدادها همواره مثال‌زدنی بوده و برای تداوم این خدمات باید حاکمیت توجه خاص به ایران‌ایر داشته باشد. روز گذشته محمد محمدی‌بخش، رئیس سازمان هواپیمایی، با حکم وزیر راه و شهرسازی با حفظ سمت به سرپرستی هما منصوب شد.

لزام توجه به هوشمندسازی، رقابت‌پذیری و بهبود بخش حمل‌ونقل

مدیرعامل شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران با تأکید بر لزوم هوشمندسازی، رقابت‌پذیری و بهبود بخش حمل‌ونقل، گفت: برگزاری نمایشگاه حمل‌ونقل فرصتی برای بازنگری نیازها، بررسی مشکلات و توسعه اقتصادی است. سی‌یاش امیرمکری در پیامی به مناسبت هفته حمل و نقل و برگزاری نمایشگاه حمل‌ونقل، لجستیک و صنایع وابسته اظهار کرد: ضمن تبریک ۲۶ آذر، روز و هفته حمل‌ونقل و همچنین قدردانی از خدمات ارزشمند دستا‌ندرکاران این صنعت، افتتاح نمایشگاه پس از وقفه دوساله کرونایی را سبب خرسندی علاقه‌مندان، متولیان و فعالان این صنعت می‌دانم و امیدوارم این رویداد، موجبات بازنگری نیازها و مشکلات و توسعه اقتصادی صنعت حمل‌ونقل را فراهم آورد. رییس هیات مدیره و مدیرعامل شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران با تأکید بر اینکه نمایشگاه حمل‌ونقل، عرصه‌ای برای ایجاد تعامل اجتماعی و اقتصادی میان فعالان صنعت و بهره‌برداران است، یادآور شد: بزرگداشت هفته حمل‌ونقل، هرساله با برپایی نمایشگاهی با همین موضوع همراه است. که این نمایشگاه عرصه‌ای برای ایجاد تاملات اجتماعی و اقتصادی میان فعالان صنعت حمل‌ونقل و بهره‌برداران است که تأثیر بسزایی بر افزایش سطح کمی و کیفی مراودات و بهره‌مندی مستمر از آثار و مواهب آن دارد. وی افزود: از سوی دیگر، برپایی نمایشگاه، اهمیت صنعت حمل‌ونقل را نیز نشان می‌دهد؛ چراکه این صنعت یکی از عناصر کلیدی توسعه پایدار کشورها است. آثار توسعه‌ای این صنعت را می‌توان در رابطه با همه فعالیت‌های اقتصادی در حوزه صنایع پرشمرد که موجبات بهبود و ارتقای زندگی تک‌تک افراد جامعه را فراهم می‌آورد. امیر مکری ادامه داد: در سال‌های اخیر، کشورهای مختلف جهان، سرمایه‌گذاری‌های بسیاری در هوشمندسازی و رقابت‌پذیری بخش حمل‌ونقل، داشته‌اند و سازمان ملل متحد نیز هرساله طرح‌هایی را به‌منظور توسعه و بهبود سیستم‌های حمل‌ونقلی کشورها مطرح می‌کند.

معرفی ۱۰ مورد از ترسناک ترین استخرهای دنیا

۱۰. مارینا بی سننز - سنگاپور

یکی از ترسناک ترین استخرهای جهان مارینا بی سننز است که در سنگاپور واقع شده است. این استخر فاقد هرگونه نرده و حفاظ جهت ایمنی می باشد. از دور وقتی استخر را می بینی هول می کنیدی همیشه به نظر می رسد که شنا گران به فضای خالی کنار استخر می افتند. با این وجود، اگر دوست دارید فعالیت های هیجان انگیز را امتحان کنید، از مارینا بی سننز دیدن کنید.

۸. کامبرین - سوئیس

استخر کامبرین در سوئیس یک استخر معلق است. این استخر در یک طرف یک کوه پوسته دار آویزان است. در ارتفاع بالایی در آسمان قرار دارد. اگر فوبیا از ارتفاع دارید، این استخر برای شما مناسب نیست. با این حال، ارزش بازدید از استخر کامبرین را دارد. تجربه ای که به دست می آورید وصف ناشدنی است. با این وجود، باید برای این استخر لباس گرم بپوشید. اغلب سرد می شود. می توانید پارکا را به عنوان لباس شنا بپوشید.

۸. هایدی این - شانگهای

استخر Holiday Inn در شانگهای برای افراد کم جرات نیست. این استخر در یک طرف یک ساختمان ۲۴ طبقه آویزان است. طول آن ۳۰ متر است و کف آن شیشه ای است. بنابراین، می توانید منظره ای از چشم انداز زیر خود را مشاهده کنید. ترسناک به نظر می رسد، درست است؟ اگر عاشق ارتفاع هستید، استخر Holiday Inn در شانگهای بدون شک ارزش امتحان کردن را دارد.

۷. کلبه لوکس سوالا - تانزانیا

یکی دیگر از ۱۰ ترسناک ترین استخر جهان، استخر لوکس Swala در تانزانیا، آفریقا است. این استخر که در طبیعت قرار دارد، این فرصت منحصر به فرد را به شما می دهد که در میان گورخر ها، فیل ها، غزال ها و سایر حیوانات وحشی شنا کنید. این استخر برای همه کسانی که طبیعت را دوست دارند مناسب است. همچنین، با این استخر، تجربه ای شبیه به استراحت گاه در طبیعت را خواهید داشت.

۷. هیلتون - اوکلند، نیوزلند

ترسناک ترین استخر بعدی جهان، استخر هیلتون در اوکلند است. این استخر ترسناک است زیرا دارای دیوارهای شیشه ای است و در وسط یک خیابان آویزان است. وقتی در حال شنا کردن هستید و از استخر لذت می برید، مردم می توانند شما را از پایین ببینند. بنابراین، ممکن است هنگام استفاده از این استخر، در مورد لباس پوشیدن خود محتاط باشید. اگر به حریم خصوصی خود علاقه دارید، استخر هیلتون گزینه خوبی نیست.

۶. استخرهای برج آسمان - پرو

طرح مفهومی استخر برج آسمان که برای یک مجتمع مسکونی در پرو برنامه ریزی شده است، بسیار عالی اما در عین حال وحشتناک است. آنها مانند خانه های پرند از برج بیرون زده اند. این استخرها روی یکدیگر همپوشانی دارند. بنابراین، تصور اینکه اگر یک استخر روی استخر دیگری بیفتد چه اتفاقی خواهد افتاد ترسناک است. همچنین این استخرها در ارتفاع بالایی قرار دارند. بنابراین، لذت بردن از شنا در این استخرها ترسناک است، مگر اینکه عمو واقعی به ارتفاع داشته باشید.

۵. استخرهای برج آلیا - پرو

اگرچه این استخر، یک استخر بی نهایت زیبایی شناسی استثنایی ارائه می دهد، اما شنا کردن در این استخر می تواند ترسناک باشد. به نظر می رسد این استخر با آب اطراف ادغام می شود. اگر در لبه بی نهایت استخر حرکت اشتباهی انجام دهید، ممکن است در نهایت به ساحل بیفتید. اما این تقریباً غیرممکن است، به خصوص اگر مراقب باشید.

۳. استخر خون کوه سامویی - تایلند

چه چیزی استخر سامویی را ترسناک می کند؟ رنگ قرمز ناشی شده روی استخر آن را کاملاً عجیب و غریب نشان می دهد. با این حال، نگران نباشید. کسی در استخر کشته نشده، همچنین رنگ قرمز نشان دهنده خطر نیست. این فقط یک رنگ مایل به قرمز است که برای تکمیل طراحی استخر استفاده می شود.

۲. خانه همرسکوپیوم در مادرید

استخر همرسکوپیوم در اسپانیا نیز یکی از ترسناک ترین استخرهای جهان است. استخر از یک طرف ساختمان به سمت دیگر ادامه دارد. از یک طرف گسترش می یابد تا تجربه شنا را هیجان انگیز تر کند. در اینجا می توانید با تماشای مناظر خیره کننده استخر شنا کنید. خوشبختانه در همین ساختمان یک استخر زیرزمینی وجود دارد. بنابراین، اگر از ارتفاع می ترسید، لازم نیست نگران باشید.

۱. استخر آسمان

هیچ استخری در دنیا نمی تواند بر استخر آسمان غلبه کند. ساکنان باغ های سفارت و مهمانان آنها می توانند به این استخر دسترسی انحصاری داشته باشند. آنها همچنین به بهترین فضاهای پشت بام لندن برای معاشرت، تفریح و استراحت دسترسی خواهند داشت. شما می توانید با مناظر بی پایان در هر جهت شنا کنید.

مریم اصلانی

روزنامه نگار

معماری از جمله هنرهای پرطرفداری است که در قالب سبک‌های مختلف، همواره نماینده‌های شایسته برای بیان خصوصیات و ویژگی‌های هر عصر و دوره‌ای بوده است. در این میان معماری دوران باستان، جایگاهی خاص دارد. زمانی که معماران با کمترین امکانات، زیباترین سازه‌ها را خلق کرده و شگفتی آفریدند. در گوشه و کنار جهان از این دست بناهای تاریخی و شکوهمند بسیار است. سازه‌هایی که همچون جواهراتی گران بها، نمایی خیره‌کننده و تماشایی داشته‌اند و توسط گردشگران، مورد توجه و اقبال فراوانی قرار گرفته‌اند. خوشبختانه اکثریت قریب به اتفاق این سازه‌ها، در میان چشم‌اندازی خیره‌کننده و زیبا ساخته شده‌اند. نمایی که بر زیبایی آن‌ها افزوده و هر یک را بیش از پیش به درخشش انداخته است. شاید باید بگوییم آن‌ها در حقیقت زیباروانی دلفریب از عصری فراموش شده هستند؛ دورانی که اکنون در میان غبار زمان رنگ باخته و کم کم از یادها محو شده است؛ اما این سالخورده‌گان مغرور، همچنان با تکیه به مجموعه‌ای از امتیازات خاص و منحصره‌فرد، دلپسند و جذاب باقی مانده و نگاه‌ها را به سوی خود می‌کشند.

۱. **قلعه جزیره تراکای (Trakai Castle) - لیتوانی**
قلعه جزیره تراکای توسط دوک‌های لیتوانی و در قرن چهاردهم احداث شده است. در حقیقت «Kestutis» دوک و قانون‌گذار لیتوانی در قرون‌وسطا دستور ساخت این بنا را صادر کرد. بعدها پسر او عملیات ساخت این بنا را ادامه داد و سرانجام نیز در همین قلعه، دار فانی را وداع گفت. در آن زمان این قلعه به‌عنوان اقامتگاه سلطنتی مورد استفاده بود. از سوی دیگر شهر تراکای نیز در آن برهه زمانی، به‌عنوان پایتخت کشور شناخته می‌شد و به همین دلیل این قلعه از اهمیت استراتژیکی بالایی برخوردار بود. این تنها قلعه موجود در اروپای شرقی است که در یک جزیره ساخته شده است. امروزه درهای این کاخ زیبا به روی عموم و گردشگران باز است. در عین حال در داخل قلعه موزه‌ای بر پا است که نمایشی قدرتمند و باشکوه از قرون وسطی را به بازدیدکنندگان نشان می‌دهد. در عین حال با برگزاری مراسم و رویدادهای مختلفی همچون اجرای کنسرت‌های موسیقی، این کاخ تماشایی نزد مردم اقبال بیشتری نیز یافته است. همچنین نبرد شوالیه‌ها از دیگر فعالیت‌هایی است که در این قلعه برگزار شده و هم از سوی مردم محلی و هم از طرف گردشگران و بازدیدکنندگان خارجی موردتوجه فراوانی قرار گرفته است.

۲. جرش (Jerash) - اردن

«جرش» که روزی پایتخت و یکی از بزرگ‌ترین شهرهای منطقه «محافظه جرش» (Jerash Governorate) در شمال کشور اردن بود، امروز در قالب خرابه‌هایی به حیات خود ادامه می‌دهد که از این شهر تاریخی و باشکوه برجای مانده‌اند. این شهر باستانی در شمار بهترین بازماندگانی است که به‌خوبی معماری اصیل و دیدنی متعلق به امپراتوری روم باستان را در این ناحیه نمایندگی می‌کنند. جرش که در میان گستره‌ای وسیع از زمین‌های حاصلخیز جان گرفت، در «عصر برنز» مسکونی بوده است. معابد، برج و بارو، میدان‌های اسپدونای، ساختمان‌های تئاتر و دیگر بناهای تاریخی آن دوره، هنوز نیز این گوشه و آن گوشه شهر سر پا ایستاده‌اند. اگرچه این بناها مدت‌ها است که دیگر آن زیبایی خیره‌کننده و قدیمی خود را از دست داده‌اند، هنوز هم به‌خوبی قادرند بازدیدکنندگان را به سفری در زمان برده و آن‌ها را به دوران گذشته بازگردانند.

این بنا بعد از جواهر بی‌بدیل صحرا یعنی شهر تاریخی و معروف پترا، دومین بنای معروف و پربازدید کشور اردن بوده و گفته می‌شود که به دستور اسکندر کبیر ساخته شده است.

۳. تیکسی گامپا (Thiksey Gompa) - لداک

(Ladach)، هند

۱۰ بنای زیبا و تاریخی جهان آشنا شوید

سازه‌های دوران باستان

«تیکسی گامپا» عمارتی زیبا و خیره‌کننده است که در اصل دیر و عبادتگاهی متعلق به بوداییان تبت محسوب می‌شود، در میان زیبایی بکر و تماشایی سرزمین هند، جذابیتی دو چندان یافته است. منظره‌ای باشکوه که با جلال و زیبایی معماری سنتی و مرسوم بوداییان، جلوه‌ای پرتلاو یافته و به مراتب چشمگیرتر شده است. کل این مجموعه ۱۲ طبقه دارد که بر فراز تپه‌ای در ارتفاع ۳۶۰۰ متری و مشرف به دهکده «تیکسی» ساخته شده است. این مجموعه که در قرن پانزدهم تأسیس شده، دارای یک صومعه مخصوص راهبه‌ها نیز است. در تزئین این بنا از تمامی المان‌ها و عناصر مرسوم در معماری بودایی همچون استوپا (Stupas)، نقاشی‌های دیواری، مجسمه، «Thangka» (نقاشی‌های بودایی که روی پارچه‌های پشمی یا ابریشمی کشیده شده‌اند) و شمشیر استفاده شده است. این عمارت همچنین به‌دلیل شباهتی که به کوه آراتا و درست در نزدیکی مرز این کشور با ترکیه واقع شده است. ارمنستان نخستین کشوری است که در سال ۳۰۱ پس از میلاد، مسیحیت را به‌عنوان دین رسمی خود اعلام کرد. این در حالی است که اولین صومعه مسیحیان این کشور در قرن هفتم ساخته شده است. این صومعه و عبادتگاه کوچک بعدها گسترده‌تر شده و به‌صورت یک مجموعه درآمد. نام این صومعه در زبان ارمنی به معنی «چاه یا گودال عمیق» است. این صومعه زمانی به‌عنوان مدرسه علوم دینی و الهی، پذیرای کاتولیک‌های ارمنی بوده است. در کنار کوه آراتا، این عمارت کوچک نیز به‌عنوان سمبل و نماد این ناحیه شناخته می‌شود. این صومعه همچنین برای قرن‌ها به‌عنوان زیارتگاه شناخته شده و هر ساله میزبان زائران فراوانی بوده است. این صومعه در شمار معروف‌ترین و پربازدیدترین مقاصد گردشگری کشور ارمنستان جایگاهی خاص دارد. کلیسای «استوات‌سانسون» (Astvatatsin)، موردعلاقه زوج‌های جوانی است که اغلب آخر هفته مراسم عقد و ازدواج خود را در آن برگزار می‌کنند. این منطقه همچنین به‌دلیل طبیعت زیبا و چشم‌اندازهای تماشایی خود، مکانی ایده‌آل و رؤیایی برای عکاسانی است که مایل هستند مناظری بدیع و چشم‌نواز را ثبت و ضبط کنند. مناظری که اغلب شبیه کارت‌پستال‌های خوش‌رنگ‌و‌لعباب به نظر می‌رسند.

۶. **کر ویرپ (the Khor Virap)، ارمنستان**
عبادتگاه تاریخی «کر ویرپ» در میان منظره‌ای شگفت‌انگیز و رؤیایی در منطقه کوه آراتا و درست در نزدیکی مرز این کشور با ترکیه واقع شده است. ارمنستان نخستین کشوری است که در سال ۳۰۱ پس از میلاد، مسیحیت را به‌عنوان دین رسمی خود اعلام کرد. این در حالی است که اولین صومعه مسیحیان این کشور در قرن هفتم ساخته شده است. این صومعه و عبادتگاه کوچک بعدها گسترده‌تر شده و به‌صورت یک مجموعه درآمد. نام این صومعه در زبان ارمنی به معنی «چاه یا گودال عمیق» است. این صومعه زمانی به‌عنوان مدرسه علوم دینی و الهی، پذیرای کاتولیک‌های ارمنی بوده است. در کنار کوه آراتا، این عمارت کوچک نیز به‌عنوان سمبل و نماد این ناحیه شناخته می‌شود. این صومعه همچنین برای قرن‌ها به‌عنوان زیارتگاه شناخته شده و هر ساله میزبان زائران فراوانی بوده است. این صومعه در شمار معروف‌ترین و پربازدیدترین مقاصد گردشگری کشور ارمنستان جایگاهی خاص دارد. کلیسای «استوات‌سانسون» (Astvatatsin)، موردعلاقه زوج‌های جوانی است که اغلب آخر هفته مراسم عقد و ازدواج خود را در آن برگزار می‌کنند. این منطقه همچنین به‌دلیل طبیعت زیبا و چشم‌اندازهای تماشایی خود، مکانی ایده‌آل و رؤیایی برای عکاسانی است که مایل هستند مناظری بدیع و چشم‌نواز را ثبت و ضبط کنند. مناظری که اغلب شبیه کارت‌پستال‌های خوش‌رنگ‌و‌لعباب به نظر می‌رسند.

۷. **آلن دونن (Elean Donan) جزیره لاک دوپچ (Loch Duich) اسکاتلند**
معنای اسم قلعه «آلن دونن» در زبان اسکاتلندی، جزیره تاریک است. این قلعه در قرن سیزدهم در جزیره‌ای کوچک و جزر و مدی ساخته شده و به‌عنوان استحکامات دفاعی توسط قبیله مکنزی اسکاتلندی، می‌نامند. در سال ۲۰۰۷ و در جریان یک رأی‌گیری، این شهر به‌عنوان یکی از عجایب هفت‌گانه جدید شناخته شد. این شهر هنوز نیز به‌رغم گذر قرن‌ها، میزبان بازدیدکنندگانی از چهار گوشه جهان است که زبان به تحسین این رز خوش‌رنگ و لعاب گشوده و تزیینات، معماری و فضای داخلی وسیع آن را مورد ستایش قرار می‌دهند. بناهایی که این روزها در فهرست آثار معروف و شناخته شده این کشور جای دارد. شاید بتوان قلعه آلن دونن را یکی از زیباترین استحکامات دفاعی و تاریخی کشور اسکاتلند نامید که اگرچه بارها زخم‌خورده و صحنه درگیری‌هایی خون‌بار بوده، سرفراز

از این مخاطرات عبور کرده و از خلال هزاران سال آشوب و جنگ، همچنان پا برجا ایستاده است.

۸. **قلعه اوزاکا (Osaka)؛ اوزاکا ژاپن**
قلعه «اوزاکا» توسط یکی از قدرتمندترین اربابان فئودال ژاپنی «تویوتومی هیدنوشی» (Toyotomi Hideyoshi) در قرن شانزدهم ساخته شد. تویوتومی همچنین به‌عنوان جنگجو، سامورایی و سیاستمداری قابل در عصر «سنگوکو» (Sengoku) شناخته می‌شود. این قلعه به‌عنوان بنای معروف و سمبل شهر اوزاکای ژاپن، نمایی از شکوه و قدرت اربابان آن دوره بوده و این جلال و جبروت را به زیبایی هرچه تمام به تصویر کشیده است. از جمله نشانه‌های این شکوه و تجملات را می‌توان در تزیینات و دکوراسیون ساخته‌شده از طلائی مشاهده کرد که هم بخش بیرونی و هم درونی این قلعه را آراسته‌اند. نشانه‌هایی که در عین حال شاهدهی بر وسواس تویوتومی برای نمایش فلزات گران‌بها بوده است و از این مسئله پرده برمی‌دارند. به‌علاوه، این قلعه نقشی مهم و حیاتی در یک‌پارچه سازی و وحدت ژاپن در قرن شانزدهم و در دوره «آزوچی مومویاما» (Auchi-Momoyama) ایفا کرده است.

۹. **پانتئون (Pantheon)؛ رم، ایتالیا**
«پانتئون» در فاصله سال‌های ۲۷ قبل از میلاد مسیح تا ۱۴ پس از میلاد ساخته شده است. سازهای تحسین برانگیز که با تکیه بر معماری باشکوه عصر باستان جان گرفته و باید آن را جواهری باشکوه در میان گنجینه ارزشمند شهر تاریخی روم به حساب آورد. معنای نام آن «همه خدایان» است، نامی که علت وجودی این بنا بوده است و به‌خوبی کاربرد آن را در آن عصر و زمانه نشان می‌دهد. در کنار ارزش تاریخی پانتئون، این سازه به‌دلیل معماری ارزشمند خود نیز بسیار مورد توجه قرار گرفته است. معماری که نشانه‌های فراوانی از عصر طلایی و باشکوه معماری روم باستان و تکنیک‌های معماران آن دوره را به نمایش می‌گذارد. این روزها این بنا در شمار پربازدیدترین مکان‌های تاریخی شهر رم قرار داشته و مورد توجه بازدیدکنندگان از گوشه و کنار جهان قرار دارد. این روزها با قدم زدن زیر گنبد فراخ این معبد رومی، هنوز هم می‌توان عطر روزهای قدیمی و از یاد رفته را استشمام کرد. می‌توان خاطرات آن شکوه از دست‌رفته را مرور کرد و کمی بیشتر با ویژگی‌های آن دوران فراموش شده آشنا شد.

۱۰. **پترا (Petra)؛ اردن**
شهری را نمایی گنج‌کننده و تحسین‌برانگیز که در میان صخره‌های صخره‌ای این شهر که در فهرست میراث جهانی یونسکو قرار دارد، صدای شکوه معماری دوران قدیم است. شکوهی که از درخشش خالص و تکرار نشدنی برخوردار بوده و حتی با گذشت قرن‌ها نیز چیزی از زیبایی و شگفتی آن کم نشده است. این شهر در شکل و شمایل امروزی خود، در حدود ۲۰۰ سال قبل از میلاد مسیح و توسط «حاکمان نبطی» (Nabateans) ساخته شده است. ۵۰ سال زمان صرف حجاری و کندن این شهر در میان این صخره‌های سرخ و مرتفع شد. این شهر همچنین به‌دلیل سیستم لوله‌کشی آب خود نیز معروف است. مردم محلی این سازه زیبا را به‌دلیل رنگ سرخ صخره‌هایی که بن مایه اصلی وجود آن هستند، «رز صحرایی» می‌نامند. در سال ۲۰۰۷ و در جریان یک رأی‌گیری، این شهر به‌عنوان یکی از عجایب هفت‌گانه جدید شناخته شد. این شهر هنوز نیز به‌رغم گذر قرن‌ها، میزبان بازدیدکنندگانی از چهار گوشه جهان است که زبان به تحسین این رز خوش‌رنگ و لعاب گشوده و تزیینات، معماری و فضای داخلی وسیع آن را مورد ستایش قرار می‌دهند. بناهایی که این روزها در فهرست آثار معروف و شناخته شده این کشور جای دارد. شاید بتوان قلعه آلن دونن را یکی از زیباترین استحکامات دفاعی و تاریخی کشور اسکاتلند نامید که اگرچه بارها زخم‌خورده و صحنه درگیری‌هایی خون‌بار بوده، سرفراز

گردشگری

هفته نامه بررسی اقتصادی - اجتماعی

تدبیر

www.tadbiretazenews.ir
چهارشنبه ۲۴ آذرماه ۱۴۰۰، سال هفتم، شماره ۲۴۴

گزارش

جندی شاپور؛

بزرگ ترین مرکز علمی و پزشکی جهان در دوران باستان

بزرگ ترین مرکز علمی و پزشکی جهان در دوران باستان، شهر جندی شاپور بود که امروزه به یکی از جاهای دیدنی استان خوزستان تبدیل شده است. در ادامه سعی داریم تا به معرفی جندی شاپور که از بقایای حکومت ساسانی می باشد بپردازیم.

یکی از مکان های دیدنی شهر دزفول، جندی شاپور می باشد که در استان خوزستان، در نزدیکی رود کارون و در محل روستای شاه آباد، واقع شده است. در زمان صفویان و به دستور فتحعلی خان که در آن زمان حاکم خوزستان بود روستایی به نام شاه آباد بر ویرانه های جندی شاپور بنا شد.

همچنین شهر های امروزی مانند شوش، قسمت شرقی آن، دزفول، قسمت جنوب شرقی و شوشتر، قسمت شمال غربی، در آن زمان منطقه مسکونی به نام نیلاب یا براساس زبان خوزی، نیلاط بود.

یکی از مهم ترین شهرهای دوره ی ساسانی، جندی شاپور بود که به دستور شاپور یکم پادشاه حکومت ساسانی، در قرن سوم میلادی احداث شد شهر جندی‌شاپور که با نام گندی شاپور نیز شناخته می‌شود، با دیوارهای محکم حفاظتی در اطراف و نزدیکی به کشورهای مهم آن زمان، از حیث جغرافیایی یکی از مهم‌ترین شهرهای دوره‌ی ساسانی بود.

این شهر به دستور شاپور یکم، پادشاه قدرتمند ساسانی در قرن سوم میلادی بنا شد. در اواخر سال ۲۵۹ میلادی، شاپور یکم، در نبردی به نام ادسا (در ناحیه‌ای در جنوب ترکیه فعلی)، موفق شد بر لشکر رومیان به فرماندهی والریانوس، امپراتور روم، غلبه کند. در این نبرد به شهر انطاکیه، یکی از شهرهای مهم امپراتوری روم در آن زمان، خسارات فراوانی وارد شد و والریانوس به همراه سربازان بسیاری به اسارت ایرانیان درآمدند.

پس از موفقیت در این نبرد، شاپور یکم که زیبایی‌های شهر انطاکیه مورد توجه‌اش قرار گرفته بود، تصمیم به ساخت شهری همانند آن در ایران گرفت. وی در این راه از اسرای رومی بهره جست که بر معماری رومی تسلط داشتند. برای احداث شهر، منطقه‌ای را انتخاب کرد که محل جمع‌آوری لشکریان شاپور (نیلاط) بود. سپس شهری بر اساس سبک معماری هیپوداموس (دانشمند یونانی قرن ۵ قبل از میلاد) را در آن محل ساخت.

احداث دانشگاه جندی شاپور هم زمان با احداث شهر، یکی از ویژگی های منحصر به فرد جندی شاپور بود. این دانشگاه که توسط شاپور یکم احداث شد، یکی از باستانی ترین دانشگاه خاورمیانه به شمار می آید که قدمت آن به بش از ۱۷ سده باز می گردد.

به دستور پادشاه، عالمان رشته های گوناگون، بخصوص طبیبان را به این شهر آوردند و همچنین تعداد زیادی از کتاب های یونانی را به زبان پهلوی ترجمه کردند. اقداماتی که پادشاه برای توسعه این دانشگاه انجام داد، باعث شد تا کتابخانه این دانشگاه، بهترین مرکز تحقیقاتی در زمان خود به شمار برود.

گزارش

ترکیه؛ کدخدگری با دست خالی

حمید حاجی زاده

روزنامه نگار

پس از انتخاب رجب طیب اردوغان به عنوان رئیس جمهور ترکیه، این کشور سیاست راهبردی جدیدی را در سطح منطقه و جهان در پیش گرفته است. داود اوغلو بنیانگذار حزب عدالت و توسعه ترکیه که از اردوغان در انتخابات حمایت کرده بود، اسم این استراتژی را "دکترین عمق استراتژیک" گذاشته بود. وضعیت کنونی اقتصاد ترکیه، که یکی از موفق ترین اقتصادهای منطقه برای سالیان متداری بوده است، به آنها اجازه نمی دهد تا آرزوهای دیرینه خود را در کشورهای دیگر (از اوکراین، قفقاز، افغانستان، سوریه و عراق تا بیابان های لیبی و سومالی) برآورده کنند. اصلاحات اقتصادی موفق در اوایل قرن بیست و یکم ترکیه را به یک الگوی موفق توسعه تبدیل کرده بود، اما در پنج یا شش سال اخیر از مسیر توسعه پایدار منحرف شده است. اقتصاد ترکیه از آغاز قرن بیست و یکم دو دوره متفاوت داشته است. در ۱۵ سال اول، اقتصاد کشور در مسیری با ثبات حرکت کرده است. در این دوره، سیاست های دستوری نیز به حداقل رسیده بود. اما در ۵ سال اخیر این روند تغییر کرده و با افزایش مداخلات دولت در اقتصاد، مسیر اقتصاد از ریل خارج شده و به پرتگاهی ترسناک نزدیک شده است. رشد وضعیت متغیرهای «تورم»، «رشد و حجم اقتصادی»، «تراز ارزی و تجاری»، «بدهی دولت»، «سرمایه گذاری خارجی» و «کسری بودجه» نشان دهنده بحرانی است که در کمین اقتصاد کشور بود. بحرانی که اکنون به جیب پول مردم رسیده است. دولت ترکیه برای ادامه دکترین عمق استراتژیک خود باید تورم شدیداً افسارگسیخته را سازماندهی مجدد کند، در غیر این صورت با مشکلات داخلی مواجه خواهد شد. کاهش ارزش لیر در برابر دلار در روزهای اخیر که طی هفت ماه گذشته ۵۰ درصد کاهش یافته است زنگ خطر را برای دولت ترکیه به صدا درآورده است. ادامه این روند می تواند منجر به سقوط اقتصادی، اعتراضات گسترده و بحران های اجتماعی شود. اگرچه رسانه های مرتبط با دولت همچنان در تلاش برای اثبات عادی بودن وضعیت بودند، اما واقعیت های اقتصاد ترکیه متفاوت است. آن ها قبلاً نیز این کار را انجام داده بودند، برای مثال، تلویزیون دولتی ترکیه مشاقتانه ادعا کرده بود که مؤسسه اعتباری موذین پیش بینی های خود را برای رشد اقتصاد ترکیه از ۶ درصد به ۹ درصد در سال جاری در اوایل سال ۲۰۲۱ انجام داده است. رئیس جمهور اردوغان به جای توجه به توصیه های اقتصاددانان ترکیه و برخلاف آموزه های علم اقتصاد، بارها مدعی شده است که نرخ سود بانکی بالا منجر به افزایش تورم می شود و کاهش آن راهی برای جلوگیری از افزایش قیمت ها است. رئیس جمهور ترکیه در سخنرانی دو هفته قبل خود بار دیگر از کاهش شدید نرخ بهره دفاع کرد و روز بعد ارزش لیر در روز بعد آن دوباره نزدیک به ۹ درصد کاهش یافت. این در حالی است که کاهش ارزش پول ملی در ۲۰ روز گذشته بدترین روند این ارز از آذر ماه سال ۹۹ تاکنون ثبت شد. اردوغان با هدف بهبود اوضاع با صدور حکمی پنجشنبه گذشته نوالدین ناتی را به عنوان جایگزین لطفی الوان به سمت وزارت خزانه داری و دارایی منصوب کرد. الوان در شرایطی استعفا داد که نرخ برابری هر یورو در مقابل لیر ترکیه در پایان معاملات روز سه شنبه قبل به ۱۵.۲ رسیده و پایین ترین ارزش تاریخی لیر رقم خورده بود. این نرخ با آغاز مبادلات صبح چهارشنبه تا ثبت رکورد تازه ۱۵.۵۸ نیز پیش رفت. اگر چه ابتدا بازار در تأثیر این تغییر رو به امیدواری رفت اما افت ارزش لیر در روزهای بعد و بخصوص امروز نشان داد خانه از پای بست مشکل دارد و با تغییر نقش ایوان تغییری نخواهد کرد. البته نمی توان به تنهایی دولت را در ایجاد این وضعیت مقصر دانست. بحران اقتصادی جهانی از یک سو و تأثیرات انتشار کووید ۱۹ بر اقتصاد ترکیه که به شدت متکی به بخش گردشگری است از سوی دیگر نیز به این وضعیت دامن زده است. حتی این احتمال نیز وجود دارد که دولت تصمیمات جدیدی را برای مدیریت دارایی های خود در عرضه ارز اجرایی کرده باشد. دلیل این وضعیت هر چه باشد بهانه های به دست مخالفان دولت اردوغان داده و دولت را در گوشه آشوب افکار عمومی قرار داده است. شرایطی که ممکن است به تغییرات سیاسی در ترکیه منجر شود. مسلماً زندانی کردن منتقدان و مرتبط دانستن مخالفان یا دشمنان خارجی راه حل اساسی این مشکل نخواهد بود. شاید وقت آن رسیده است که نظام فعلی ترکیه بپذیرد اگر می خواهد تا زمان انتخابات ریاست جمهوری در سال ۲۰۲۳ دوام داشته باشد باید دست از کدخدگری در دنیا و حتی منطقه بردارد و فکری به حال مشکلات فراینده مردم خود کند.

● صاحب امتیاز، مدیر مسئول: امیر دبیانی

● رئیس شورای سیاستگذاری: سید ابوالفضل بهره دار

● قائم مقام مدیر مسئول و سردبیر: محیا سادات بهره دار

● مشاور رسانه ای: مجید بهره مند

● دبیر گروه سیاسی:

زهره دبیانی

● دبیر گروه اقتصادی:

سیده سعید آریادوست

● دبیر گروه جامعه و شهری:

سید محسن بهره دار

● دبیر گروه حمل و نقل:

پژمان صالحی

● مترجم:

فاطمه دبیانی

● پشتیبانی سایت:

امید فرمانی

● ناظر چاپ:

وحید قهرمانی

● عکس:

حامد ریحانی

● وحید ریحانی (آلبه برنز)

آدرس: تهران - میدان هفت تیر - ابتدای خیابان کریمخان زند روبروی داروخانه ۱۳ آبان

مجتمع اداری کریمخان زند - برج A - طبقه پنجم - واحد ۸۵۱

تلفن تحریریه: ۸۸۸۱۷۵۲۴ - تلفن بازرگانی: ۸۸۸۱۷۵۱۹ - فکس: ۸۸۳۴۱۳۷۷

سامانه پیامکی: ۰۲۱۸۱۶۰۲۲۷۷۸

آیین نامه اخلاق حرفه ای «تدبیر تازه» در سایت این هفته نامه به آدرس ذیل قابل رویت است

www.tadbiretazenews.com / tadbiretaze@gmail.com

instagram:@tadbiretaze

کشف بزرگترین آتش فشان جهان در زیر اقیانوس

آتشفشان پوهائونو که به سختی در بالای آب قابل مشاهده است لقب بزرگترین را به خود اختصاص داد. نقشه برداری های اخیر از بستر دریا نشان داده که این کوه زیر آب، در واقع بزرگترین آتشفشان کره زمین است. این صخره های نوک تیز که به قله های گاردنر نیز معروف هستند، همان چیزهایی هستند که بسیاری از کارشناسان اکنون آن را بزرگترین آتشفشان جهان می دانند. در حدود ۹۶۵ کیلومتری شمال غربی هونولولو، در وسط اقیانوس آرام، دو قله کوچک از دریا بیرون می آیند. برای یک ناظر، صخره معروف به پوهائونو (Pūhāhāhā) ممکن است ناچیز به نظر برسد و شاید فقط برای پرندگان دریایی خسته به عنوان یک سکوی فرود مناسب باشد. اما حضور این صخره حاکی از وجود چیزی بسیار بزرگتر در زیر سطح دریا است، چیزی که بسیاری از کارشناسان اکنون آن را بزرگترین آتشفشان روی زمین می نامند.

ساخت واکنس کرونا به کمک حشرات!

تیمی از پژوهشگران در کشور روسیه در تلاش هستند تا نوع جدیدی از واکنس کرونا را بر اساس ذرات موجود در سلول های حشرات ایجاد کنند. پیش بینی می شود این واکنس در برابر سوبه های جدید کرونا موثر باشند. آیدار ایشموخاتوف مدیر مرکز مطالعات زیستی و واکنس سازی چوماکوف اعلام کرد که محققان این مرکز در حال تلاش برای ساخت نوعی واکنس کرونا به کمک سلول های حشرات بوده و به کمک این روش می توان بر اساس سوبه های جدید، پلت فرم واکنس های غیرفعال موثری ایجاد کرد. گفتنی است در حال حاضر محققان این مرکز مطالعاتی در حال کار با هدف توسعه واکنس برای محافظت در برابر عفونت کرونا ویروس بر اساس ذرات ویروس مانند موجود در سلول های حشرات هستند. آیدار ایشموخاتوف در نشست عمومی آکادمی علوم روسیه (RAS) ضمن اعلام مطلب فوق، گفت: ما چند سال پیش در آفریقای جنوبی کار برای ساخت واکنس هایی بر اساس ذرات ویروس مانند، یعنی ذرات ویروس بدون ماده ژنتیکی را آغاز کردیم.

رکورد ساخت کوچکترین دوربین جهان شکسته شد

علم انسان به جایی رسیده است که دوربین های تصویربرداری روز به روز کوچک و کوچکتر می شوند. اکنون دانشمندان دوربینی ساخته اند که به اندازه ی یک دانه ی نمک است، ولی تصاویر بسیار زیبایی شکار می کند. این دوربین با استفاده از تکنولوژی «متاسرفیس» ساخته شده است و می تواند تصاویر کاملاً رنگی تهیه کند که کیفیت آن مشابه تصاویر دوربین هایی است که ۵۰۰ هزار بار بزرگتر از آن هستند. این دوربین جدید می تواند کاربردهای متعددی داشته باشد. استفاده در ربات های انسان نما و کشف اتفاقات ریز رخ داده در بدن انسان دو مورد از کاربردهای مهم این دوربین جدید هستند. دوربین ساخته شده در واقع ۱۶ میلیون نانوساختار بر روی یک سطح کوچک را شامل می شود. تا کنون قرار دادن میلیون ها نانوساختار در کنار یکدیگر و الگوریتم پردازش کننده ی داده های آن ها چالش اصلی این تکنولوژی بوده است.

مدارگرد «آگزومارس» در مریخ آب پیدا کرد

مدارگرد «آگزومارس» در بررسی جدید خود توانست مقادیر قابل توجهی از آب را در مریخ کشف کند. به نقل از دیلی میل، «آژانس فضایی اروپا» (ESA) اعلام کرده است که موفق شده میزان قابل توجهی آب پیدا کند که در دره «گرند کنیون» (Grand Canyon) مریخ مخفی شده است. این کشف توسط «مدارگرد ردیاب گاز آگزومارس» (TGO) صورت گرفته که توانسته است آب را زیر سطح «دره مارینر» (Valles Marineris) مریخ پیدا کند. «الکسی مالاخوف» (Alexey Malakhov)، پژوهشگر موسسه تحقیقات فضایی «آکادمی علوم روسیه» (Russian Academy of Sciences) گفت: ما متوجه شدیم که بخش مرکزی دره مارینر، مملو از آب است. این بسیار بیشتر از مقداری است که انتظار داشتیم. این منطقه بسیار شبیه به مناطق منجمد زمین است که در آن، که بر یخ همیشه زیر خاک خشک به دلیل دمای پایین آن ثابت باقی می ماند.

نگاه روز

چشم انداز اقتصاد ایران

جواد هاشمی

روزنامه نگار

اتفاق بازرگانی ایران در جدیدترین گزارش خود به بررسی چند سناریو اقتصادی پیش روی ایران در صورت اجرا یا عدم اجرای مجدد برجام پرداخته است. از بهار سال ۱۳۹۷ و همزمان با خروج ترامپ از برجام، آمریکا تحریم های اقتصادی یک جانبه ای را علیه ایران وضع کرده که از زمان روی کار آمدن دولت جدید این کشور، بار دیگر مذاکره برای کنار زدن آنها آغاز شده است. نمایندگان دولت ایران در هفته های گذشته با حضور در وین، مذاکرات خود را برای از سرگیری اجرای برجام آغاز کرده و تأکید کرده اند که در صورتی که طرف مقابل آماده عمل به تعهداتش باشد، ایران مذاکرات را تا پایان ادامه خواهد داد. مرکز پژوهش های اتاق بازرگانی ایران با استفاده از برخی تحلیل های بین المللی بررسی کرده که سرنوشت چند شاخص کلان اقتصادی در صورت اجرا یا عدم اجرای برجام در ایران چه خواهد شد. پیش بینی مرکز پژوهش های اتاق ایران از وضعیت اقتصاد کشور، با توجه به نامعلوم بودن چشم انداز رفع تحریم های اقتصادی، بسته به دو فرض ۱- تداوم وضعیت موجود و ۲- اعمال برخی اصلاحات ساختاری و نهادی، ارائه شده است. تداوم وضع موجود، موجبات رشد اقتصادی در حدود ۹.۲ درصد برای سال آینده و سپس کاهش رشد و رسیدن به محدوده ۲.۵ درصدی از سال ۱۴۰۲ را فراهم کرده و تورمی در محدوده ۶۴ تا ۷۰ درصد را نتیجه خواهد داد. در صورت اعمال اصلاحات نیز، رشد اقتصادی برای سال آتی حدود ۸ درصد و پس از آن در محدوده ۲ درصد و تورم نیز بسته به شدت اصلاحات در بازه ۱۵ تا ۳۳ درصد پیش بینی شده است. پیش بینی های بانک جهانی و صندوق بین المللی پول از رشد اقتصادی و تورم کشور در سال های آینده به پیش بینی های اتاق ایران نزدیک است. طبق آخرین گزارش بانک جهانی، نرخ رشد اقتصادی در سال ۲۰۲۱ معادل ۱.۵ و در سال ۲۰۲۲ معادل ۱.۷ درصد خواهد بود. همچنین بر اساس آخرین پیش بینی های انجام شده توسط صندوق بین المللی پول، رشد اقتصادی در سال ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ به ترتیب معادل ۲.۵ و ۲.۷ درصد و نرخ تورم نیز برای دو سال مذکور به ترتیب ۳۹.۳ و ۲۷.۵ خواهد بود. اگرچه اعطای وام به بخش های مختلف اقتصادی در نظام بانکی در سه ماه اول سال مالی جاری در مقایسه با دوره مشابه سال مالی گذشته، ۷۱ درصد افزایش داشته اما تداوم مشکلات ساختاری ذاتی در بخش مالی ایران باعث می شود بانک ها تمایلی به افزایش منابع مالی نداشته باشند که این مسئله رشد اعتبارات و در نهایت رشد اقتصادی را متأثر می کند. چشم انداز رقابت در بخش بانکی ایران به واسطه دولتی بودن بخش عمده دارایی های اصلی بانکی ایران، فعالیت بسیار اندک مؤسسات خارجی در ایران و تعلیق دسترسی برخی از بانک های ایرانی به سوئیفت و اقدامات کارگزار ویژه اقدام مالی، ضعیف است. همچنین نظارت قانونی ضعیف، دخالت شدید دولت، گسترش مؤسسات اعتباری بدون مجوز و ابهام در خصوص قابل اعتماد بودن گزارش های مالی، از چالش های اساسی پیش روی بانک مرکزی به عنوان متولی این بخش است. در بخش بیمه، توسعه به دلیل نوسانات ارز و تورم و سایر مشکلات بانکی و اقتصادی با سرعتی بسیار کند اتفاق خواهد افتاد. اندازه کوچک این بازار در ایران و عدم حضور شرکت های بین المللی نیز سبب ایجاد یک چشم انداز رقابتی ضعیف برای این صنعت شده است. بیمه وسایل نقلیه، با فاصله و پس از آن، بیمه سلامت، بزرگترین زیربخش های بیمه غیر عمر بوده و بخش بیمه عمر نیز به واسطه تقاضای اندک، ضعیف است.

کاریکاتور: یک بام و دو هوای قیمت پراید و تورم

گزارش

۴+۱ مدعی شد ایران در مذاکرات برجام جدی نیست آسمان «وین» از ابری تا نیمه ابری!

بهترین گزینه های موجود است. «آنتونی بلینکن» البته با تکرار ادعاها درباره گزینه های جایگزین در صورت شکست مذاکرات وین، تأکید کرد: «ایالات متحده به دنبال کردن دیپلماسی با ایران در مورد بازگشت به مذاکرات هسته ای ادامه می دهد، زیرا این یکی از بهترین گزینه های موجود است». وی که در یک کنفرانس خبری در انونوزی سخن می گفت، سپس اظهار داشت: آمریکا در حال آماده سازی گزینه های جایگزین در صورت شکست «مذاکرات هسته ای» با ایران است. به گزارش رویترز، بلینکن افزود و آشنگتن به طور فعال با متحدان و شرکای خود در مورد گزینه های جایگزین تعامل دارد. پیش تر، «جالتیا پورتز» معاون سخنگوی وزارت خارجه آمریکا در کنفرانس خبری در جمع خبرنگاران اعلام کرد، برای قضاوت درباره اینکه رویکرد ایران «سازنده تر» شده یا نه هنوز خیلی زود است. این مقام ارشد وزارت خارجه آمریکا همچنین مدعی شد: اما من این را خواهم گفت که اولویت ما احیای سازنده این مذاکرات با همه طرفه های است که به دنبال دستیابی و اجرای بازگشت سریع و متقابل به پایبندی به برجام هستند. «علی باقری» مذاکره کننده ارشد جمهوری اسلامی ایران هم دیروز درباره مذاکرات جاری در وین بین ایران و گروه ۴+۱ (آلمان، فرانسه، انگلیس، چین و روسیه) توضیحاتی ارائه داد. باقری در تویییت نوشت: «بعضی بازیگران به جای دیپلماسی واقعی به عادت مقصرنمایی خود پافشاری می کنند. ما سریعاً پیشنهادهای مان را ارائه کردیم و به نحوی سازنده و منعطف تلاش کردیم تا اختلافات کم شود.

وی افزود: دیپلماسی، خیابانی دو طرفه است. اگر اراده ای برای جبران خطای مقصر باشد، راه برای توافق خوب سریع هموار می شود. مذاکره کننده ارشد جمهوری اسلامی ایران پیش از این نیز در اظهاراتی با بیان اینکه «درباره موارد اختلافی تاکنون هیچ پیشنهاد و ابتکاری از طرف مقابل دریافت نکرده ایم»، گفت وگوهای جاری در وین را مثبت و رو به جلو خوانده بود. «حسین امیرعبداللهیان» وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران هم در گفت وگویی تلفنی دیشب خود با سرگئی لاووف وزیر امور خارجه فدراسیون روسیه خواستار جدیت هر چه بیشتر طرف غربی و ابتکار عمل طرف ها در این مذاکرات شد. اولیانوف: مذاکرات در وین کند اما همراه با پیشرفت است اما نماینده روسیه در سازمان های بین المللی در وین دیروز در گفت وگویی تأکید کرد که گرچه مذاکرات وین به کندی پیش می رود اما روند آن در کل با پیشرفت همراه است. میخائیل اولیانوف در گفت وگویی با شبکه روسیه ۲۴ درباره اظهارات وزرای امور خارجه کشورهای عضو گروه G7 از ایران مبنی بر این که «مذاکرات را جدی بگیرد»، گفت: من هیچ دلیلی نمی بینم فکر کنم هر یک از طرفین مذاکرات از جمله آمریکایی ها و ایرانی ها بازی در می آورند. در واقع، اراده سیاسی برای رسیدن به نتیجه ای ملموس وجود دارد. طبق گفته این دیپلمات روس، برای آمریکایی ها مهم است اطمینان بیابند برنامه هسته ای ایران به خوبی تحت کنترل است که البته [این کنترل] تا حد زیادی به خاطر سیاست «فشار حداکثری» واشنگتن و اقداماتی که ایران در واکنش به آن انجام داده، از بین رفته است. او همچنین گفت، یکی از موضوعاتی که در وین مورد بحث است، موضوع ساترفیوهای ایران است.

«ایران مانع پیشرفت در مذاکرات احیای مفاد توافق است» این آخرین ادعای دیپلمات های سه کشور اروپایی است که روز گذشته درخصوص وضعیت مذاکرات هسته ای در وین مطرح کرده اند. دیپلمات های ارشد انگلیس، فرانسه و آلمان با صدور بیانیه ای اعلام کردند که پس از آغاز دور جدید مذاکرات، «ما ساعت ها تعامل داشته ایم و همه هیئت ها به ایران فشار آورده اند که منطقی باشد. اما تاکنون هنوز نتوانسته ایم وارد مذاکرات واقعی شویم. ما در برخورد با مواضع جدید ایران که فراتر از برجام یا مغایر با آن است، زمان گران بهایی را از دست می دهیم». ایرنا نوشت: سه کشور اروپایی گفتند که «طرح کلی یک توافق جامع و منصفانه که تمام تحریم های مرتبط با برجام را حذف می کند، در حالی که به نگرانی های ما درباره عدم اشاعه می پردازد، از تابستان گذشته به وضوح مشخص شده است.» آن ها بر همین اساس رفتار ایران را «ناامید کننده» خوانده افزودند: «بدون پیشرفت سریع و با توجه به پیشرفت سریع برنامه هسته ای ایران، برجام خیلی زود به پوسته ای خالی تبدیل خواهد شد.» این در حالی است که حسین امیرعبداللهیان وزیر امور خارجه در تماس تلفنی با «بدر بن حمد بوسعیدی» وزیر امور خارجه سلطنت عمان اظهار کرد: ایران آماده نیل به یک توافق خوب برای بهره مندی کامل از مزایای اقتصادی توافق سال ۲۰۱۵ و رفع نگرانی احتمالی طرف مقابل است. وزیر خارجه عمان نیز در این گفت وگویی تلفنی گفت: تأکید ایران بر جدیت و اهتمام در به نتیجه رسیدن گفت وگوها، موجب خوش بینی است و عمان همواره در این زمینه رابزنی می کند. بلینکن: دیپلماسی در قبال ایران بهترین گزینه است در همین حال وزیر امور خارجه آمریکا هم گفت ایالات متحده به دیپلماسی با ایران ادامه می دهد، زیرا یکی از